

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
suznjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 16 (12.954)

Trst, sreda, 20. januarja 1988

Izjava Slovenske kulturno-gospodarske zveze

Nesprejemljivo zapostavljanje slovenskega jezika

Slovenska kulturno-gospodarska zveza izraža oster in odločen protest zaradi ravnanja deželne uprave, ki je sklenila, da morajo biti prošnje za podpore nekaterih slovenskih kulturnih ustanov napisane v italijanskem jeziku. Prošnje, napisane po ustaljeni praksi v slovenščini, je konec lanskega leta najprej zavrnil Računski dvor, te dni pa je Glasbena matica prejela uraden dopis ravnateljstva pri odborništvu za kulturo, v katerem je poziv, naj se prošnje za letošnje in bodoča leta v skladu z opazko Računskega dvora pišejo v italijanščini.

Predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze je v preteklih dneh že naslovil predsedniku dežele Blasuttiju pismo, s katerim je izrazil stališče, da je takšen poseg Računskega dvora v delo deželne uprave nepojmljiv in nesprejemljiv poskus izrivanja slovenskega jezika. Običajno so članice SKGZ dolgo let predlagale prošnje in dokumentacije v slovenskem jeziku, ne da bi imel računski dvor kakršnekoli pripombe do take procedure, ki temelji med drugim na jasnem normativu in je bila sprejeta tudi z razsodbo štev. 28 ustavnega sodišča. Oprekanje rabi slovenščine v prošnjah

in dokumentacijah, naslovljenih na deželno upravo, predstavlja tudi jasno hudo kršitev osimskih sporazumov, ki so bili ratificirani v začetku leta 1977, čeprav je očitno in dokazano, da so se prošnje v slovenščini nemoteno vlagale in sprejemale tudi preden je bil podpisan osimski sporazum.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza odločno zahteva od deželne uprave, naj prepreči vsakršen poskus, da se zanika že uveljavljena raba slovenskega jezika. Gre za hud napad na pravico naše skupnosti ravno v trenutku, ko prihaja predsednik jugoslovanske vlade Mikulić na obisk v Italijo in se dežela pripravlja na proslavljanje 25. obletnice veljave deželnega posebnega statuta, ki ga je Furlanija-Juljska krajina dobila ravno zaradi prisotnosti slovenske manjšine na njenem ozemlju.

Slovenska kulturno-gospodarska zveza bo storila vse, kar je v njenih možnostih, da bo dežela umaknila to nepojmljivo stališče in zopet vzpostavila uveljavljeno prakso. Poziva obenem politične sile in njihove predstavnike, da se za to vprašanje odločno zavzamejo na vseh pristojnih mestih.

Včerajšnje srečanje prebilo led nezaupanja med KD in PSI Craxi in De Mita podaljšala »mandat« predsedniku vlade

Na sestanku je tekla beseda tudi o institucionalnih reformah in o finančnem zakonu

RIM — Velika sovražnika sta se vendarle srečala. Craxi in De Mita sta se na včerajšnjem srečanju »na štiri oči«
uradno pogovarjala o institucionalnih reformah, gotovo pa tudi o političnem položaju ter o odnosih med demokratizirani in socialisti. Voditelja po sestanku nista skrivala zadovoljstva nad potekom razgovora, ki nedvomno pomeni prelomnico v sicer težkih odnosih med obema političnima silama.

Govorila sva pretežno o nujnosti institucionalnih reform, je dejal sekretar KD časnikarjem, izmenjala pa sva si tudi mnenja in stališča o političnem trenutku in o usodi Goriovega kabineta, pri čemer sva prišla do marsikatega skupnega stališča in izhodišča. Z drugimi besedami pomeni, da sta se Craxi in De Mita v bistvu sporazumela, da bo Gorio ostal v Palači Chigi vsaj do junijskih upravnih volitev. Beseda pa je tekla tudi o napornem parlamentarnem postopku za odobritev finančnega zakona ter še o nekaterih drugih odprtih vprašanjih, ki pestijo vlado in parlament.

Bettino Craxi pa je s svoje strani pristavil, da ni vse odvisno od političnih strank, ampak, da si mora tudi vlada sama pomagati v »boju za obstoj«. Socialistični tajnik vsekakor ni hotel potrditi, da sta se z De Mito razgovarjala o sestavi vlade, ki naj bi po upravnih volitvah nadomestila Goriovo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Craxi in De Mita po včerajšnjem srečanju

Včeraj nove protiizraelske demonstracije v Cisjordaniji V Gazi grozi Palestincem lakota Grožnje obrambnega ministra Rabina

Polkovnik Rico v zaporu

BUENOS AIRES — Vojaški upor se je vsaj za voditelja, polkovnika Alda Rica, končal v vojaškem zaporu v Magdalenii pri Buenos Airesu. Z njim se je v zaporu znašlo tudi 278 njegovih oficirjev in podoficirjev, trojici Ricovih najbližjih sodelavcev pa je menda uspelo zbežati, in to s pomočjo vojakov, ki so strli upor v Monte Caserasu.

Ricu, »Rambu nerazvitih«, kot ga je imenoval argentinski tisk, že sodijo, za tokratni upor pa bi ga lahko obsojili celo na do smrtne ječe ali na smrt po členu 686 argentinskega vojaškega zakonika. Najbrž pa bo kazen milejša, saj res ne kaže, da bo argentinska vlada še zaostрила odnose z najbolj reakcionarnim krilom njene vojske.

Poleg tega pa ne smemo zanemariti dejstva, da se je tokrat prvič po letu 1960 primerilo, da so se argentinski vojaki spopadli med sabo. Redna vojska je tokrat streljala na »carapintade«, leta 1960, v času Frondizijeve vlade, pa so si bili v laseh »azulesi«
(nacionalisti) in »coloradosi«
(liberal-konservativci). Srečen konec Ricovega upora pušča vsekakor odprto vprašanje ravnanja z nostalgiki argentinske diktature, teh pa je največ prav med vojaki.

JERUZALEM — Po ponedeljkovem relativnem zatišju je včeraj napetost v Cisjordaniji ponovno narasla. V begunjskih taboriščih v Balati in Askarju je bila ponovno uvedena policijska ura zaradi silovitih protiizraelskih demonstracij, do katerih je prišlo zaradi smrti neke Palestinke, ki je bila ranjena že pred nekaj dnevi.

Bolj mirno je bilo včeraj v Gazi, kjer ni bilo spopadov. Kljub temu pa je še vedno v veljavi policijska ura, ki so jo Izraelci preklicali le za nekaj ur, da so lahko Palestinci odšli na delo in si nakupili najosnovnejša živila. Novost v »trgovski vojni«
v Jeruzalemu pa predstavljajo letaki islamskih fundamentalistov, ki so pozivali k splošni palestinski stavki. Doselej se ta skrajna palestinska organizacija ni pojavila v Jeruzalemu, medtem ko je zelo aktivna v sami Gazi. V Gazi naj bi Izraelci danes še omilili režim policijske ure, da bi tako preprečili lakoto, ki še vedno grozi Palestincem v blokiranih taboriščih. V zvezi s tem je treba poveda-

ti, da si organizacija ZN za begunce z vsemi močmi prizadeva, da bi Palestincem zagotovila dovolj živil in tudi nujno potrebnih zdravil. Vendar pa kaže, da njihov trud ni odpravil nevarnosti lakote.

Kljub relativno mirnemu položaju pa se je izraelskemu obrambnemu ministru Rabinu vseeno zdelo potrebno, da je še enkrat poudaril, da bo Izrael s silo in udarci vzpostavil red na zasedenih arabskih ozemljih, istočasno pa je zagrozil, da bo tudi preprečil, da bi bila Palestincem izročena živila in sredstva, ki so jih v tujini zbrali v znak solidarnosti s palestinskim ljudstvom.

V Izraelu pa je naletela na precejšen odmev vest, da je Evropski parlament odložil ratifikacijo dodatnega protokola o gospodarskem sodelovanju Evropske gospodarske skupnosti z Izraelom. S tem v zvezi je premier Šamir dejal, da gre za izsiljevanje Izraela in da EGS skuša na ta način sabotirati dolgoletni gospodarski dogovor le zaradi političnih nasprotij v zvezi s palestinskim vprašanjem.

Italijani v SFRJ za svoje pravice

VOJMIR TAVČAR

KOPER — »...zaradi jasne analize in tehtne teoretske podlage delo Giuseppine Martinuzzi prispeva konkretno k rešitvi narodnostnega vprašanja v Istri v luči socialistične ideologije, v okviru katere se lahko edino zadosti potrebam in željam našega naroda. Tako je ocenil delo revolucionarke iz Labina Andrea Benussi. Danes, 19. januarja 1988, pa v Labinu ni več italijanske šole«.

S takim zaključkom svojega posega je Claudio Geissa na včerajšnjem shodu pripadnikov italijanske narodnosti v Kopru dramatično ponazoril položaj in protislovja manjšine, ki je z zakoni ena najboljše zaščitena v Evropi, v vsakodnevni praksi pa dan za dnem izpostavljena asimilaciji kot dokazujejo med drugim podatki ljudskih štetij. Leta 1948 je bilo v Jugoslaviji po podatkih popisa 78.525 Italijanov, leta 1953 35.874, leta 1961 25.615, leta 1981 pa 15.116. In danes je število najbrž še manjše. O vseh teh problemih se je na občnih zborih Unije Italijanov za Istro in Reko veliko govorilo. Unija sama je leta 1985 v Piranu izdelala teze o reševanju problema narodnosti, s katerimi je skušala preseči pojem zaščite in uvesti podružbljanje problemov narodnosti. A napor niso obrodili veliko sadov.

Tako sta predloga o uvedbi zveznega zakona o dvojezičnosti ter dvojezičnih vrtec, namenjenih samo manjšini, na

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Slovenska SZDL kritično o ustavnih spremembah »Stara« ustava ni kriva za težave

DEJAN VERČIČ

LJUBLJANA — Izvršni odbor predsedstva slovenske socialistične zveze je včeraj organiziral enodnevni posvet s predsedniki in sekretarji občinskih, obalne in mestnih konferenc in predsedniki medobčinskih svetov slovenske socialistične zveze. Osrednje vprašanje dneva so bili osnutki amandmajev k jugoslovanski ustavi, govorili pa so še o prihodnjih volitvah predsednika slovenskega predsedstva in drugih slovenskih funkcijarjev.

Kot je v uvodu razprave o ustavnih amandmajih povedal predsednik slovenskega parlamenta in predsedujoči slovenski ustavni komisiji Miran Potrč, se po Jugoslaviji še danes lomijo kopja na vprašanje, ali je v razmerah sedanje gospodarske, politične in družbene krize sploh smiselno in mogoče spreminjati ustavo. Po Potrčevih besedah je slovenski parlament pristal na spreminjanje jugoslovanske ustave zato, ker predlog za spremembo, ki ga je dalo predsedstvo države, izhaja iz stališča, da se temelji družbene ureditve v Jugoslaviji ne spreminjajo. »Stara«,

sedaj veljavna ustava SFRJ iz 1974. leta po svojem bistvu ni kriva za sedanjo družbeno krizo, so pa nekatere slabe formulacije v njej h krizi pripomogle. Ko je že pred časom slovenski parlament prvi v državi resno obravnaval ustavne spremembe, je jasno postavil kriterije, po katerih se mora ustava spreminjati (več svobode podjetjem na trgu, več demokracije in manj državnega dirigizma), in jasno povedal, katerih predlaganih amandmajev, če bodo drugi na njih vztrajali, ne bo mogel sprejeti.

Potrč je opozoril na predloge treh amandmajev, katerih sprejemljivost je za Slovenijo vprašljiva. Prvi zadeva šolstvo in ima v sedanjem osnutku tri variante. Po prvi zvezni zakon določa temeljne stopnje in pogoje izobraževanja, po drugi se o tem republike in pokrajine dogovarjajo, po tretji pa ostanja šolstvo suverena pravica vsakega naroda in zato federacija nad njim nima pristojnosti. Drugi sporni amandma predvideva, da velja v primeru, ko sta si v nasprotju republiški in zvezni zakon, do razsodbe ustavnega sodišča zvezni zakon, tretji sporni amandma pa predvideva bistveno širitev pristojnosti zveznih sodišč in zveznega javnega tožilca nad republiškimi.

Kljub temu, da se ustava že spreminja, pa še zdaj nihče ne ve, je še povedal Potrč, ali se bodo amandmaji sprejemali vsi skupaj kot celota ali pa vsak posebej.

V razpravi, ki je sledila, je Ciril Zlobec menil, da so se v Beogradu o ustavi vsi poprek dolgo dogovarjali, nikomur pa niso povedali, o čem se in o čemer se niso dogovorili. Tako ni bilo poguma, da bi se razčistilo, zakaj in v čem bi morali spreminjati ustavo. Po Zlobcu niso jasna tri glavna vprašanja: prvič, ali želijo Jugoslovani ostati demokratična ali postati še bolj demokratična družba, drugič, če se izhaja iz izhodišč, da so narodi suvereni, potem ni kaj razpravljati o tem, koliko pravic naj dobijo republike, saj one sestavljajo Jugoslavijo, in tretjič ali se na področju ustavnega urejanja pogojev gospodarjenja sklepajo kompromisi med bolj in manj razvitimi ali pa gre za dosego evropskega, razvitega in tržnega gospodarstva. Gospodarstvo že zdaj dušijo nešteti zakoni, novi amandmaji k ustavi pa so le dodatek k tej veliki vsoti zakonskih norm, zaradi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Smučanje: veleslalom za SP

Alberto Tomba
že sedmič prvi

□ □ □

Košarka: kriza pri Segafredu

Bosini zamenjal
Maria De Sistija

□ □ □

Košarka: 28. t. m. v Trstu

Mednarodna tekma
Italija - Španija

● Craxi-De Mita

NADALJEVANJE S 1. STRANI

»Večkrat sem že povedal, da tudi iz obzira do ministrskega predsednika in do ministrov,« je nadaljeval sekretar PSI »ne maram govoriti in napovedovati bodočih vladnih hipotez. Sedanja vlada ima pred sabo kopico nerešenih in odprtih problemov ter v tem sklopu upravičeno zahteva, da ji koalicijske sile pomagajo ter jo politično in parlamentarno podpirajo.

Ce, lahko politično ocenimo včerajšnje srečanje, lahko rečemo, da po eni strani pomeni korak naprej v odnosih med KD in PSI, po drugi pa dokazuje, da jasno politično zavezništvo med strankama ni še za vogalom. Bettino Craxi in Ciriaco De Mita sta vsekakor prebila led medsebojnega nezaupanja, pri čemer se bo v tem trenutku lahko najbolj okoristila vlada demokristjana Giovannija Gorie. Že parlamentarna razprava o finančnem zakonu in o državnem proračunu bo pokazala, ali bo včerajšnje srečanje res obrodilo zaželeno sadove.

V možnosti politične in programske okrepitve Goriove vlade pa ne verjamejo komunisti, ki med drugim napovedujejo ostro politično opozicijo finančnemu zakonu, o katerem teče trenutno debata v poslanski zbornici. Italija trenutno nima vlade, ki bi bila vredna tega naziva, pravi podtajnik KPI Achille Occhetto, tudi zato, ker petstrankarska večina nima konkretnega interesa za trezno sočanje o vladnih programih ter o vseh odprtih vprašanjih, ki v tem trenutku pestijo državno skupnost. Occhetto je torej, kot vidimo, precej pesimist in očitno ne verjame, da bo Giovanni Gorio ostal v Palači Chigi do prihodnjih upravnih volitev.

G. R.

● Italijani v SFRJ

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Hrvaškem izzvala odločen protest. Skupina pripadnikov narodnosti je pripravila peticijo, ki jo je podpisalo na stotine Italijanov, o njej pa je bil govor na snočni skupščini. Pravzaprav je bila včerajšnja pobuda v koprskem gledališču prva taka iniciativa zadnjih let, pobudi prirediteljev pa se je odzvalo tolikšno število ljudi, da je bila dvorana odločno premajhna za vse in mnogi so razpravi sledili kar pred durmi s pomočjo naprav za simultano prevajanje. Dokaz, da je problem globoko občuten.

Katera je osnovna ugotovitev razprave? Morda ta, da tudi najboljši zakoni niso učinkoviti in ne dosežejo svojega cilja, če ni volje ali močnosti, da bi jih uresničevali tudi v praksi. Slovenija je po besedah diskutantov nekaj te volje pokazala in omogočila novo klimo - čeprav tudi v tej republiki ni vse v redu - na Hrvaškem pa je stanje znatno bolj zaostreno. »Če ne bi imeli poguma in ne bi reagirali, seveda demokracija in korektno, bi v tem položaju ne imeli druge pravice kot te, da molče izginemo, priklonjeni in brez dostojanstva,« je med drugim poduril Franco Juri v uvodnem referatu.

Vendar ognjevitost posegov je pokazala, da so med dvema pripadniki italijanske narodnosti izbrali prvo rešitev, rešitev demokratičnega boja v zavesti, kot je pribil eden od diskutantov, da so polnopravni Jugoslovani in da se z obrambo lastnih pravic borijo tudi za uveljavitev vseh načel, na katerih je zrasla Jugoslavija.

MOSKVA — Odkar je na lanskem junijskem plenumu CK KPSZ Mihail Gorbačov javno kritiziral prvega sekretarja armenske partije Karena Demirčjana, je v zraku ostalo vprašanje: ali gre za tovariško kritiko nove oblike ali pa za prvo znamenje pred odstavitvijo? Šele konec decembra je plenum CK KP Armenije razpravljal o tej kritiki iz Moskve. Demirčjan je sicer podelil nekaj kritičnih opazk na rovaš svojih sodelavcev, v celoti pa ohranil - vsaj sodeč po referatu in zaključni besedi - videz, kot da se v Armeniji ne dogaja nič posebnega. Takoj po novem letu je vladni dnevnik Izvestija ostro napadel oportunistično armenskega partijskega vodstva, zdaj pa še z bolj ostrimi besedami Pravda obtožuje Demirčjana, da osebno vzdržuje korupcijo in se upira perestrojki.

Dejstvo, da je osrednji partijski dnevnik cele tri tedne čakal s svojim poročilom o plenumu armenske republiške partijske organizacije, že nazorno pove, da so v Moskvi skrbno tehtali vse, kar sta oba podpisana posebna poročevalca priobčila. To, kar pa se zdaj bere o stanju v tej južni zakavkaški republiki, presega tudi črna poročila, ki smo jih tik pred zadnjim partijskim kongresom brali iz Uzbekistana: milica, tožilstva, sodišča... In partijska vodstva so zlizana, ko gre za prikrivanje velikanskih krajev in korupcije, prizadeti ljudje pa se nad nikoli kaznovanimi krivci maščujejo, tako da oskrnujejo njihove grobove z veličastnimi spomeniki, pa čeprav velja v Armeniji sveto pravilo, da je treba mrtvim izkazovati vso čast, piše Pravda.

Strategija, ki so jo zasnovali v Moskvi, je očitno šla na to, da bi v armenskem CK dosegli ustrezno diferenciacijo. Za to so tam imeli vsaj dva člana, ki sta oba nastopila s kritiko stanja in vodstva že na julijskem plenumu, pa so jo z večino glasov »potišali«.

Na decembrskem plenumu je najprej nastopil z ostro kritiko kadrovske politike, ki da štiti korupcijo in kraje, predsednik kontrolne komisije Sarkis Hačaturjan. Četudi je izrazil mnenje, da bi bilo treba zamenjati partijsko vodstvo (tu se imenuje biro CK KP), nanj niso usmerili

Palermski župan Orlando se je sestal s Cossigo in Gorio

Sicilija se ne bo prepustila malodušju in zahteva konkretne ukrepe proti mafiji

RIM — Palermo in z njim vsa Sicilija se ne bosta prepustila malodušju, ne bosta se sprijaznila s tragičnimi dejstvi teh zadnjih dni, ko sta pod streli mafijskih morilcev padla bivši palermški župan Giuseppe Insalaco in policijski agent Natale Mondo. To je včeraj jasno in glasno izpričal palermški župan Leoluca Orlando med svojim obiskom pri predsedniku republike Cossigi, pri ministrskem predsedniku Gorii in drugih vladnih predstavnikih in to so včeraj v Palermu izpričali tudi dijaki znanstvenih licejev »Cannizzaro« in »Galilei«, ki so se podali na mestne ulice in demonstirali proti mafiji.

Toda ves pogum in pripravljenost sicilskega ljudstva in krajevnih uprav, da bi izkorenili to starodavno zlo Sicilije, ne bosta mogla doseči zaželenih uspehov, če bomo še naprej gledali na problem mafije kot na problem krajevnega značaja, če se ne bo utrdila zavest, da gre za problem, h kateremu je treba odločno pristopiti na vsedržavni ravni. Tako je

po srečanjih z državnimi predstavniki dejal palermški župan Leoluca Orlando na tiskovni konferenci, ki jo je skupaj s podžupanom, predstavnikom neodvisne levice Rizzom in predsednikom sicilske deželne uprave Nicolosijem priredil v Centru za tuji tisk v Rimu. Palermška občina je s svojimi ukrepi izzvala mafijo, je dejal župan, in nova nasilja teh dni dokazujejo, da se mafija ne namerava zlahka sprijazniti s temi ukrepi. V tem nelahkem boju pa ne bomo zmogli sami, je še dodal Orlando, potrebna je večja pomoč in pozornost državne in mednarodne javnosti, predvsem pa italijanske vlade, ki je dejanska pristojna samo na pogrebih ljudi, ki so jih zalede mafijske krogle in ne kaže drugače nobenega pravega zanimanja za Sicilijo.

Kaj pa pravzaprav predlagajo sicilski predstavniki? Predvsem je treba pospešiti napore za ponovno namestitev protimafijske komisije, ki mora imeti

tudi večje preiskovalne pristojnosti. Treba je nato vnesti nekatere popravke k zakonu Rognoni - La Torre in zagotoviti kakovostno in ne samo količinsko okrepitev varnostnih organov. Več velja človek, ki zna prebrati obračune in proračune raznih podjetij, kot pa sto policajev, ki jih razpršijo po obsežnem in težko nadzorljivem teritoriju. Ne nazadnje pa je treba Palermu in Siciliji omogočiti gospodarski razvoj. Štirideset tisoč mladih brezposelnih je lahko najboljši rezervoar za rekrutacijo delovne sile v mafijske namene.

Vse te probleme so sicilski predstavniki včeraj iznesli v Rimu in prvi odziv ministrskega predsednika je bil po njihovih besedah spodbuden. Vlada namreč namerava posvetiti že petkovo sejo sicilskemu vprašanju in sprejeti prve ukrepe za učinkovitejši boj proti tradicionalnemu zlu te dežele.

DUŠAN KALC

Telemontecarlo bo nova italijanska TV?

RIM — Telemontecarlo bo lahko oddajala svoje televizijske programe po vsem italijanskem ozemlju. Tako je odločilo ministrstvo za pošto in telekomunikacije, ki je televizijski postaji TMC priznalo pravico, da namesti svoje oddajnike tudi na italijanskem ozemlju in tako omogoči gledalcem od Turina do Sicilije, da svoje televizorje naravnajo na valovno dolžino monaške TV.

Ministrstvo je namreč preklicalo dekret rimskega pretorja, ki je 18. decembra lani prepovedal vsedržavno oddajanje programov TMC. Na osnovi zakona št. 103 iz leta 1975 pa imajo tudi tuje televizijske postaje pravico, da oddajajo na italijanskem ozemlju. Vdostvo Telemontecarla je z velikim navdušenjem sprejelo vest, ki je prišla iz Rima, manj zadovoljni pa so člani FRT (Radiotelevizijske zveze). Zaenkrat je lahko izključno RAI oddajala svoje programe istočasno na vsedržavni ravni (proti temu se še vedno bori Berlusconi, ki nima pravice do neposrednih prenosov in TV-dnevnikov), zdaj pa bo isto pravico imela tudi TMC. Poleg neposrednegaprenosa TV-dnevnik, ki ga TMC ima, bo monaški televizijomogoče istočasno oddajati reklamne vloške na vsedržavnem omrežju.

Belgijska vlada podpira De Benedettijevo potezo

RIM — Carlo De Benedetti ima prosto pot v belgijskem gospodarskem in finančnem življenju. Zeleno luč je sinoči uradno prižgal belgijski finančni minister Eyskens z odlokom, ki dovoljuje italijanskemu kapitalistu odkup določenega števila delnic največje belgijske finančne družbe SGB, ki sama nadzoruje več kot eno tretjino državnega gospodarstva. De Benedetti je baje sprva hotel kupiti 30% delnic, belgijska vlada pa mu je to »odsvetovala«, tako da jih bo sedaj prevzel ne več kot 25%. Vlada v Bruslju se namreč upravičeno boji prehudih notranjih reakcij, ki že prihajajo do izraza, in je zato svetovala De Benedettiju določeno previdnost pri sklepanju tega posla.

Skupina delničarjev SGB, ki očitno ne marajo tujega kapitala, je namreč skušala do zadnjega preprečiti italijanski prodor na belgijskem finančnem tržišču. Manever, ki je imel za cilj povečanje glavnice SGB, je namreč klavarno spodletel,

tudi zaradi odločnega posega nekega sodnika, ki je bil mnenja, da so omenjeni delničarji pri tej operaciji kršili zakon. De Benedetti je torej na splošno lahko upravičeno zadovoljen nad vsestranskim uspehom te operacije, ki priča o njegovi dinamičnosti in daljnovidnosti. Italijanski podjetnik, lastnik Olivettija, je tako spet dokazal, da odlično pozna vse mehanizme, ki urejujejo finančne in borzne procese v Italiji in tudi v Evropi. Iz Pariza je vsekakor sinoči dal vedeti, da je operacija SGB samo prvi korak pri vzponu v belgijskem ekonomskem sistemu.

Da je De Benedetti spet zadel v črno pričo dejstvo, da so se njegove delnice na italijanskih borznih tržiščih včeraj zelo dobro držale. Medtem ko je milanska borza zabeležila rahlo nazadovanje, so osrednje De Benedettijeve delnice CIR dobro kljubovale povpraševanju. To nedvomno pomeni, da italijanski ekonomski krogi podpirajo njegovo belgijsko operacijo.

● »Stara« ustava ni kriva

NADALJEVANJE S 1. STRANI

katerih je vse manj in ne vse več svobode na trgu. Temeljno vprašanje pa po Zlobcu je, na čem naj se Jugoslavija združuje - temeljna zmota je, da na temelju večanja kompetenc zvezne države.

Še dve mnenji iz včerajšnje razprave velja omeniti. Po prvem so osnutki amandmajev skrajno voluntaristično napisani. V njih se uporabljajo termini, ki jih pravna terminologija ne pozna, tako da je menda samo en stavek v vseh predloženih amandmajih jasno napisan v ustavnem jeziku. Drugo mnenje pa je bilo, da razprava o spremembah ne bo ne javna in ne demokratska. Najprej zaradi časa (državljeni imajo le štiri mesece, da predloge preučijo in povejo svoje mnenje) in potem še zaradi jezika - menda je le malo tistih, ki bodo uspeli ugotoviti,

kaj v osnutku amandmajev k jugoslovanski ustavi res piše.

Z Žirovskega vrha 110.000 ton urana

LJUBLJANA — V rudniku urana v Žirovskem vrhu so minulo leto izkopali načrtovanih 110.000 ton rude, ki so jo predelali v 82,5 ton rumene pogače. Opravili so tudi vsa potrebna pripravljalna dela, da bi letos povečali izkop. Načrtujejo, da bodo izkopali 115.000 ton rude in pridelali 90 ton uranovega oksida.

Letos bodo kopali bogatejšo rudo z večjo koncentracijo oksida, kakor lani. Računajo, da bodo v prihodnjem letu prešli na polno pridobivanje oziroma, da bodo izkopali 160.000 ton rude in pridobili 120 ton težko rumeno pogačo. (dd)

V zaključni fazi sporazum o umiku SZ iz Afganistana

NEW YORK — Generalni podtajnik OZN Diego Cordovez bo pripravil dokončni dogovor, na podlagi katerega se bo sovjetska rdeča armada umaknila iz Afganistana. Cordovez bo danes začel obisk v Pakistanu, od tam pa se bo podal še v Afganistan, da bi na kraju samem lahko pripravil vse podrobnosti za podpis dokončnega sporazuma v Ženevi.

Te podrobnosti zadevajo predvsem potreben čas za sovjetski odhod, kjer sta si v nasprotju zahteva ZDA in Pakistana, ki predlagata 8-mesečni rok za popoln umik sovjetskih čet, in predlog Sovjetske zveze, ki trdi, da za umik vseh svojih čet potrebuje 12 mesecev. Prav tako bo treba v dokončnem sporazumu določiti sestavo začasne vlade, ki naj bi po odhodu Sovjetov prevzela oblast v Kabulu.

Na tiskovni konferenci pred odhodom v Pakistan je Cordovez tudi povedal, da sporazum predvideva še obveze o nevmešavanju v notranje zadeve Afganistana in o vrnitvi beguncev, za kar naj bi jamčile tako ZDA kot SZ. V sporazumu je tudi člen, ki daje možnost OZN, da stalno nadzoruje izpolnjevanje določil sporazuma.

Ob vsem tem pa je treba tudi povedati, da je vodja Islamske zveze afganjskih mudžahedinov (koalicije sedmih strank) Junus Hales izjavil, da ne bo sprejel predlogov Cordoveza, ker bi to pomenilo, da istočasno sprejema tudi poslednja pogajanja v Ženevi. Hales je še dejal, da ženevska pogajanja ne morejo rešiti tega problema in da mora Sovjetska zveza o afganistanškem vprašanju razpravljati neposredno z afganistanškimi gverilci.

Armenska nomenklatura se upira perestrojki in demokratizaciji

»ostrorelcev«, ker pač očitno vsi vedo, da je kot vzorni poštenjak in načelni komunist neranjiv. Ko pa je kmalu za njim nastopil član CK in prvi sekretar rajonskega komiteja v mestecu Razdan (severno od Erevana) Gajk Kotandžjan, se je takoj našlo 24 govornikov, ki so ga obtožili, da je demagog, da mu gre kot pravkar izvoljenemu le za osebne ambicije, da »pod krinko javnosti dviguje glavo avanturizem« (ta pojem so uradno uporabili tudi za Borisa Jelcina, odstavljenega šefa moskovske partije).

In kaj je svojemu partijskemu voditelju in vodstvu očital Kotandžjan? Po Pravdi in Izvestijah sodeč je govoril o korupciji in protekcionizmu, o tem, da v Armeniji postavljajo funkcionarje na dolžnost po osebnih poznanstvih in zvezah, o tem, da sivo gospodarstvo gospoduje na vsej črti, kar vse skupaj kvari socialno pravičnost in socialistično moralno. Če bi naj Kotandžjan uporabljal le takšne besede, potem bi seveda enako lahko govoril kjerkoli v Sovjetski zvezi, saj je težko reči, kje teh in takih pojavov ni.

Kotandžjan ima to občutljivo točko, da je po prejšnjem bil dolga leta Demirčjanov ljubljeneec, saj ga je najprej postavil za šefa Komsomola, potem na položaj namestnika vodje oddelka v CK (kar so po sovjetsko zelo visoke funkcije), pa predsednika državnega komiteja za poklicno šolstvo in nazadnje je postal po odstavitvi skorumpiranega predhodnika prvi sekretar enega od pomembnih rajonov Armenije, Razdana. Šele tu je spregledal in spoznal vso globino korupcije in kraj, pravi zdaj o dejstvu, da je več let enako pel hvalnice »očetu Armenije« Karenu Demirčjanu, kot so to delali vsi drugi. V rajonu je spo-

znal, da vlada celi sistem lažnega obdavljevanja, da en organ pokriva zlorabe drugega, da pa je na vrhu te piramide rajonski komite partije. In s tem je hotel dokončno presekat. Ko pa se je lotil razčiščevanja, je hitro spoznal, da je pravi vrh piramide v republiškem partijskem vodstvu, vstevši osebno Karena Demirčjana kot prvega sekretarja CK KP Armenije. Le-ta je zaščitil sicer obsojenega prejšnjega šefa partije v Razdanu Danijeljana, zagotovil mu je naprej partijski staž.

»V celih vrečah so romale v osrednje organe v Moskvo pritožbe proti bivšemu prvemu sekretarju erevanskega mestnega komiteja partije L. Nersesjanu. Ljudje pač niso mogli doumeti, kako je mogoče, da človek, ki jih je tako dolgo žalil, poniževal njihovo dostojanstvo, brez vsakih pojasnil postane namestnik predsednika sveta ministrov v republiki, pred kratkim pa je moral prostovoljno odstopiti,« piše Pravda in v nadaljevanju opisuje »konsolidacijo nomenklature«, ki se je strnila v upor proti novemu, proti perestrojki in demokratizaciji.

Tudi v CK KP Armenije je prihajalo mnogo pritožb na delo pravosodnih organov, pa je prvi sekretar Karen Demirčjan osebno skrbel za to, da te vloge niso prišle na pravo mesto, torej v obravnavo na partijsko kontrolno komisijo. Sarkis Hačaturjan kot predsednik te komisije pravi, da je večkrat osebno opozoril Demirčjana na to, da se v javnosti širijo hude obtožbe, da govorice uničujejo ugled partije.

Pred palačami ministrstva za notranje zadeve in nižjih organov tega resorja se v Erevanu in drugih armenskih mestih blešči limuzine, za katere je vsem jasno, da jih delavci notranjih

zadev niso mogli na pošten način kupiti s sicer skromnimi plačami, pripoveduje Hačaturjan. Ko pa je partijska komisija hotela preveriti utemeljenost govoric o korupciji v organih za notranje zadeve, je naletela na zaprta vrata. »Posledice pa so tu: to je zlasti popolno nezaupanje ljudi do delavcev pravosodnih organov in kot posledica tega tudi zmanjšane predstave o tem, kaj je dobro in prav, kaj pa je slabo in narobe. Vidite, kam pripelje sprenevedanje nad zakonitostjo in moralno,« svari partijsko glasilo nad globokim breznom nemorale v zakavkaški Armeniji.

Vse povedano še vedno ne bi bilo kaj prida posebnega, če ne bi šlo hkrati za nekaj dodatnega: armenski centralni komite se je že dvakrat z velikansko večino glasov uprj Moskvu. Da pa gre očitno tudi za čisto nacionalni ponos, če ne za posebno obliko nacionalizma, je zlahka mogoče razbrati med vrsticami iz poročil, ki so bila objavljena poprej že v Izvestijah.

Ko sta namreč oba kritika stanja, Hačaturjan in Kotandžjan, opravila in ko se je usul plaz grobih očitkov - predstavo pa je začel neki kovnostrugar, ki je bral vnaprej pripravljeno razpravo - je poskusil težko stanje reševati posebni odposlanec iz Moskve V. Kondratjev. Tega pa so dobesedno izžvižgali.

Zdaj pripoveduje drugi sekretar armenskega CK Jurij Kočevnikov (praviloma so v vseh neruskih republikah Rusi na takšnem položaju kot posebne vrste nadzornikov iz Moskve), da so partijski delavci preprosto izgubili občutek za odgovornost, da je v Armeniji tako rekoč vse narobe, ne nazadnje pa se to kaže v tem, da južna republika, ki pridelala ogromno južnih sadežev in povrtnin, ne more sebe oskrbovati niti s temi. »Zaviralni mehanizem na žalost še vedno deluje s polno silo,« sklepa drugi človek armenske partije, Rus Kočevnikov. In eden najpomembnejših sklepov minulega decembrskega plenuma CK KP Armenije je v sicer formalni točki, ki pravi, da po posebna komisija pod vodstvom Jurija Kočevnikova preučila utemeljenost izjav Kotandžjana ter o tem poročala biroju CK.

ANTON RUPNIK

Prva seja novoizvoljenega IO SKGZ

Odločna obsodba kršitev pravic slovenskega jezika

Podpora načelnim stališčem italijanske narodnosti v SFRJ

GORICA — Politični položaj in pravice slovenskega jezika so bili osrednja tema na prvi seji novoizvoljenega izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestal v Gorici. Sejo je vodil novi predsednik Klavdij Palčič, ki se je v uvodu zahvalil Borisu Racetu za dolgoletno delo v organizaciji in izrazil prepričanje, da bo Race tudi v bodoče pomagal organizaciji s svojimi nasveti in izkušnjostjo. Palčič je v nadaljevanju ugotovil, da je temeljita razprava na običnem zboru nakazala smernice za nadaljnje delo, temeljne teze, ki so izšle iz običnega zbora, pa bodo strnjene v resolucijo, ki bo predložena v razpravo glavnemu odboru na njegovi prvi seji v začetku februarja.

Po tem kratkem uvodu je Palčič prešel k sržu problema in sicer k političnemu položaju, ki je še vedno zapleten in ga pogojuje predvseilno vzdušje. V zvezi z zakonom za globalno zaščito sicer ni velikih novosti, so pa nekatera bolj definirana stališča. V tem okviru velja omeniti izjavo predsednika deželnega odbora Biasuttija, ki je poudaril, da je vprašanje zaščite vendarle treba rešiti in je menil, da bi lahko sestavili skupno platformo, kljub različnim stališčem strank. Ob izjavi Biasuttija je nujno omeniti še izjavo socialističnega poslanca Renzullija, ki se je na Dnevu emigranta v Čedadu obvezal, da bo v najkrajšem času izdelal novi osnutek zaščitnega zakona njegove stranke, kot tudi, da bo poizvedel, če namerava vlada vložiti svoj osnutek zakona. V intervjuju agenciji Alpe Adria pa je poudaril, da je med stališči vladnih strank precejšen razkorak in da bo socialistična stranka vložila zato v poslanski zbornici svoj zakonski osnutek. S tem v zvezi je IO SKGZ menil, da je treba začeti vrsto srečanj na deželni in pokrajinski ravni s strankami, da se problemi poglobijo. S tem v zvezi je SKGZ predla

Predsednik SKGZ Klavdij Palčič

gala sestanek tudi ostalim komponentam slovenske narodnostne skupnosti.

Na tem sestanku pa bi se po mnenju SKGZ morali tudi dogovoriti o zaščiti pravic slovenskega jezika, ki so bile v zadnjem času spet grobo kršene. Najprej je Računski dvor zavrnil prošnje za prispevke treh naših članic, ker so bile napisane v slovenščini, sedaj pa - kot izhaja iz pisma, ki ga je prejela Glasbena matica - je tako nesprejemljivo tolmačenje osvojila tudi Dežela. SKGZ meni, da bi ob tem vprašanju morale zavzeti skupno stališče vse komponente in ga s pismenim protestom posredovati

predsedniku jugoslovanske vlade Mikuliću ob njegovem skorajšnjem obisku v Rimu. Prav tako bi se komponente morale zediniti, kako izkoristiti napovedani obisk predsednika italijanske vlade Gorie v Furlaniji-Juljski krajini ob 25-letnici Dežele, da bi mu predložile stano narodnostne skupnosti.

V tem okviru se je razprava dotaknila tudi problema pravic italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. SKGZ je poudarila, da zavrača vsakršno težnjo po recipročnosti. Seveda pa se zavzema za to, da bi bile Italijanom v Jugoslaviji priznane vse pravice in odpravljen vse težave pri njihovem narodnostnem življenju. SKGZ je že večkrat poudarila, da načelno želi, da bi vse manjšine pridobile vse tisto, kar Slovenci v Italiji želijo zase. Na to vprašanje pa je večkrat opozorila na srečanjih s predstavniki jugoslovanskih republik in Federacije.

Izvršni odbor je v nadaljevanju podprl načelno stališče Enotnega šolskega odbora, ki je sklenil, da bo tudi tokrat pozval slovenske starše, naj bojkotirajo volitve v okrajni in pokrajinski šolske svete, ker ne zagotavljajo potrebne avtonomije slovenski šoli v Italiji. Vsekakor po bo SKGZ kot organizacija pozorno sledila napovedani reformi šolskih zbornih organov in se zavzemala skupno z ostalimi dejavniki, da bi bile v tem okviru uresničene pravice slovenske šole.

Končno je IO obsodil poskus vodstva Centra za znanstveno raziskovanje, da bi uresničil načrt svetlobnega generatorja neupoštevanje ugovore krajevnega prebivalstva glede lokacije sinhrotrona. Prav tako je IO podprl stališče sovođenjskega prebivalstva glede lokacije novega upeljevalnika na Goriškem ter je sklenil pozvati deželno upravo, naj poskrbi za drugačen načrt in drugo lokacijo naprave, da bosta v večji meri zaščiteni zdravje prebivalcev in okolje.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Galerija manjšin

Manjšine in večina v SZ in v ZDA leta 2000

Narodnostna sestava je važna značilnost tudi za velesili, kot sta Sovjetska zveza in ZDA, ki imata obe dokaj raznoliko etnično podobo.

ZDA, ki so ob zadnjem popisu prebivalstva leta 1980 šteje 226 milijonov prebivalcev, imajo danes etnično strukturo, ki zagotavlja nešpansko govorečim belcem absolutno številčno premoč. Ta komponenta prebivalstva obsega namreč 80% celote. Toda slika se naglo spreminja. Zlasti naglo je naraščanje belega, špansko govorečega prebivalstva. Ta komponenta je leta 1969 štela 9,2 milijona in je tvorila 5% celote; 11 let pozneje pa jih je bilo naštetih že 13,6 milijona in en odstotek več. Temnopoltno prebivalstvo, črnci, katerih je leta 1969 bilo 22,3 milijona (11%), narašča počasneje; leta 1980 je bilo črncev 26,5 milijona (12%). Ostalo prebivalstvo, razen Azijcev, narašča še počasneje. Zanimivo je še to, da med belim prebivalstvom ne prevladujejo po poreklu angleško govoreči, ki za malenkost zastopajo za nemško govorečimi. Na tretjem mestu so potomci Ircev, nato Italijanov, Poljakov, Rusov itd.

Predvidevanja o etnični strukturi v ZDA za leto 2000 slonijo predvsem na razvoju špansko govorečega prebivalstva, katerega tvorijo v glavnem, več kot polovico, priseljenici iz Mehike, preostali del pa Portoričani, Kubanci in drugi. Ta del prebivalstva narašča precej hitreje kot ostali. Dva demografa, Bouvier in Davis, sta leta 1982 objavila analizo, v kateri se naslanjata na dejstvo, da imajo špansko govoreče Američanke povprečno 2,6 otroka, »bolj sveže priseljenec« pa po 3. Med črnopoltim prebivalstvom je to povprečje 2,3, med belim (nešpansko govorečim) in starejšim azijskim pa 1,7. Na podlagi teh in drugih števil se po demografskih metodah lahko izdela projekcija za stanje leta 2000. Belo, nešpansko govoreče prebivalstvo bi s sedanjega deleža, 80% celote, zdrknilo na približno 50%. Črnopoltno prebivalstvo bi s sedanjih 12% celote zrastle na 15%, špansko govoreči belci s sedanjega deleža 6% kar na 23% in Azijci s sedanjih 2% na 12%. Pri teh računih so upoštevani tudi najbolj verjetni razpleti v novem priseljevanju pripadnikov posameznih skupin na podlagi trendov v zadnjih letih.

Velja tudi poudariti, da te številke ne povedo, kaj se bo res zgodilo, ampak, kaj bi se zgodilo, če bi dolgoročno veljala cela vrsta predpostavk.

Tudi verska pripadnost je lahko pomemben družbeni označevalec; o tem pojavu v ZDA ni uradnih popisnih podatkov, ampak obstajajo ocene posameznih verskih skupnosti, iz katerih se lahko potegne naslednja slika: pripadniki raznih protestantskih skupin (pomembnejših cerkvenih struktur je kakih 20): 70 milijonov ali 54% vseh vključenih v verske skupnosti. Rimskih katolikov je približno 48 milijonov ali 37% vernikov. Židov je nekaj več kot 6%; ne vključenih v nobeno versko skupnost pa 37% celotnega prebivalstva.

Perspektiva ZDA je, torej, da bo »poprečna barva kože« vedno temnejša in da bo običajni pogovorni jezik imel vedno bolj poudarjen španski naglas. Če so v ZDA v teku veliki etno-demografski premiki, tudi Sovjetska zveza, ki ima 50 milijonov prebivalcev več kot ZDA, beleži zelo soroden pojav; čeprav na povsem drugačnih osnovah in v povsem drugo etnično-kulturno smer.

Že popis iz leta 1970 je pokazal, da se naglo spreminja ravnovesje med številom prebivalstva v zahodnem,

Evropi bližjem delu SZ in pa ostalem delu, kjer imata največjo težo srednjeazijska regija s pretežno muslimanskim prebivalstvom ter kavkaška regija. Pred 90 leti je glavna narodnost, ruska komponenta istoimenske države tvorila približno 44% celotnega prebivalstva. Postopoma, do leta 1970, se je ta delež ruske narodnosti dvignil na raven 53,4%, a to kaže, da je bila tudi zgornja, nepresežena meja. Narodnosti Srednje Azije, za katere je značilna razširjenost islama, so do druge svetovne vojne napredovale počasneje kot večinska narodnost. K temu so delno prispevale izgube v času državljanske vojne. V povojni dobi pa se je situacija povsem obrnila: zahodni del SZ je pretrpel najhujše demografske posledice vojne, srednjeazijski pa je, kot kaže, najugodnejše občutil velik kulturni in ekonomski razvoj, ki je sledil drugi svetovni vojni. Ta napredek se je sunkovito izrazil v rodosti teh pokrajin, ki so po letu 1950 beležile vse hitrejšo demografsko rast. Neslovanski narodi beležijo danes demografski ritem razvoja, ki je dvakrat hitrejši kot pri Slovanih.

Okoli leta 1980 so žene v baltških in slovenskih republikah imele v času svoje plodnosti povprečno po 1,9 do 2,4 otroka, kar je komaj dovolj za nadomeščanje ostarelih generacij. V transkavkaških pokrajinah je bil ta pokazatelj občutno višji: od 2,2 do 3,3; v republikah Srednje Azije pa je bilo to število izredno visoko za tako industrializirane dežele: med 4,1 in 5,8 otroka.

Isti demografski postopki, kot so bili uporabljeni za ZDA, nam za SZ povedo, kaj lahko pričakujemo v letu 2000, če se bodo sedanji pogoji ohranili dovolj dolgo. Ruska narodnost bi tedaj štela manj kot polovico celotnega državnega prebivalstva, točneje 46,7%. Muslimansko prebivalstvo pa bi medtem prešlo od 16,7% leta 1980 na 21,3% celote. Izrazito upadajoče narodnosti so: Estonci in Letonci; manj izrazito Ukrajinci in Moldavi, malenkostno pa Rusi in Belorusi. Rahlo naraščajo Armenci in Litovci, izraziteje Gruzijci, Tadžiki in Kirgizi, zelo naglo pa naraščajo Turkmeni.

Pa še nekaj o Slovencih kljub temu planetarnemu okviru. Fishman navaja tabelo s primerjavo 23 najbolj razširjenih jezikov med prebivalstvom ZDA v letih 1940 in 1960. Slovenščina je po številu govorečih na predzadnjem mestu: leta 1940 jo je govorilo 178.640 oseb, 20 let pozneje pa le še 67.108 ali 62 od sto manj. Po tej visoki stopnji jezikovnega »izhlapevanja« je slovenščina na drugem mestu za danščino (povprečna stopnja upadanja je istocasno znašala 15,8 od sto). Zadnji popis v ZDA leta 1980 ni upošteval več poznavačev jezikov, ampak le »predništvo« — izvorno državo prednikov. Slovensko predništvo je navedlo 126.463 oseb.

Na neprimerno nižjih vrednostih je slovenska prisotnost v SZ, a vendar! Pred kratkim je naš tisk objavil sliko gostov iz SZ pri sorodnikih v Benečiji. Zgodovina benečanskega izseljevanja skriva še številna dragocena presenečenja.

Uporabljeni viri: A. M. Rose in C. B. Rose, Minority Problem, ZDA, 1972; M. Teitelbaum in J. M. Winter, La paura del declino demografico, Il Mulino, 1987; H. Carrère d'Encausse, Esplosione di un impero, Rim, 1980; J. A. Fishman, La sociologia del linguaggio, Rim, 1975; M. Klemenčič, Slovenci v ameriški statistiki v 19. in 20. stoletju, Celovski Zvon, sept. 1984, II/4, str. 23-31.

V zvezi z uporabo materinega jezika

Važna razzodba avstrijskega ustavnega sodišča: Zakon o narodnih skupinah je protiustaven

CELOVEC, DUNAJ — Štirje gradiščanski Hrvati so lani vložili tožbo pri ustavnem sodišču, ker pred uradi njihov jezik ni bil pripoznan kot enakopraven; se pravi, da se svoje materinščine niso smeli posluževati pred uradi. Kot pravne zastopnike so si zagotovili koroška Slovenca, odvetnika dr. Valentina Kakla in dr. Janka Wiegeleja ter dunajskega odvetnika dr. Heinricha Vano. Trije odvetniki so zahtevali od ustavnega sodišča tozadevno razzodbo, kar se je tudi zgodilo.

Ustavno sodišče je namreč razzodilo, da odlomki takomenovanega zakona o narodnih skupinah, ki ga je avstrijska vlada naprtila vsem svojim manjšinam v zloglasnem letu 1976 po predhodnem ugotavljanju manjšine, niso v skladu z avstrijsko ustavo, oziroma s členom 7 (odstavek 3) avstrijske državne pogodbe.

Koroški politiki so seveda takoj po razzodbi ustavnega sodišča skušali zamegliti dejstvo, da razzodba - čeprav sprejeta na podlagi štirih tožb z Gradiščanskega - velja tudi za koroške Slovence in vse druge manjšine v Avstriji. Dejstvo namreč je, da je ustavno sodišče spoznalo, da nekatera določila zakona o narodnih skupinah zožujejo osnovne pravice (med njimi tudi pravico do

uporabe jezika manjšine pred uradi) pripadnikov manjšine oziroma vseh prebivalcev dvojezičnega ozemlja.

Ob tem postaja jasno, da velja razzodba za vse manjšine; kajti: kar je protiustavno na Gradiščanskem, ne more biti ustavno pravilno na Koroškem. V pogovoru z glasilom Zveze slovenskih organizacij »Slovenskim vesnikom« je odvetnik dr. Valentin Kakl poudaril, da »pomeni razzodba ustavnega sodišča vsekakor moralno in pravno zmago, ki je v prid vsem manjšinam v Avstriji. Razzodba pa je hkrati pokazala, da je zakon o narodnih skupinah zrušljiv. Za nas Slovence pa je vsekakor tudi spodbuda, da v konkretnih primerih terjamo našo pravico pred ustavnim sodiščem.« Zato je torej jasno: razzodba velja tudi za koroške Slovence, le da je konkretizacija veljavnosti razzodbe za Koroško še odvisna od koroških Slovencev samih. Oblasti, še posebej koroška, sama po sebi je ne bo uveljavila, zato bodo morali koroški Slovenci - kjerkoli bodo čutili, da so prikrajšani - vložiti tožbe pri ustavnem sodišču. In sodišče bo moralo spoznati, da velja razzodba tudi za Koroško, moralo pa bo zavreči tudi odredbo koroške deželne vlade, ker le-ta izhaja iz protiustavnega določila zakona o narodnih skupinah.

ANDREJ MOHAR

DANIELLE STEEL

129.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Anne se mora znebiti tega otroka; ob vseh mamilih, ki jih je jemala, sam bog ve, kaj bo iz njega. Saj bo samo še bilka.«

»Verjetno. Misliš, da je prepozno za splav?« Upajoče je pogledal ženo, ki se je grenko zasmejala skozi solze.

»Je nisi videl, Ward? Najmanj pet mesecev je noseča.« Takrat se ji je posvetilo, da je bila Anne mogoče že noseča, ko je pobegnila zdoma. Mislija je sicer, da verjetno ne, toda kdo pa je še kaj vedel o Anne?

Takoj sta se odpeljala na policijsko postajo na Bryant Streetu, kjer so ju napotili v prvo nadstropje k referentu za mladostne prestopnike. V mestu je bilo očitno na stotine podobnih primerov. Otroci iz vseh Združenih držav so se selili na Haight-Ashbury in marsikdo je izgubil še kaj več kot samo nedolžnost, nekateri celo življenje. Slišala sta zgodbe o enajstletnikih, ki so umrli zaradi prevelike količi-

ne heroína, ali o mladostnikih, ki so skočili skozi okno pod vplivom LSD-ja. Trinajst, štirinajst in petnajstletnicam so se rojevali nezakonski otroci po vežah, medtem ko so njihovi prijatelji stali zraven in prepevali. Pred šestimi tedni je neko dekle izkpravavlo, ne da bi kdo poklical rešilni avto. Ob poslušanju teh zgodb je bila Faye globoko hvaležna, da so Anne sploh našli. Pripravila se je na pripoved o seksti, s katero je živela Anne, in ko jo je slišala, bi jih najraje vse pobila, Ward pa je vztrajal pri zahtevi, naj vso sekto pozarejo. Toda policija se ni strinjala, češ da bi bilo težko tožiti vse in praktično nemogoče obtožiti celotno pleme posilstva enega dekleta. In, ali je navsezadnje res to tisto, kar si želita za Anne? Mar ne bi bilo bolj preprosto, če bi dekle odpeljalo domov, ji našla dobro psihiatrično pomoč in ji pomagala, da bi pozabila, namesto da jo hočeta podvreči dolgemu procesu, do katerega ne bi prišlo še vsaj tri leta, če ne še več, in v katerem verjetno ne bi zmogla zmagati? Do takrat bi člani sekte že izginili, ker bi jih njihove družine, med katerimi je bilo dosti premožnih in vplivnih, z varščinami spravile iz ječe. Tožiti ni imelo smisla. Policisti so jima zagotovili, da se jima bo čez leto, dve vse zdelo samo še kot meglene sanje. Kot mora, ki jo bosta kmalu pozabila.

»Kaj pa njena nosečnost? In kaj naj storimo s tem Mesecem?« je hotela vedeti Faye. Pa so ji povedali, da proti njemu nimajo nobenih konkretnih dokazov. Nikogar ni za-

drževal proti njegovi volji in noben član sekte ne bo nikoli hotel pričati proti njemu. Dvomili so celo, da bi to hotela Anne, in kot se je pokazalo pozneje, so imeli prav. Prav nerazumljivo je ljubila tega moža in se ni hotela z nikomer pogovarjati o njem, še celo z Lionelom ne. Faye in Ward sta si na koncu priznala, da je položaj brezupen in da ima policija prav, pa naj zveni še tako narobe. Najbolje bo, da jo odpeljeta domov, najdeta pomoč zanjo, ji pomagata roditi pošastnega otroka in nato pozabiti na vse, če bo le hotela. Lionel je menil, da sčasoma bo, John pa ni rekel ničesar. Še vedno ga je bilo groza gospoda Thayerja in bal se je, da bo spet izgubil oblast nad sabo in ga udaril, čeprav mu je Lionel prisegel, da ne bo dovolil, da bi se to zgodilo, in čeprav Ward ni kazal znakov, da izgublja oblast nad seboj, razen kadar je govoril o Mesecu ali članih sekte. V Johnovo veliko olajšanje je bila njegova jeza odslej k »onim«.

Te noči so menjaje se bedeli ob Anne, naslednjega jutra pa se je Thayerjeva trojica posvetovala o vrnitvi domov, medtem ko je John čuval Anne. Faye bi jo rada čimprej odpeljala domov in jo poslala celo v bolnišnico, Lionel pa je menil, da bi morali počakati še nekaj dni, da bi se popolnoma umirila.

Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Pred petkovo konferenco o državnih udeležbah Neenotnost v pokrajinskem svetu o odgovornosti za krizne razmere

Tržaška pokrajinska uprava bo nastopila na petkovi deželni konferenci o državnih sodelstvih sicer bolj ali manj enotnimi zahtevami do vodstva državnih podjetij in vlade, toda brez enotnih stališč in ocen o vzrokih in odgovornostih za sedanje krizno stanje tržaškega gospodarstva, ki izhaja ravno iz čedalje večjega nazadovanja dejavnosti v industrijskem sektorju, katerega največji del predstavljajo prav državni ladjedelniški in železarski obrati. Ni bilo namreč mogoče doseči soglasja med strankami v tržaškem pokrajinskem svetu, ki zaradi tega predsinočnim ni izglasoval enotne resolucije, ampak se je glede tega v tem trenutku morda najpomembnejšega vprašanja krajevne stvarnosti razdelil med večino in opozicijo.

Do zadnjega je sicer še kazalo, da obstajajo možnosti usklajevanja dveh dokumentov, ki sta ju predložili večina in komunistična svetovalska skupina, toda po daljši in vneti razpravi in prekinitvi seje ob posvetu med strankami, ki podpirajo odbor, so se te odločile, da bodo glasovale proti komunistični resoluciji, čeprav so nekateri (zlasti svetovalci Liste za Trst) v veliki meri soglašali z vsebino dokumenta KPI. V zadnjem trenutku pa se je večina, potem ko se je do tedaj sušljalo, da bi se lahko pri glasovanju o resoluciji KPI vzdržala, kar bi pomenilo, da bi skupščina odobrila kar oba dokumenta, odločila drugače. Pokrajinski svet je torej odobril (s 17 glasovi večine proti 7 komunistov in neodvisnega svetovalca Omera ter ob vzdržanju MSI) le resolucijo, ki jo je predstavil predsednik Locchi, zavrnil pa je (z glasovi večine in MSI) resolucijo KPI, ki je prejela le 7 glasov.

Bistvena razlika med obema dokumentoma, ki se sicer v zaključkih nista mnogo razlikovala glede zahtev, ki jih je treba postaviti vodstvu državnih industrijskih koncernov in vladi, je bila v uvodni oceni krajevnega gospodarskega položaja. Medtem ko se je Locchijeva resolucija omejila na »obžalovanje« kriznih razmer v posameznih državnih pod-

jetjih, so komunisti v svojem dokumentu izrekli ostro kritiko vladi in državnim finančnim družbam, češ da so vodile povsem zgrešeno in škodljivo ekonomsko politiko, zaradi česar je pripisati predvsem njim, nato pa še neodločnosti deželne in same pokrajinske uprave, odgovornost za hudo nazadovanje in pravzaprav že hudo krizo krajevnega proizvodnega ustroja, z vsemi posledicami za padec zaposlovanja.

V razpravi, ki jo je uvedel predsednik Locchi z daljšim poročilom, v katerem je orisal zaskrbljujoč položaj v posameznih podjetjih, a obenem izrekel precej optimistične napovedi za razvojne perspektive naših krajev, s pogojem seveda, da bodo državne sodelstve začele utrjevati svoje tržaške obrate (škedenjsko železarno, Tržaški arzenal, Tovarno velikih motorjev, Tržaški Lloyd) in finansirale nove, tehnološko napredne pobude (kot v sklepih zahteva resolucija večine), so nastopili zastopniki vseh svetovalskih skupin. Pri tem so komunisti (Apostoli in Martone) zlasti poudarjali odgovornosti vlade, ker so tako dolgo zavlačevali s sklicanjem petkove konference, medtem ko se je položaj v krajavnih državnih podjetjih stalno slabšal, saj se je v njih v zadnjih 6 letih zaposlenost zmanjšala kar za tretjino. Ni mogoče namreč kriviti za vse zgolj vodstva državnih koncernov, saj vendar delujejo ali bi morala delovati po navodilih vlade, sta poudarila komunistična svetovalca. Demokristjan Russo (in v repliki tudi predsednik Locchi) je zavrnil te očitke komunistov, sklicujoč se na obične ugodnosti, ki jih je Rim priznal našemu mestu (paket za Trst, osimske naložbe za infrastrukturo), tudi ostali predstavniki večine (Clarici za PSI, Cervesi za PRI in manj odločno listar Cesanelli in socialdemokrat Martini) pa so označili komunistične očitke za instrumentalne in »predvolilne«, in v bistvu krivili KPI, če pokrajinski svet ni mogel izglasovati enotnega dokumenta.

Deželna odbornika v glavni bolnišnici Kardiološki oddelek je potrebno preurediti

Včeraj sta podpredsednik deželnega odbora Carbone in odbornik za zdravstvo Manzon obiskala kardiološki in kardiokirurški oddelek splošne bolnice v Trstu. Sprejela sta ju primarija prof. Branchini in prof. Camerini.

Deželna odbornika sta najprej obiskala prenovljen oddelek, ki je namenjen kirurškim posegom. Prof. Branchini je poudaril, da je bil pred obnovo oddelek povsem neustrezen, prostori so bili moreči, pomanjkljive so bile tudi nekatere osnovne strukture, ki so nujno potrebne za kirurške posege in okrevanje. Danes je slika oddelka povsem drugačna. Bolniki ležijo v lepih in čistih sobah, ki lahko sprejmejo dve ali tri osebe. Ob tem so uredili prostore za intenzivno nego in še sobico, ki je namenjena bolnikom, ki bi jim presadili srce. Ko bodo ustrezno opremlili tudi operacijske sobe, bodo lahko v Rimu vprašali dovoljenje za presaditev srca. Tržaški kardiološki oddelek je že vprašal za dovoljenje pred štirimi leti, vendar so prošnjo odbili prav zaradi neustreznih prostorov. Kot je znano, je v naši deželi edini center za presaditev srca v Vidmu, čeprav so tudi v Trstu ekipe, ki so vsestransko pripravljene.

Carbone in Manzon sta nato obiskala kardiološki oddelek. Prof. Camerini jima je razložil, da se bolniki zdravijo na oddelku povprečno 8 dni, kljub temu pa so zmogljivosti premajhne. Na zdravljenje ne morejo sprejeti 30 odstotkov bolnikov, ki jih je zadela srčna kap. Kljub temu da je stanje nevzdržno, pa obstajajo načrti za povečanje prostorov in torej zmogljivosti.

Odbornik Manzon je med drugim dejal, da novi državni finančni zakon predvideva sredstva za obnovo bolnic, z omejenimi sredstvi bi morali preurediti tudi splošno bolnico v Trstu. Odbornik se je obvezal, da bo osebno posegel na ustreznih mestih, hkrati pa je poudaril nujnost, da se obnovi kardiološki oddelek. Podobno se je izrazil tudi odbornik Carbone, ki je dejal, da je potrebno temeljito obnoviti kardiološki oddelek in omogočiti, da se bo tudi v Trstu razvil pravi center za srčne bolezni.

Izbire se povsem logične in upati je, da ne bo več polemik med Trstom in Vidmom; konec koncev je Trst mesto, kjer živi veliko starejših ljudi, ki so toliko bolj izpostavljeni najrazličnejšim srčnim boleznim. Tudi samim tržaškim kardiologom je treba priznati, da so se, kljub slabim razmeram, uveljavili na vsedravnem merilu in se usposobili za najtežje posege. O celotni splošni bolnici pa je treba zapisati, da je danes bolj podobna lagerju kot zdravstveni ustanovi, bolnica na Katinari pa nikakor ne more zadostiti potrebam najrazličnejših bolnikov.

Predlog konzorcija Marketing Mix

Preurejena podzemna železnica izhod iz prometnih zagat Trsta?

Udeleženci predstavitev izleta med vožnjo s posebnim vlakom

Pred nedavnim ustanovitvi konzorcij podjetij Marketing Mix iz Trsta se je včeraj predstavil javnosti na res nenavaden način. Namesto običajne tiskovne konference je priredil predstavitev izlet, na katerega je poleg časnikov povabil predstavnike krajevnega gospodarskega, političnega in sploh javnega življenja. Toda neobičajen je bil tudi sam izlet, saj je šlo za potovanje z vlakom po tistih, deloma podzemskih železniških progah, ki danes služijo izključno prevozu blaga, a ki bi jih po mnenju tržaških naravovarstvenikov lahko uporabljali tudi za prevoz ljudi, s čimer bi znatno razbremenili avtomobilski promet po mestu.

Konzorcij Marketing Mix je ustanovilo šest tržaških podjetij, ki delujejo na področju informacije v širšem smislu, in sicer: reklamni podjetji Galletti Advertising in Studio Mark, podjetje za raziskovanje javnega mnenja in trženje SWG, tiskovna agencija PRESS, podjetje za organizacijo kongresov in podobnih prireditelj Trieste Traduzioni e Congressi in podjetje za pripravo gospodarskih in drugih razstav SAIC. Že na osnovi povedanega je mogoče sklepati, da bo konzorcij nudil popolno paleto storitev na področju informacije.

Konkretni primer tega, kar Marketing Mix ponuja, je bil že včerajšnji izlet. Recimo, da bi hoteli kaj zvedeti o možnosti, da bi uporabljali podzemsko železnico, ki povezuje staro in novo pristanišče (kot znano, gre pod Greto, Rojčano, Škorkljo, Sv. Ivanom, Sv. Alojzijem in Sv. Jakobom do bivšega kolodvora na Marsovem polju). Pametno bi bilo, da bi si to strukturo najprej ogledali — in prav temu je bil namenjen izlet (vlak je med drugim peljal po tem predoru, potem ko je po stari Južni železnici z Marsovega polja privozil do Opčin in nadaljeval pot mimo Nabrežine in sedanega edinega tržaškega kolodvora). Udeleženci izleta smo poleg tega lahko zvedeli za zgodovino in tehnične značilnosti podzemne železnice (dolga je približno 6 km, zgrajena

pa je bila leta 1982, skoraj sto let po izdelavi prvih načrtov). Toda — Tržačani bi se že železnice, seveda primerno preurejene, sploh posluževali? Na to vprašanje je skušalo odgovoriti podjetje SWG, ki je izvedlo posebno raziskavo. Ugotovilo je med drugim, da na nakazano možnost gledata z naklonjenostjo dva Tržačana na tri. Očitno niso vsi prepričani, da bi podzemna železnica, ki pelje v bistvu le po predmestjih Trsta, bila res učinkovito prevozno sredstvo.

V devinsko-nabrežinski občini bodo v treh letih imeli metan

Metansko omrežje na ozemlju devinsko-nabrežinske občine bo zgradilo podjetje ACEGA. Sklep je pretekli ponedeljek, po natančni proučitvi tehničnih in upravnih vidikov zakupa, ki predvideva, da bo metansko omrežje v devinsko-nabrežinski občini uresničilo tržaško podjetje ACEGA, sprejel tržaški občinski odbor.

Načrt predvideva za več kot 6 milijard lir investicij, od katerih jih bo 45 odstotkov bremenilo upravo devinsko-nabrežinske občine. Preostalo vsoto bo investiralo neposredno podjetje ACEGA, ki na osnovi ekonomskega načrta predvideva popolno povračilo v obdobju tridesetih let, kolikor bo trajalo upravljanje metanskega omrežja.

Devinsko-nabrežinski občinski svet je že pred časom odobril zadevni sklep, s sklepom tržaškega občinskega odbora pa je zakup postal izvedljiv. Sklep tržaškega občinskega odbora mora sedaj odobriti še občinski svet. Deželni nadzorni organi so že odobrili načrt za metanizacijo. Razpoložljiva je že tudi delna vsota finančnih sredstev, kar pomeni, da se bodo lahko dela začela v najkrajšem času. Prvi sklop del predvideva metanizacijo Vižovelj in Sosljana, istočasno pa bodo pripravljene tudi dokumenti za dobavo utekočinjenega plina kraškim vasem. Dela za

Pojasnilo miljske KPI v zvezi z Aquilo

Podpis župana Muttona nima nobenega političnega ozadja

Miljska sekcija KPI je v preteklih dneh na posebni seji obravnavala problem žavelske rafinerije Aquila. Seji je pristostvoval tudi tajnik tržaške federacije Ugo Poli. Poslanec Bordon, ki je tajnik miljske sekcije in župan Mutton pa sta ob priložnosti želela pojasniti vzroke, zaradi katerih je Mutton podpisal pogodbo z ministrstvom za industrijo, družbo Monteshell in Deželo. Pogodba, ki je sindikat ni podpisal, je izzvala vrsto polemik in nesoglasij, zlasti v vrstah delavcev Aquile, saj ne rešuje problema njihove stodoletne zaposlitve.

V tiskovnem sporočilu KPI beremo, da so miljski komunisti ostro obsodili pomanjkljivo zanimanje osrednje vlade za iskanje ustreznih proizvodnih alternativ za bivšo rafinerijo. To pa naj bi bil hkrati tudi nekakšen predpogoj za sklenitev zaveznitva z družbo Monteshell. Občina Milje pa je na podpis pristala predvsem zato, da bi pridobila možnost proučitve vseh nadaljnjih sanacijskih načrtov, ki so predvideni za bivšo naftno čistilnico. Njena glavna skrb pa je zagotoviti delo vsem dosedanjim delavcem, za kar se je uradno zavzel občinski odbor, ki je izrazil Liste Frausin. Občina sedaj zahteva, da načrte dobi v vpogled najkasneje do 15. februarja, saj bo sicer sprožila vrsto postopkov, ki so v njeni pristojnosti in ki lahko tudi obalna naftna skladišča namenijo drugim industrijskim dejavnostim. Lista Frausin bo nadalje z občinskim odborom in občinskim svetom zahtevala od deželne uprave vso podporo za izoblikovanje načrtov v korist gospodarskega, industrijskega in turističnega razvoja občine. Ti bi namreč lahko nudili nova delovna mesta tudi za delavce Aquile. S tem v zvezi je Lista Frausin že zaprosila za srečanje predstavnike tovarniškega sveta žavelske rafinerije.

Tiskovno sporočilo KPI se zaključuje s pojasnilom, ki so ga, resnici na ljubo, pričakovali tako sindikat kot delavci Aquile. »Župan Mutton je rimsko pogodbo podpisal povsem samostojno, brez vsakršnega pritiska s strani tistih političnih sil, ki mu ponujajo zaveznitvo. Ne gre torej za noben politični maneuver,« beremo še v sporočilu, »saj politična kultura Liste Frausin in KPI tovrstne spletke odločno odklanja.«

Nove telefonske številke

Seznanjamo vas z novimi telefonskimi številkami naših organizacij v Ul. Cicerone:

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE:
362925, 362949, 362660
KMEČKA ZVEZA: 362941, 361389
PATRONAT INAC: 362901
ZVEZA VOJNIH INVALIDOV: 360324

Tajnik KPI o zaključkih kongresa PSI

Tajnik tržaške avtonomne federacije KPI Ugo Poli je v zvezi s potekom in zaključki pokrajinskega kongresa tržaške PSI objavil daljšo izjavo, v kateri pravi, da sta bila Seghenejevo poročilo in sklepi skupščine za vsakogar, ki se zaveda hude razkrojenosti družbenega in gospodarskega tkiva in nevarnosti upravnih paralize, ki jo povzroča v našem mestu zaveznitvo Lista za Trst-PSI-KD, razlog za hudo zaskrbljenost. Poli namreč ugotavlja, da je socialistični kongres »spet odprl perspektivo nadaljevanja zaveznitva z Listo za Trst tudi po prihodnjih upravnih volitvah«, ki sploh ne upošteva globoke spremembe v Listi za Trst po izstopu Giuricinih nove demokratične skupine.

Po Polijevem mnenju zapada PSI v protislovje, ko se sklicuje na »modernost«, hkrati pa ostaja uklenjena v prednostno zaveznitvo s tisto LpT, ki jo v samem kongresnem dokumentu prišteva k »arhaičnemu Trstu, ki živi v preteklosti, kot če bi bili najpomembnejši temi politične dialektike nacionalni spopad in emporialni mit«. Naši kraji si ne morejo privoščiti, da bi se sedanjne težave v krajevnih upravah nadaljevale še za prihodnjih pet let, poudarja Poli, zato je potrebno vzpostaviti nove odnose na levič, ob resnem soočanju o programih.

V DSI predavanje o nevarnosti zlorabe dosežkov biomedicine

O možnostih in zlorabah sodobne genetične revolucije je na ponedeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobraženec spregovoril dr. Vinko Škafar, docent za moralno teologijo na teološki fakulteti v Ljubljani. Biologija, ki je prerasla na višjo stopnjo in posegla v jedro celice, postavlja namreč sodobnemu človeku bistvena etična vprašanja. V nenehnem iskanju novih odkritij je znanost prekorajčila meje dovoljenega in hotela prehiteti naravo samo. Genetična revolucija, njeni cilji in načrti so zgovoren dokaz za to.

Predavatelj je prebral izčrpano poročilo o moralnih vprašanjih, ki jih zastavlja razvoj reproduktivne biologije in navedel nekaj grozljivih in resničnih primerov »znanstvenih« posegov v človekov organizem. Uporaba genetičnih metod pri človeku ni vedno moralno vprašljiva. Raka in aids bo mogoče premagati le s to metodo. Nesprejemljiva pa je manipulacija znanja, skrita želja nekaterih znanstvenikov, da bi »ustvarili« novega, v vsem popolnega nadčloveka.

Obsodbe vreden je po mnenju dr. Škafarja razvoj - večkrat tudi zelo donosnih - bank semen, ki pospešujejo biološko selekcijo. Tudi oploditev zunaj telesa je dala brezvestnim znanstvenikom možnost za številne in za človekovo vest nesprejemljive zlorabe. Znan je primer raziskovalca iz Bologne, ki mu je uspelo ustvariti človeški zarodek v epruveti. Po nekaj tednih ga je uničil, ker se ni normalno razvil. Poleg semenskih bank so se v novejšem času pojavile tudi banke zamrznjenih embrijev. Ženska, ki ne more normalno zanositi, torej lahko »izbere« zarodek. Kaj se bo zgodilo z odvečnimi ali defektnimi embriji? V svojih laboratorijih so nekateri znanstveniki uporabljali komaj nastali človeški organizem za razne poskuse in ga nato uničili oziroma umorili.

Ob koncu se je predavatelj dotaknil tudi grozljivega ustvarjanja pošastnih križancev s pomočjo oploditve človeškega jajčeca z nečloveškim semenom. Opozoril je tudi na nevarnosti razmnoževanja na nespolni način z zamenjavo celičnega jedra. Če se bodo raziskave v tej smeri nadaljevale, bo mogoče dobiti potomce, ki bodo popolno ponavljanje »lastnika« celičnega jedra. Totalitarni režimi bi tako lahko serijsko proizvedli na milijone garaških delavcev ali vojakov z najokrutnejšimi lastnostmi.

Pri vseh teh podatkih se torej samo po sebi vsiljuje vprašanje: ali bo homo novus boljši od homo sapiensa, ali pa bo človekov poraz? Dosedanji dosežki in zlorabe nekaterih brezvestnežev nakazujejo drugo možnost. (hi)

Prihodnji petek spet razprava o odstavitvi listarja Staffierija

Kljub nasprotovanju nekaterih sil, v prvi vrsti listarjev in socialistov, se bo tržaški občinski svet moral ponovno sestati, da nadaljuje razpravo o odstavitvi župana Staffierija, ki so jo že lani zahtevali svetovalci opozicije (in Slovenske skupnosti, ki se sicer uradno ne prišteva k opoziciji, ampak je le stopila iz občinskega odbora prav iz nasprotovanja Staffieriju), ko so zbrali po zakonu predvidenih 20 podpisov na ustreznem predlogu sklepa. Kot smo poročali, je občinska skupščina že glasovala o tem predlogu 21. decembra lani (tedaj je zanj glasovalo 19 svetovalcev, 22 jih je bilo proti, 3 so se vzdržali), nakar je bil dva dni potem Staffieri izsilil od občinskega odbora (ki ga je podprl s komaj potrebno večino) odločitev, da občinskega sveta v zvezi z vprašanjem odstavitve ne skličejo več, češ da je bil sklep »zavrjen«.

Toda nasprotnega mnenja ni bila le opozicija, ki vztraja na stališču, da je o odstavitvi treba razpravljati in glasovati trikrat (pri čemer je pri prvih dveh glasovanjih potrebna za odstavev dvetretjinska, pri tretjem pa navadna večina), ampak tudi Pokrajinski nadzorni odbor, ki je odborov sklep razveljavil. Nadzorni organ sicer ni izrecno zahteval, da je treba sklicati še dve seji, ampak je jasno oporekel županovi razlagi, da je bil 21. decembra sklep o odstavitvi uradno »zavrjen«, češ da zanj ni glasovala absolutna večina prisotnih svetovalcev.

S tem je bil občinski odbor prisiljen, da vzame ponovno v pretres vprašanje, kar je storil sicer s precejšnjo zamudo, kar je jasno znamenje nelagodnosti in razdvojenosti nekdanje večine. Niti na zadnji, predsinočni seji tržaškega občinskega odbora ni bila odločitev lahka, spet so se ob njej sile razpadle koalicije razbile. Listarski odborniki Hermet, Salvagno in Colombis ter socialista Seghene in Jagodic so ostali v manjšini proti volji 5 demokristjanov, socialdemokrata De Gioie in republikanca Pacorja (ki se je torej od 23. decembra premislil), ki so bili za ponovno sklicanje občinskega sveta za nadaljevanje razprave o odstavitvi. Sam župan Staffieri se je vzdržal glasovanja, bržkone zato, ker je ugotovil, da pri razmerju 7:5 njegov glas ne bi mogel spremeniti sklepa.

Tržaški občinski svet se bo torej sestel ponovno prihodnji petek, 29. t. m., ob 19.30 na drugo tajno sejo o odstavitvi. Ni pa še znano, ali namerava Staffieri spet sam predsedovati zasedanju, kar bi bilo po mnenju opozicije nezakonito, občinski odbor pa ni niti sprejel nobene odločitve glede morebitne tretje seje, posvečene temu vprašanju, ki je v zadnjih tednih močno zaostrilo politične odnose med tržaškimi strankami. Socialisti krivijo za poslabšanje vzdušja komuniste, ker so pač prvi vložili predlog o odstavitvi, toda pokrajinski tajnik KPI Poli jim odgovarja, da sta ves postopek sprožili ravno PSI in KD, ko sta prvi zahtevali županov odstop, kar je Staffieri oholo zavrnil.

Protest pred konferenco Jutri stavka tržaških in tržiških kovinarjev

Deželna konferenca o državnih udeležbah je povzročila prve negativne reakcije, čeprav se še sploh ni začela. Jutri bodo štiri ure stavkali kovinarji, zaposleni v državnih podjetjih v Trstu in Tržiču. Sindikalna konfederacija CGIL, CISL, UIL je stavko oklicala v znak protesta proti izbiram vlade, IRI in finančnega zakona na račun sanacije državnih podjetij. Po mnenju sindikata namreč ta podjetja predstavljajo temelj industrijske proizvodne strukture na Tržaškem in Goriškem, IRI in skupaj z njo Dežela pa sta doslej ponujali le protislovne rešitve.

Vztrajno propadanje državnih kovinarskih podjetij povzroča slabo izvajanje sanacijskih načrtov IRI. Posledica tega so zamude v dobavi in pomanjkanje novih naročil, kar seveda ogroža zaposlitveno raven. Sindikat nadalje meni, da mora deželna konferenca o državnih udeležbah nujno nakazati smernice, po katerih bo morala potekati industrijska preosnova, hkrati pa mora iznesti uresničljive predloge za alternativne dejavnosti. To je hkrati tudi diskriminanta, na podlagi katere bo sindikat izdelal politično oceno konference.

Jutrišnja protestna manifestacija tržaških in tržiških kovinarjev bo v Trstu. Delavci se bodo zbrali na trgu pri Sv. Jakobu, glavni shod pa bo ob 10.30 v kinodvorani Capitol.

Konec meseca se v Iretu izteče dopolnilna blagajna

Za 133 delavcev tovarne Iret bo konec meseca zapadla dopolnilna blagajna. Vodstvo podjetja je sicer že zaprosilo za njeno podaljšanje, vendar mora nujno čimprej urediti tudi vso potrebno dokumentacijo. Že lani so namreč delavci ostali več mesecev brez vsakršnega dohodka, zato sindikat upa, da se to ne bo ponovilo.

V skupnem tiskovnem sporočilu sindikalne federacije FIM-CGIL, FIOM-CISL, CCdL-UIL je med drugim rečeno, da bo sindikat pozorno sledil vsem premikom na tem področju, potrebno pa je tudi sodelovanje vodstva podjetja. Vprašanje bodočnosti tovarne IRET ostaja namreč še vedno brez odgovora. Podjetje izdeluje radijske naprave in se torej ukvarja z visoko tehnologijo, prodor na večje in zanimivejše tržišče pa ovirajo njeni sedanji delničarji, ki proizvod raje usmerjajo na manjši trg. Na srečanju s Confindustrio, ki je bilo preteklega oktobra, je o tem problemu govoril tudi dr. Cupin v imenu upravnega sveta. Vodstvo bi moralo namreč že od vsega začetka iskati zanesljivejše partnerje tako v zasebnem kot v javnem sektorju, v resnici pa tega ni storilo. Na prihodnjem srečanju med vodstvom Ireta, sindikatom in Deželo, ki bo 20. t. m., bo morala Dežela jasno povedati, kako namerava ukrepati in do kod segajo njene pristojnosti, vodstvo podjetja pa, kaj namerava z vsemi 270 delavci.

Novi proizvodni obrati v tržaški industrijski coni

Pred dnevi se je pod predsedstvom inž. Dea Rossija zbral na prvi redni seji obnovljeni izvršni svet Ustanove za tržaško industrijsko cono (EZIT). Med drugim je dodelil zemljišča za dve novi industrijski pobudi in za razširitev že obstoječega obrata.

Pri Orehu bo kupilo 5 tisoč kvadratnih metrov obsežno zemljišče novoustanovljeno čevlarsko podjetje "Calzaturificio Triestino". Ustanovila ga je skupina tržaških in padovskih podjetnikov, zaposlilo pa bo kakih dvajset ljudi. V istem kraju bo kupilo kakih 6 tisoč kvadratnih metrov novoustanovljeno tekstilno podjetje Adriatica Confezioni. Ustanovil jo je tržaški podjetnik Salvadori skupno s podjetjem skupine Marzotto iz Vicenze. Tu bo predvidoma dobilo zaposlitev okrog 30 ljudi. Za razširitev svoje dejavnosti pa bo dobilo zemljišče še podjetje Volpi Motori Marini, ki že kakih 50 let proizvaja ladijske motorje v Trstu.

V Trstu pristane vse manj ladij državne družbe Finmare

Po oceni Avtonomne pristaniške ustanove je blagovni promet v tržaškem pristanišču lani zabeležil zadovoljiv porast, dobri pa so tudi obeti za bližnjo prihodnost. Zaskrblija pa nadaljevanje krčenja števila rednih pomorskih prog, s katerimi je Trst povezan.

Lani je Trst imel 72 rednih pomorskih zvez, leta 1986 jih je imel 86, leta 1985 pa 91. Upoštevati pa velja, da je do našega pristanišča leta 1982 vodilo le 63 morskih prog. Podrobnejša analiza podatkov pove, da je lani pristalo v Trstu več ladij zasebnih plovnih družb, medtem ko istega ni mogoče trditi o ladjah državne družbe Finmare oziroma Tržaškega Lloydja. Drug zanimiv podatek pa pove, da se je lani v primerjavi z letom prej povečalo število ladij tujih plovnih družb. Te zdaj krijejo že 65 odstotkov celotnega prometa preko tržaškega pristanišča. Pri tem je sicer treba upoštevati, da večina prometa odpade na tranzitno blago, torej na tisto, ki prihaja iz tujine in je namenjeno v tujino.

Posebno vidno je manjšanje prisotnosti družbe Finmare v Trstu. Še leta 1985 je v tržaškem pristanišču pristalo 332 njenih ladij, leta 1986 293, v prvih 11 mesecih lanskega leta pa komaj 208. Ladje ostalih družb pa so leta 1985 pristale v Trstu 1.217-krat, leta 1986 1.521-krat, v prvih 11 mesecih lani pa 1.900-krat.

Na Trgovinski zbornici o bencinu

Tržaška senatorja Arduino Agnelli in Stojan Spetič sta se včeraj sestala s predsednikom Trgovinske zbornice Tombesijem, da bi skupno razpravljali o posebnih kontingentih bencina po nižani ceni, ki naj bi ga prodajali v tržaški pokrajini.

O tem vprašanju bo v kratkem razpravljajl senat, kjer so že vložili zakonski osnutek. Tržaška Trgovinska zbornica bo seveda zavzeto sledila razpravi in se zavzela, da bi v senatu čimprej izglasovali ustrezeni zakon. Po vsej verjetnosti bo morala prav Trgovinska zbornica upravljati bencinski kontingent, kot se to že dogaja v goriški pokrajini.

Protest zaradi potopljene ladje

Afera o Brigitti Montanari, italijanski ladji, ki se je novembra 1984 potopila v šibenjskih vodah, se še ni končala. Medtem ko se bo o odgovornosti kapitana in o pravnih ter finančnih posledicah izrelo sodišče, pa afera buri duhove v vrstah naravovarstvenikov. Brigitte Montanari namreč še niso dvignili iz morja, čeprav je iz njenih skladišč verjetno že začel uhajati izredno strupen tovor: monomerni vinilklorid, ki povzroča rakasta obolenja. Zastrupitev tudi majhnega dela Jadranskega morja s tem strupom bi predstavljala pravo ekološko katastrofo.

Da bi pozvali italijansko in jugoslovansko vlado, naj končno poskrbita za dvig Brigitte Montanari z morskega dna, bodo tržaški naravovarstveniki v petek, 22. januarja, demonstrirali pred jugoslovanskim generalnim konzulatom in pred prefekturo. Pobudniki manifestacije, združenja Amici della terra, Italia Nostra, Zveza za okolje, Liburnia in sklad WWF vabijo občane, naj se je v čim večjem številu udeležijo. Zbirališče bo ob 17. uri pred jugoslovanskim konzulatom, od koder bodo ob 18. uri prispeli pred prefekturo na Trg Unità.

V podporo italijanski skupnosti Istre in Reke

Tržaški pokrajinski svetovalec KPI Stelio Spadaro je predložil tržaškemu pokrajinskemu svetu resolucijo, v kateri govori o sedanjem položaju Italijanov v Istri in na Reki ter o vprašanju podpor, ki naj jih da italijanska država.

Spadaro najprej ugotavlja, da je položaj Italijanov, ki živijo v Istri in na Reki zaskrbiljujoč, kot so ugotovile že druge tržaške kulturne ustanove. Prav zaradi tega naj se Tržaška pokrajina obrne na Deželo F-JK in jo opozori na pereče vprašanje podpor. V duhu prijateljstva in sodelovanja, ki označuje odnose med Italijo in Jugoslavijo, naj Dežela naredi vse možne korake v podporo italijanski narodni skupnosti v Jugoslaviji. Deželni posegi naj bodo hitri in učinkoviti, saj je potrebno varovati večkulturno situacijo, ki označuje to naše področje na severu Jadrana.

Italijanska država bi morala povišati podpore, ki jih daje sonarodnjakom potom tržaške Ljudske univerze. Potrebno pa je najti še druge oblike podpor, ki naj preprečijo zaton italijanske narodne skupnosti v Jugoslaviji in s tem tudi zaton bogate kulturne dediščine. Italijanska skupnost je danes povsem odvisna od krajevnih in republiških sredstev. Potrebno je najti tudi nove poti, ki naj omogočijo, da bo istrska kultura bolj prisotna v Trstu, hkrati pa je potrebno omogočiti tržaškim kulturnim krožkom in ustanovam, da pogostje obiščejo sorodne organizacije onkraj meje.

V svoji resoluciji Spadaro predlaga čimprejše srečanje s predstavniki italijanske Unije za Istro in Reko, da bi se skupaj pogovorili o pobudah, ki jih je treba izpeljati.

Uspel praznik včlanjevanja v VZPI-ANPI

Sekcija VZPI-ANPI za Opčine, Bane in Ferluge je priredila pretekli petek v Prosvetnem domu na Opčinah praznik včlanjevanja za leto 1988. Na prireditve so povabili člane in njihove družine, pa tudi tiste, ki so se ob tej priložnosti na novo vpisali v partizansko združenje.

Na prireditvi je govoril predsednik domače sekcije VZPI-ANPI Zvonko Malalan, nato pa je nastopila seniorska dramska skupina SKD Tabor s predstavo »Beseda in opereta« v režiji Draga Gorupa. Praznik se je nadaljeval z družabnostjo, ki je še posebno pomembna za utrjevanje tovariških in prijateljskih vezi med nekdanjimi bori in aktivisti, kot tudi med tistimi, ki v to združene šele vstopajo.

To je že drugič, ko prireajo na Opčinah praznik včlanjevanja, ki je, tako kot že prvi, dobro uspel.

† Dne 18. t. m. nas je zapustil naš dragi

Franc (Češko) Santin

Pogreb bo jutri, 21. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v štedenjsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo: žena Zorka, sin Dario z ženo, hči Savina z možem ter vnuki Sara, Andrej in Pavel

Posebna zahvala zdravnikom in osebju nabrežinskega sanatorija. Namesto cvetja daruje v dobrodelne namene.

Škedenj, 20. januarja 1988

Ob drugi obletnici smrti

Brigite Perčič vd. Suban

se je z ljubeznijo spominjata Mario s hčerko Doris.

Trst, 20. januarja 1988

Ob nenadni smrti Franca Santina izreka vsem svojem globoko sožalje družina Slama.

Ob izgubi Franca Santina sočustvujeta z družino Erika Slama in Andrej Bole.

Iz fine kavarne najprej v bolnico, nato v zapor

Nevio Kalegaric in Settimo Piccolo sta ga že imela precej pod kapo, ko sta v ponedeljek okrog 18. ure vstopila v kavarno Degli Spechhi na Trgu Unità. Da sta bila krepko okajena, je bilo opaziti takoj, saj sta se komaj držala na nogah. Ko sta pri točilni mizi naročila pijačo, je za natak predhodno vprašal, če imata namen plačati. Pogumneža sta seveda pritrdila, vendar v hipu, ko sta izpraznila kozarca, sta jo že nameravala mahiniti čez praga. Tedaj jima je prestregel pot upravitelj kavarne Vincenzo Barbato in zahteval denar. Ker pa sta ga začela zmerjati, je poklical agente letkega oddelka, ki pa so prihiteli, ko sta Kalegaric in Piccolo že vzela pot pod noge. Vendar le za nekaj metrov: že na drugem koncu Trgu Unità sta padla v roke policistov. Toda mladima razboritežema poseg agentov ni bil po volji; z grobimi in nesramnimi besedami sta ozmerjala še njh, tako da so ju agenti naposled aretirali zaradi žalitve javnega funkcionarja. Fanta pa sta se jih kljub temu otepala z vsemi močmi. Šele po dolgih prizadevanjih je agentom uspelo, da so ju spravili v avto in odpeljali.

Na kvesturi so ju identificirali za 29-letnega Nevio Kalegarica iz Ul. Flavio 10 in 28-letnega Settima Piccola iz Ul. Torricelli 6. Vendar se s tem zadeva še ni končala. Kalegaricu in Piccolu je bilo namreč predvsem do fizičnega obračunavanja, takoda sta se znesla še nad agenti. Vinjenost pa jima je pobrala moč, tako da sta ne-

rodno padla na tla in se lažje ranila, en agent pa je medtem le zadobil lažjo poškodbo. Vse tri so odpeljali v bolnišnico, kjer so jim nudili prvo pomoč. Kalegarica in Piccola so zatem odpeljali v koronejski zapor pod obtožbo, da sta žalila javnega funkcionarja in da sta v vinjenem stanju motila javni red.

Slikovita nesreča na Obalni cesti

Na Obalni cesti je včeraj popoldne prišlo do slikovite nesreče, ki je terjala veliko gmotno škodo, ni pa imela hudih posledic za ljudi. Zakonca Paulich iz Ul. Limitanea 5 sta okrog 17. ure z lancio prisma pripeljala iz Kriza in se na odcepu za Obalno cesto ustavila, da bi se varno vključila v promet v smeri proti Sesljanu. Tedaj pa je iz Trsta pripeljal 45-letni Pierpaolo Slavich iz Ul. Virgilio 9. Zaradi spolzkega asfalta je izgubil nadzor nad vozilom in sunkovito zapeljal na desno stran, naravnost v Paulicheve ustavljeni avtomobil. Silovito trčenje je hudo poškodovalo vozilo, voznika in Paulicheva soproga pa so se le lažje ranili. Rešilec Rdečega križa jih je prepeljal v katarsko bolnišnico, kjer so 61-letno Ireno Paulich in njenega 65-letnega moža Libera zadržali na časnem opazovanju, Slavicha pa so sprejeli na kirurškem oddelku. V petnajstih dneh bodo vsi trije že zdravi.

Za skodelico kave bomo od danes odšteli 800 lir

Od danes bomo tudi v Trstu pili dražjo kavo. Za skodelico dišečega napitka bomo odslej odšteli 800 namesto dosedanjih 700 lir. Na žalost pa se bodo z njim podražile tudi ostale alkoholne in brezalkoholne pijače.

Stanovska organizacija lastnikov in upravnikov gostinskih obratov FIPE je podražitev utemeljila rekoč, da je bilo po dveh letih premora kaj takega pričakovati. Od danes bo kava dražja po vsej Furlaniji-Juljski krajini, že konec lanskega decembra pa se je podražila v Lombardiji in 10. januarja v Venetu. Po mnenju predstavnikov tržaških gostincev so polemike okrog cene skodelice kave povsem nesmiselne: iz analize organizacije FIPE namreč izhaja, da njena cena vsebuje predvsem ceno delovne sile (ki predstavlja skoraj polovico globalne cene kave), ceno surovine in še različne obratovalne stroške (najemna, električna energija, davčne obveznosti itd.). Med temi sestavinami je cena surovine najbolj spremenljiva in lahko iz dneva v dan doživi zelo velike skoke.

Avto podrl motociklista

Jutranji intenzivni promet, ko se vsem mudi v službo, nas včasih sili v neprevidnost in lahko botruje tudi zelo hudim prometnim nesrečam. Tako je včeraj zjutraj okrog 8. ure v križišču med cesto za Glinščico in odcepom za Domjo prišlo do nesreče, v kateri se je hudo poškodoval 33-letni obrtnik Roberto Beian iz Ul. Rovigno 1. Beian se je peljal z motorjem honda in je na križišču hotel zaviti proti Domju. Tedaj pa je iz nasprotne smeri, iz Ricmanj, pripeljala 39-letna Nilva Ciacchi iz Loga 182, ki je upravljala fiat 500. Ciacchijeva, ki je zavijala proti Dolini, je izsilišla prednost motociklistu ter silovito trčila vanj. Beian, ki ga je sunek vrغل z motorja, si je pri padcu zlomil desno stegnenico. Rešilec Rdečega križa ga je prepeljal v katarsko bolnišnico, kjer so ga sprejeli

na ortopedskem oddelku. Okreval bo v 90 dneh. Izvide so opravili miljski karabinjerji.

■ V ponedeljek okrog 1. ure ponoči so na kvesturi prejeli anonimno telefonsko opozorilo, da je nekdo z zidakom vlomil v kavarno Moka na Trgu Stare mitnice. Agenti letkega oddelka so skrbno prebrskali vse kottičke, dokler niso odkrili vlomilca. Dolgoprstež se je bil komaj spravil na delo, tako da mu ni uspelo polastiti se denarja ali drugega blaga. Na račun tega dejstva — imel je prazne žepa — se je skušal opravičiti pred agenti rekoč, da ni imel namena krašti. Agenti pa mu seveda niso verjeli in so ga odpeljali na kvesturo, kjer so ga identificirali za 45-letnega Guerina Secolija iz Milj in ga zadržali.

Borštani so proslavili zaščitnika sv. Antona

Preteklo nedeljo je Prosvetno društvo Slovenec iz Boršta ob vaškem prazniku sv. Antona priredilo tradicionalno kulturno-zabavno prireditev. Številnemu občinstvu se je najprej predstavil predsednik društva Boris Žerjal, ki je pozdravil vse prisotne ter z obžalovanjem povedal, da letos po tolikih letih iz raznih razlogov ne nastopa domača dramska skupina, ki je vedno žela veliko odobravanje. Pač pa je z veseljem pozdravil goste s Proseka-Kontovela, člane amaterskega odra Jaka Štoka, ki so letos prvič nastopili na prazniku v Borštu. Dobro so odigrali hudomušno komedijo »Kdo je na vrsti?«, ki jo je napisal Atilij Kralj. Pohvaliti je treba vse izvajalce, ki so se kar dobro odrezali na odru. Občinstvo se je iz srca nasmejalo in nastopajoče nagradilo z burnim aplavzom.

Tudi v borštanski župni cerkvi so počastili vaškega patrona s slovesno mašo in s popoldanskim blagoslovom, ki ju je daroval domači župnik Albert Miklavc. Tončke in Toneti pa so se zbrali v osmici pri Mirkotu in v drugih gostilnah, kjer so si z dobro domačo kapljico nazdravili za svoj god. (mm)

Obvestilo Urada za delo

Direktor Pokrajinskega urada za delo obvešča, da je v Uradu na Ul. Fabio Severo 46/1, soba G, mogoče dvigniti obrazce prošnji za vpis v seznam kandidatov, ki bi se hoteli zaposliti v javnih strukturah, in sicer v smislu člena 16 zakona št. 56/1987.

Obrazce lahko dvignete vsak torek, sredo, četrtek in soboto med 8.30 in 11. uro tako v osrednjem Pokrajinskem uradu za delo kot v njegovih izpostavi v Miljah, Nabrežini in Dolini. Rok za vložitev prošnji bo zapadel 31. marca 1988, pogoje za

vpis v lestvico, določene v zgoraj omenjenem zakonu, pa so morali kandidati izpolnjevati že dne 31. decembra 1987.

■ Zahodnokraški rajonski svet se sestane drevo ob 18.30 v svojih prostorih na Proseku št. 220. Na dnevnem redu ima med drugim sklep za opustitev plačevanja šolske menze, razpravo o spremembi pravilnika občinske službe za javna oglašna mesta in o prošnji za nakup jurskega zemljišča na Kontovelu. Načelniki skupin so naprošeni, da se udeležijo seje ob 18. uri.

gledališča

ROSSETTI
Danes ob 16.00 in 20.30 bo na sporedu W. Shakespeareov MACBETH. Nastopala bosta G. Lavia in M. Gueritore. Režija G. Lavia. V abonmaju: odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI
Operna sezona 1987/88.
V ponedeljek, 25. t. m., bo v mali dvorani gledališča Verdi muzikolog Claudio Casini predstavil opero Charlesa Gounoda FAUST. Premiera bo v torek, 26. t. m., (red A/C) ponovitve pa 29. in 31. januarja ter 5., 7., 10., 13., 16. in 19. februarja.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
gostuje s Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi« danes, 20. t. m., ob 19.30 in jutri, 21. t. m., ob 10.00 in 19.30 v Novem mestu ter v petek, 22. t. m., ob 20. uri v Ajdovščini.

koncerti

Societá dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 25. januarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert skupine CHICAGO STRING TRIO.

Glasbena matica - Trst, sezona 1987/88, 6. abonmajski koncert v sredo, 27. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu STEFAN MILENKOVIC - violina in LIDIJA KAJNACO - klavir. (Tartini, Dvoržak, Corelli, Suk, Fauré, Kreisler). Prodaja vstopnic od petka, 22. t. m., dalje v Pasazi Protti.

razne prireditve

Pustni odbor Breg prireja jutri, 21. t. m., ob 20.30 v mali dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljunecu PREDVAJANJE FILMOV IN KRAJSIH POSNETKOV LANSKEGA PUSTNEGA SPREVEDA. Vabljeni vsi, ki se za letošnje pustovanje še niso dovolj ogreli, vsi, ki bi se radi od srca nasmejali, in vsi, ki jih vesela družba nadvse veseli.

KD F. Prešeren javlja prihod slavne Makarovičeve SAPRAMISKE. V Boljunecu bo dospela v spremstvu Ljubljanskega lutkovnega gledališča in osebnega zobozdravnika dr. Detelja. Sapramiška bo s svojimi dogodivščinami prav gotovo navdušila in zabavala vse, zlasti pa naše otroke. Vidimo se v petek, 22. t. m., ob 14.30 v gledališču F. Prešeren v Boljunecu. Hrustali bomo sladke lešnike.

SKD Tabor - knjižnica P. Tomažič in tovariši. V petek, 22. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah bo pisatelj Matjaž Kmeclj predaval na temo »DANAŠNJA SLOVENSKA KULTURA«.

PD Slovenec iz Boršta in Zatrežca vabi na celovečerni koncert TRŽAŠKEGA OKTETA, ki bo v soboto, 23. t. m., ob 20.30 v Prosvetni dvorani v Borštu.

razstave

V galeriji Cartesius je do 21. t. m. odprta razstava DOMENICA BONI-ELLA.

V galeriji Minerva je do jutri, 21. t. m., odprta fotografska razstava Tullia Stravisija.

V soboto, 23. t. m., ob 18.30 bodo v STUDIUM TOMMASEO - Ul. del Monte 2/1 odprli razstavo slikarjev: Marinelle Biscaro, Maurizia Donzellija in Silvestra Lodijs. Razstava bo odprta po običajnem urniku do 14. februarja.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Il cielo sopra Berlino, dram., ZRN 1987, r. Wim Wenders, i. Bruno Ganz, Otto Sader.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Arrivederci ragazzi, Fr., 1986, dram., r. Louis Malle, i. G. Manesse, J. Biras.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 Io e mia sorella, It. 1987, kom., r. Carlo Verdone, i. Ornella Muti, Carlo Verdone.

EXCELSIOR II - LA CAPPELLA UNDERGROUND - 16.00, 21.45 Duet for one, ZDA 1986, 107', r. Andrei Konchalovsky, i. Julie Andrews, Alan Bates, Rupert Everett.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Angel Heart, l'ascensore per l'inferno, ZDA, 1987, str., r. A. Parker, i. M. Rourke, R. De Niro.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Balli proibiti, kom., ZDA 1987, r. E. Ardolino, i. C. Connelly, Lisa Lee Lyon.

FENICE - 16.00, 22.00 Senza via di scampo, r. Roger Donaldson, i. K. Kostner, G. Hackman.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Opera, str., It. 1987, r. Dario Argento, i. Claudia Marsillach, Urbano Barberini, □

MIGNON - 16.00, 22.00 Biancaneve e i sette nani, ris., 1937, 83', prod. W. Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Nera, calda e dolce, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 La donna contesa da uomini e bestie, □□.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Comandato Leopard, vojni, i. Klaus Kinski.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Roba da ricchi, kom., It. 1987, 110', r. Sergio Corbucci, i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Shining, str., ZDA 1980, r. Stanley Kubrick, i. Jack Lemmon, Shell Duvall.

RADIO - 15.30, 21.30 Ragazze roventi a Beverly Hills, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNE DRUŠTVO

razpisuje

LITERARNI NATEČAJ OB DNEVU SLOVENSKE KULTURE Z NASLOVOM: PREŠEREN JE MISLIL IN DELAL V NASPROTJU Z USTALJENIMI NORMAMI. JE V LETU 1988 TO MOGOČE? KAJ MENIŠ O KULTURI DRUGAČNO?

Na natečaj se lahko prijavijo dijaki slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice. Delo je treba oddati najkasneje do sobote, 30. t. m., na sedežih Zveze v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 in Gorici, Ul. della Croce 3.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 20. januarja
BOŠTJAN

Sonce vzide ob 7.39 in zatone ob 16.53
- Dolžina dneva 9.14 - Luna vzide ob 8.49 in zatone ob 18.31.

Jutri, ČETRTEK, 21. januarja
NEŽA

PLIMOVANJE DANES: ob 04.06, najnižje -17 cm, ob 09.41 najvišje 47 cm, ob 16.26 najnižje -70 cm, ob 23.09 najvišje 46 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 9,2 stopinje, zračni tlak 1020,7 mb ustaljen, brezvetrije, vlaga 90-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicolò Mezzina, Antonio Mario D'Agata, Lorenzo Martellini, Veronica Cosoli.

UMRLI SO: 91-letna Maria Furlani, 80-letni Carlo Destallès, 83-letna Ardemia Coz, 78-letni Francesco Santin, 17 dni star Diego Potok, 84-letni Giuseppe Braddasi, 79-letna Maria Pessani, 91-letni Pietro Bagatin, 79-letna Nives De Luisa, 62-letni Mario Fortuna, 81-letni Giuseppe Perugini, 63-letni Mario Riosa, 91-letna Carmela Gravisi, 82-letna Luigia Niccon, 68-letna Gisella Gallina, 55-letna Maria Pobega, 83-letna Caterina Flora, 77-letni Luigi Marussi, 74-letni Stefano Tossi, 76-letna Rosa Zergol, 20-letni Silvano Donadi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. januarja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg. Cavana 1, Trg Giotti 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

KD Lipa obvešča, da bo seja glavnega odbora danes, 20. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

SKD Barkovlje prireja nadaljevanje plesnega tečaja. Začetek v petek, 22. januarja, ob 20. uri. Za informacije tel. 415797.

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca obvešča, da priredi DRUŽABNI VEČER v soboto, 6. februarja 1988, v hotelu Maestoso v Lipici. Vabljeni so člani, borci, aktivisti, deportiranci, prijatelji in mladina. Zabavali vas bodo Veseli godci. Vpisovanje pri posameznih vaških sekcijah najkasneje do 2. februarja 1988.

Danes praznuje okroglo obletnico
EVGENIJA BRIŠČAK

Iz srca ji voščijo mož ter hčere Sabina, Jadranka in Damjana z družino.

menjalnica

Ameriški dolar	1220.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	731.—	Švicarski frank	898.—
Francoski frank	215.—	Avstrijski šiling	104.—
Holandski florint	650.—	Norveška krona	188.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	201.—
Funt sterling	2170.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1930.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	188.—	Avstralski dolar	825.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	0,83
Kanadski dolar	920.—	Drobni dinar	0,83

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef. Sedež 040/67001
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

PREDNAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1988

Celoletna 100.000 lir
Mesečna 13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 100.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1988. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE. Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na trn ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

mali oglasi

DANILA in MIRKO točita belo in črno vino v Zatrežcu na št. 4.

OSMICO je odprl Ernest Smotlak v Mačkoljah št. 58. Toči belo in črno vino.

PRI KUKUKEVIH v Doberdobu so odprli osmico. Nudijo domače vino in svež prigrizek lastne proizvodnje.

PROFESSIONAL SPORT - Ul. Udine 45/9 obvešča, da se je začela enomesečna razprodaja zimske opreme s popusti do 40%. Poleg tega vam zelo hitro pripravimo drsno ploskev smuči po ugodnih cenah.

KD VESNA in ŠD MLADINA - upravitelja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje društvenih prostorov-bara. Zainteresirani naj pisмено prošnjo pustijo pri hišniku Doma.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje išče direktorja/co (administracija uvoz-izvoz, organizacija kadrov). Zahteva se: večletna izkušnja na vodilnem mestu ter znanje slovenščine, srbohrvaščine in angleščine. Pismene ponudbe poslati na Oglašni oddelček Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Direktor".

HIŠO na Krasu išče slovenski par. Tel. 815701 ob uri obedov.

DRVA ZA KURJAVO prodajamo po 15.000 lir stot. Tel. 421508 po 20. uri.

AKACIJEVE KOLE za vinograd prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

PRODAM mize in stole za osmice. Tel. 228145.

PRODAM volkswagen scirocco GT 1500, bele barve, letnik 1978 v odličnem stanju, edini lastnik, 90.000 km.; kolesa iz lahke zlitine campagnolo, radio/kasetofon grundig, snežne pnevmatike s kolesi in verigami, nastavki za prevoz smuči in čolna. Indikativna cena 3.000.000 lir. Tel. 825059 v večernih urah.

PRODAM renault R20TS, plave barve, letnik '77, v dobrem stanju, radio-kasetofon, vlečni kavelj. Cena 2.000.000 lir. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/82353.

V NEDELJO, 17. t. m., je bila na smučarskem izletu SPDT zamenjana torba s smučarskimi čevlji. Tel. 911433.

prispevki

V spomin na očeta Alojza Rebulo darujejo sinovi 100.000 lir za ŠD Vesna.

Ob 1. obletnici smrti Stankota Prašlja darujeta Albin in Olga 15.000 lir za ŠD Primorje.

Ob 1. obletnici smrti dragega strica Stanka darujeta Alenka in Davorin 20.000 lir za ŠD Primorje.

V počastitev spomina g.e. Bernarde Stefančič darujeta Štefi in Marjo Bratina 100.000 lir za bolno osebo.

V isti namen daruje N. N. 20.000 lir za bolno osebo.

V spomin na Bernardo Stefančič darujeta Germano in Ernesta Salvi 30.000 lir za bolnjunsko cerkev.

Namesto cvetja na grob gospe Bernarde Stefančič darujeta Fulvija in Dorjan Zeriul 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na drago Miro Pečar vd. Šepic daruje družina Renko 10.000 lir za KD Lonjer-Katinara.

Namesto cvetja na grob Bernarde Mauri vd. Stefančič daruje družina Mauri (Boršt 149) 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na svoje sorce daruje Marjo Černjava (Gaborvec 57) 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

Ob 24. obletnici smrti moža in očeta Alojza Bukavca daruje žena Ida z otroki 30.000 lir za FC Primorje.

V spomin na pok. Alojza Rebulo darujeta Tatjana in Antek 30.000 lir za SK Devin.

V spomin na pok. Alojza Rebulo darujejo odborniki na seji 12. t. m. 100.000 lir za SK Devin.

Ob 18. obletnici smrti moža Marija daruje Oliva Castellani 20.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

V spomin na pok. moža Bonča daruje Celestina Kosmač 30.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

Celestin Vecchiet daruje 10.000 lir za KD Rovte-Kolonkovec.

Ob 14. obletnici smrti (1974-1988) našega nepozabljenega moža in očeta Josipa Krala daruje žena Vera s hčerko Ervino in sinom Jordanom z družinama 40.000 lir za KD F. Venturini in 10.000 lir za VZPI-ANPI Domjo.

Namesto cvetja na grob Justa Samca daruje Vera Kral 10.000 lir za KD F. Venturini.

Namesto cvetja na grob tov. Piera Viole daruje Vera Kral 10.000 lir za VZPI-ANPI Domjo.

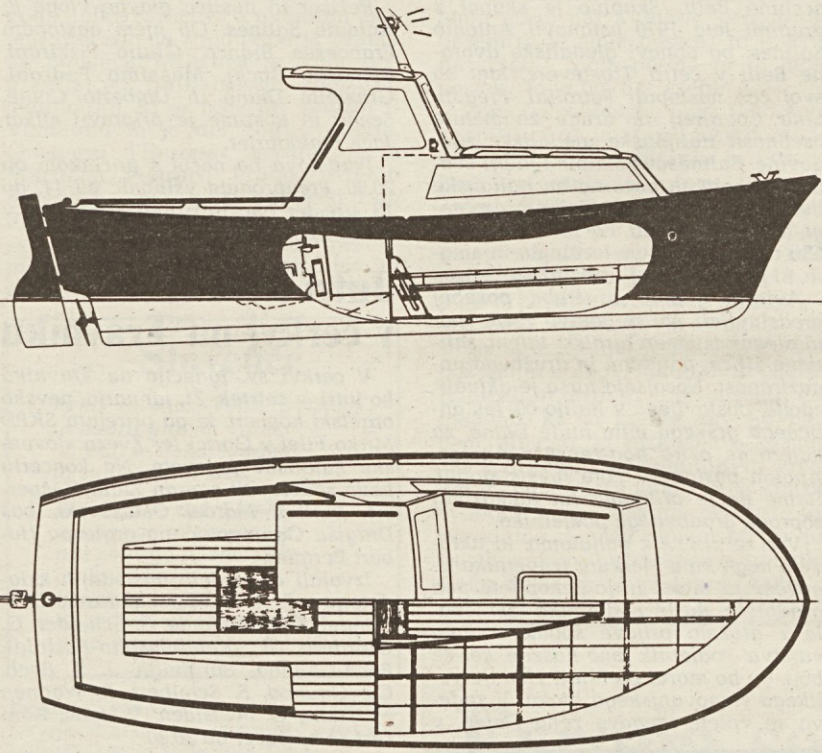
Ob 2. obletnici smrti dragega Ita Kole-riča darujejo Sava z družino ter Pavla in Tonka 120.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 21. obletnici smrti Alojza Gornika se ga spominjata žena Stefanija ter hči Lilijana iz Bazovice in darujeta 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pok. Karla Kalca darujeta Lidija in Gabrijela Čuk (Trebče) 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

ti in morje

Gradac stara kajutna pilotina ki se ne boji plitvin in burje

Jugoplastika iz Splita izdeluje v obratu Termoplastika med drugim tudi čolne iz ojačenega poliestra. Edino plovilo iz njihovega proizvodnega programa, ki ima kabino se imenuje gradac in je dolgo slabih šest metrov. Gradac je grajen v slogu tradicionalnih jadranskih pilotin s kabino in nadgradnjo za krmarja. V kabini sta predvideni dve udobni postelji, dolgi ca. 2,5 metra in široki 65 cm. Če pa bi v posledek med posteljama vgradili nekakšen vložek, bi lahko dobili prav razkošno dvojno posteljo. Za višje osebe je sedenje v kabini precej neudobno, saj je med posteljami in stropom samo ca. 80 cm prostora, višina kabine, merjene od tal do stropa pa znaša ca. 1,1 metra. V strehi

kabine je predvidena loputa za zračenje, svetlobo pa notranjost dobiva skozi dvoje velikih oken. Po dveh stopnicah se iz kabine pride skozi krilna vrata v kokpit. Krmarska nadgradnja pokriva ca. 75 cm kokpita, tako da ostane nepokritega še približno 1,5 metra. Ta del lahko po potrebi pokrijemo s šotorskim platnom in si tako zagotovimo več bivalnega prostora. Pod krmarsko nadgradnjo znaša stojna višina le ca. 160 cm, zato pa cela pilotina deluje skladno, se pravi, da ni previsoka. Okoli zadnjega dela kokpita so nameščene klopi, na katerih lahko sedi šest oseb. Šest oseb pa je tudi največja dovoljena obremenitev za gradac. Med koncem klopi in začetkom kabine, torej na sredini barke je

še približno 60 cm prostora, ki ga lahko na eni strani porabimo za vgradnjo krmilnega kolesa in stola, na drugi strani pa lahko vgradimo majhno kuhinjo. V Termoplastiki so za pogon gradca predvideli vgrajen motor, ki zavzema osrednji prostor v kokpitu. Pokrov motorja lahko uporabimo kot mizo, vendar bi ga bilo dobro za tako uporabo malo povečati. V kokpitu vgrajeni motorji sicer zavzemajo veliko dragocenega prostora, zato pa ima taka vgradnja eno veliko prednost - po odstranitvi pokrova je motor odlično dostopen z vseh strani. Po tovarniških načrtih ima gradac samo približno 30 cm greza, kar je za tako pilotino zelo malo. Zaradi majhne bočne površine gradac dobro kljubuje burji, slabše valovom zaradi plitkega greza, ki pa ima seveda tudi določene prednosti - gradac lahko pri polni obremenitvi zapljuje v praktično vsak mandrač na Jadranu, ker lahko v precejšnji meri poveča varnost plovbe s tako majhnim plovilom. Pilotino gradac lahko kupimo samo v eni izvedbi, ki praktično zajema samo vse plastične dele. Zraven dobimo še bitve za privez in bočno zaščitno letev; vse ostalo pa moramo narediti in kupiti sami. Omenjena izvedba stane približno 3.300 DM (24.255.000 lir), če pa hočemo čoln opremiti za dopust, moramo navedeni vsoti prišteti vsaj še 4 - 5.000 DM, kar seveda ni malo za tako vrsto kajutne pilotine. Ob tem ne bo odveč, če navedemo, da so se v zadnjih dveh mesecih spremenili jugoslovanska davčni predpisi. Kupec plovila, narejenega v družbenem sektorju, je po novem oproščen plačila prometnega davka. Kar pomeni, da so vse cene za kakih 20 odstotkov nižje. Tehnični podatki: dolžina 5,8 m, širina 2,08 m, višina 0,77 m, grez 0,3 m, teža 750 kg, motor 8-18 KM (5-13 kw) ANDREJ TREFALT

ženska in njena stvarnost bređa pahor

Aspirin in še kaj v ženskih revijah

Ženske ženskam ali tudi za ženske ženskega spola. Tako rade označujejo svoje revije urednice raznih publikacij, ki v okviru ženskega gibanja ali ožje feminističnih skupin še obstajajo oziroma na novo nastajajo. Prejšnjič smo se v bistvu poklonili spominu komaj rojene, vendar že skoraj pokojne Eve. Ko se je razvedelo, da bo tednik že januarja prenehal izhajati, so nekateri menili, da ženske še niso zrele za ženski informativni tednik. Večina je pri tem »pozabila«, da ženske tudi same izdajajo revije po svoji podobi in v skladu z lastnimi željami. Ponudba sicer ni zelo pestra, kajti stroški so izredno visoki, če vse ostale probleme trenutno odmislimo. Tokrat bi se sicer zaustavili predvsem ob novejših publikacijah, ki jih, žal, v Trstu skoraj ni mogoče dobiti. Med novostmi velja najprej omeniti novo prilogo najstarejše izmed tovrstnih revij. Gre za *Legendario*, samostojno revijo o knjigah in o njihovih piscih - kot se sama predstavlja. Prvič se je bralkam *Noidonne* predstavila decembra lani, urejuje pa jo strokovnjakinja za žensko književnost Anna Maria Crispino. O *Mrežah (Reti)*, ki so jih komunistične ženske pred nekaj meseci vrgle v še neraziskano morje ženske ustvarjalnosti, smo ob prvi številki že spregovorili. Ostale pobude pa so obarvane z milanskimi značilnostmi. *Fluttuaria - znaki samostojnosti v izkušnjah žensk*. To sta naslov in podnaslov dvomesečnika, ki ga izdaja Ženska kulturni krožek Cicip & Cicip iz Milana. Ureja ga Anna Maria Rodari, letova pa se najrazličnejših tem. *Fluttuaria* v sedanjih podobah je novorojenček, vendar prinaša analize intelektualne, ki se že dalj časa posvečajo preučevanju ženske poloble sveta. Iz istega milanskega kroga je tudi Lea Melandri, ki je osnovala novo revijo *Lapis*. Tudi ta revija zajema široko paleto tematik, predvsem pa »si želi, da bi ženske spet osvojile tisti del njih samih, ki je ostal ob robu političnih in socialnih teorij«. In končno še edina satirična ženska publikacija v tem pregledu novosti. *Aspirino* oziroma aspirin izdaja znana milanska ženska knjigarna (Libreria delle donne). Tudi to je dvomesečnik, ki se s preizkušeno ironijo in neomiljeno ostjo loteta takoimenovanih ženskih problemov in posameznic.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno Mattina 8.30 Šport: SP v štirisedeznem bobu (prenos iz Cervinije) 10.00 Nanizanka: I magnifici sei 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nan.: La tata e il professore 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Izobraževalna oddaja: Odprta šola 16.00 Otroška oddaja: Big!, vmes igre in risanke 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Zabavna oddaja: Ieri, Goggi, domani 19.40 Almanah in vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Nanizanka: Sei delitti per Padre Brown - La scomparsa di Verri 21.30 Variete: Biberon 22.15 Dnevnik 22.30 Šport: košarka, Pokal pokalov, Scavolini - Mariandenne 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 8.00 Prva izdaja in telovadba 9.00 Matineja: Italija se prebujala 10.00 Rubrika: V prijetnem počutju 11.05 Dok.: Naravni park v Maremmi 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Mezzogiorno 2... (2. del) 13.40 Nanizanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik, nato športna rubrika 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nan.: Lassie, nato kviz Farfadè 17.05 Rubrika: Il piacere di abitare 17.45 Risanka: Tom e Jerry 18.05 Nan.: Il brivido dell'imprevisto 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nan.: Un giustiziere a New York 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Film: Stato d'allarme (vojni, ZDA 1965, r. James B. Harris, i. Richard Widmark) 22.20 Dnevnik - kratke vesti 22.30 Variete: Indietro tutta! 23.30 Dnevnik 24.00 Film: L'ammazzagiganti (pust., VB 1972, Nathan Juran, i. Kerwin Mathews, Jo Morrow)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridia - Srečanje s filmom doma 13.30 Glasbena oddaja: Amadeus - Orkester Dunajske filharmonije dirigira Karl Böhm 14.00 Mladinska oddaja: Jeans 2 15.00 Variete: Speciale Dadaumpa 15.30 Izobr. odd.: S.O.S. 011/8819 - Pomoc pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna rubrika: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarec: Geo 18.30 Nanizanka: Vita da strega 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Inf. oddaja: Prima e dopo 20.00 Dok.: Mednarodna panorama 20.30 Film: Il pianeta proibito (fant., ZDA 1956, r. Fred McLeod Wilcox, i. Walter Pidgeon, Anne Francis) 21.20 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Dokumentarec: Samarkanda - Stičišče 23.10 100 najlepših Carosellov 24.00 Dnevnik - zadnje vesti	RTV Ljubljana 9.00 Zimski počitniški spored: Spominski koledar, 9.10 Biskvitki, 9.35 Kam, kje, kako med počitnicami 9.45 Dokumentarec: Nemogoči ptiči 10.10 Risanka 10.15 Mladinska oddaja: Ex Libris - Koncert v Portorožu 11.30 Mladinska oddaja: Enajsta šola 12.20 Rubrika: Otroci rocka 12.45 Film: Dečki in vrabčki 17.30 Otr. nad.: Oblaček Pohajaček 17.45 Otroška nad.: Ostržek (3. del) 18.15 Poljudnoznanstvena oddaja: Naderjeni otroci - Razvojna postaja Petnica 18.45 Risanka 19.00 Vreme in Obzornik 19.25 Zrno, vreme in dnevnik 20.05 Film: Bostončanke (dram., VB 1984, r. James Ivory, i. Vanessa Redgrave, Christopher Reeve) 22.00 Mali koncert: J. S. Bach - Brandenburški koncert št. 1 v F-duru 22.10 Dnevnik 22.25 Dok.: Novomeška pomlad 1920 - Rojstvo neke avantgarde	TV Koper 14.00 TVD Novice 14.05 Film: I lupi del Texas 15.35 Otroški spored 16.35 Nanizanka: One Day in Eden 17.35 Nadaljevanka: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Slovenska skupnost zavrača spremembe deželnega volilnega zakona TRST — Tudi v Trstu podzemeljska železnica? TRST — V Slovenskem klubu o Plečniku ČENTA — Plišaste igračke Trudy 19.30 TVD Stičišče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Doctors 20.30 SP v umetnostnem drsanju (posnetki) 21.30 TVD Vsedanes 21.40 Film: America, America, dove vai? 23.45 Nanizanka: Washington a porte chiuse	
CANALE 5 7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.20 Risanka 9.00 Nanizanki: Arcibaldo, 9.30 General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: 7 giorni di fira (kom., r. Alan Rafkin, i. Don Knotts) 17.15 Nanizanka: Alice 17.45 Kviz: Doppio Slalom 18.15 Nanizanke: Il mio amico Webster, 18.45 I cinque del quinto piano, 19.15 Robinson 19.45 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: Agente 007 - Una cascata di diamanti (krim., VB 1971, r. Guy Hamilton, i. Sean Connery, Charles Gray) 23.00 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.15 Filmska rubrika: Première 0.25 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.25 Bonanza	9.15 Film: Follie del secolo (kom., lt. 1939, r. Amleto Palmieri, i. Paola Barbara, Otello Toso) 11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Lady Oscar, Isidoro 14.30 Nadaljevanka: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Film: Sotto l'albero Yum Yum (kom., ZDA 1963, r. David Swift, i. Jack Lemmon, Carol Lynley) 22.40 Film: Stop a Greenwich Village (dram., ZDA 1976, r. Paul Mazursky, i. Tony Ray, Shelley Winters) 0.45 Filmske novosti 1.15 Nanizanki: Switch, 2.05 Il Santo	9.25 Wonder Woman, 10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Dee-jay Television 15.05 Nanizanka: Chips 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Belle e Sebastian, Ghostbusters, Kiss me Licia 18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Starsky e Hutch 20.00 Risanka: Hilary 20.30 Nanizanki: Supercar, 21.30 A-Team 22.30 Filmski tednik: Ciak... si gira 23.30 Film: Elephant man (dram., ZDA 1980, r. David Lynch, i. Anthony Hopkins, John Hurt, Wendy Hiller) 1.50 Nan.: M.A.S.H.	TELEFRIULI 13.00 Rubrika: Lepa Italija 13.30 Nad.: Amor gitano 14.30 Dražbi 15.30 Risanka 16.00 Glas. odd.: Music box 18.15 Nadaljevanka: Madame Bovary 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Rubrika: Zdravstvo danes 20.30 Variete: Al Paradiso 22.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Dan za dnem 24.00 Informativna oddaja: News dal mondo	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Iz Kanalske doline (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Ženska in naš danes (1. del), nato Zdravnik in pacient; 12.00 Zrcalce, zrcalce, povej! 12.40 O medu; 13.20 Moški zbor Davorin Jenko iz Cerkelj; 13.40 Živ-žav; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 14.40 Drugačen glas; 15.00 Roman: Nemeza (13. del); 15.20 Zbornik (2. del); 15.30 V svetu knjige; 16.00 Zrcalce, povej! (pon.); 16.30 Moda skozi čas; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe: Slovenska postna premissjevanja; 18.25 Povejmo glasbo: Ko pogledam v nebo.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže, intervjuji in razne zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni ki-ask; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Najzvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Lj.
RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: La grande vallata	ITALIA 1 8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari,	TELEPADOVA 11.30 Nanizanka: Dancing Days 12.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere 13.30 Risanka 14.15 Nadaljevanki: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 13.30 Glasba; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela Glasbene mladine; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Orglarji; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Iz studia 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.30 Naši interpreti; 21.05 Opere; 22.30 Glasba; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Jazz za vse.	RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Priručno vaši; 8.40 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pravila; 11.15 Srečanja; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Ne več mladi; 14.45 Edig Galletti; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bubbling; 17.33 Aplavz za; 18.00 Ghetto Blaster; 18.33 Glasba; 19.00 Glasbena obzorja.
				RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni koktajl; 17.30 Prenos košarkarske tekme; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst; nato Nočna glasba.	

Iz obračuna o delovanju orožnikov pomirjujoča slika stanja na Goriškem

Ob zmanjšanju kaznivih dejanj izstopa aretacija Vallanzasce

Tudi orožniki so pripravili obračun delovanja v komaj minulemu letu, iz katerega izhaja, da je bilo njihovo delovanje dokaj uspešno tako kar se tiče preventivnih služb za preprečevanje kriminala kot tudi v zasledovanju in primernem ukrepanju proti osebam, ki so zagrešile kazniva dejanja. Obračun je na srečanju z novinarji posredoval poveljnik karabinjerskih enot v goriški pokrajini podpolkovnik Vincenzo Russo.

Uvodoma je spomnil na dvoje uspešnih operacij, ki so jih v lanskem letu izvedli goriški orožniki. Predvsem izstopa aretacija nevarnega roparja in večkratnega morilca Renata Vallanzasce, ki so ga po njegovem begu iz Genove izsledili v začetku avgusta v Gradežu in ga 7. avgusta spet aretirali. Na ta uspeh so goriški orožniki upravičeno ponosni, saj so z njim prišli na prve strani vsedržavnega časopisa in prejeli zahvale ter priznanja s strani najvišjih državnih organov.

Drugi uspeh, ki gotovo ni bil deležen tolikšnega slovesa, bil pa je morda še bolj naporen, je poseg ob množičnem pretepu med mladimi iz Goriške in iz Vidma, do katerega je prišlo ob nekem poletnem prazniku v Mošu. V pretepu, ki je sledil pravi kazenski ekspediciji s pendreki, verigami in noži, je sodelovalo več sto ljudi. Kakih

sto sto orožniki ustavili in legitimirali, devetnajst pa aretirali in prijavi sodstvu. S tem so preprečili, da bi se itak hudi izgredi prerasli do nevarnejših razsežnosti.

Razen dveh komaj navedenih epizod je bilo lansko leto, kar se tiče kriminala na Goriškem, dokaj mirno. Zabeležili so štiri rope, od teh tri v bančnih zavodih in enega v trgovini s športnimi artikli. V dveh primerih so orožniki že izsledili storilce in jih zagotovili pravici. Med hujšimi kaznivimi dejanji navajajo orožniki štiri aretacije zaradi prav tolikih poskusov umora.

Tudi celoten obračun kaznivih dejanj je pozitivnejši kot leto prej. Število orožnikom prijavljenih ali ugotovljenih deliktov je od 1.291 v letu 1986 lani padlo na 1.102. Za 634 od teh so doslej izsledili storilce, kar je sorazmerno dober odstotek. Negativno plat predstavlja težavno iskanje tatov. Skupno je bilo lani prijavljenih 579 tatvin, samo za 105 od teh pa je bilo mogoče izslediti storilce.

Aretirali so 113 oseb, od teh 19, ker so jih zasačili pri tatvinah, 16 zaradi predhodnih zapornih nalogov in 11 zaradi posesti ali prekupevanja z mamili. Sodnim oblastem so nadalje zaradi raznih prekrškov prijavi 371 oseb.

Problem mamil predstavlja v obračunu lanskega leta prav tako pozitiv-

no poglavje. Iz poročila podpolkovnika Russa namreč izhaja, da so skupno zaplenili približno tristo gramov mamil, pretežno lažjih, medtem ko so jih leto prej več kot poldrugi kilogram. Večjih zaplemb lani ni bilo, prav zato - ugotavljajo - je rezultat pomembnejši, saj številne majhne zaplembe dokazujejo, da je nadzorstvo policijskih sil učinkovito in da v naši pokrajini ni prekupevanja z večjimi količinami mamil.

Zgovorni so tudi podatki o nadzorstvu, ki ga vsakodnevno izvajajo orožniki v vseh krajih naše pokrajine. V povprečju so lani vsak dan imeli na cestah okrog 30 izvidnic za nadzorstvo nad prometom in zagotavljanje javne varnosti. V Gradežu in Trzinu razpolagajo z modernima patruljnima čolnoma, s katerima so med drugim pomagali pri reševanju nekaj desetih oseb, ki so se ob neurjih znašle v težavah na morju. Nadaljnje pristojnosti orožnikov zadevajo nadzorstvo na mejnem pasu, kjer so lani ustavili 46 tujcev zaradi nedovoljenega vstopa na italijansko ozemlje.

Precejšen delovni napor je zahtevala tudi varnostna služba pri premeščanju zapornikov: takih posegov so lani opravili 386 in v ta namen skupno uporabili skoraj 1.200 moč.

Teatro G. Belli nocoj v Kulturnem domu

V Italiji ekonomskega booma postane tudi Apolon goljuf

Na pobudo SSG bo drevi gostovala v goriškem Kulturnem domu ena najbolj znanih rimskih gledaliških skupin. Gre za ansambel gledališča Gioacchino Belli. Skupino je skupaj z drugimi leta 1970 ustanovil Antonio Salines, po obnovi gledališke dvorane Belli v četrti Trastevere, kjer so svoj čas nastopali Petrolini, Fregoli, Lina Cavalieri in druge znamenite osebnosti italijanske gledališke zgodovine. Salinesova skupina je pri svojih postavitvah pozorna na italijanske avtorje kot so Lerici, Flaiano, Ambrogio, Fo. Prav Dario Fo je avtor farse Chi ruba un piede è fortunato in amore, ki jo bodo nocoj uprizorili v Gorici.

Avtorja gotovo ni treba posebej predstavljati, saj so gotovo vsem znani njegov izjemen igralski talent, satirična žilica, politična in družbena angažiranost. Nocojsnja farsa je aktualizacija, postavljena v Italijo 60. let, antičnega grškega mita ninfe Dafne, za katero se oziroma bog-ženskar Apolon. Apolon postane v Foju taksist-goljuf, Dafne pa je prikupna (in lahkoživa) soproga gradbenega podjetnika.

Vse se prične z goljufoma, ki ukradeta nogo kipa Merkura (zavetnika trgovcev in tatov) in jo zakopljeta pod gradbišče, da bi podjetnika izsiljevala z grožnjo prijave spomeniškega varstva. Podjetnik jima nasede, ker se boji, da bo moral prekiniti zidanje velikega stanovanjskega bloka. V zadevo se vplete njegova žena Dafne, v

katere se zaljubi domiselni taksist. Zgodba se zaplete, zaključki pa se kot v antičnem mitu, kjer je razjarjeni oče spreminil ninfu v drevo...

Režiser in nosilec glavne vloge je Antonio Salines. Ob njem nastopajo Francesca Bianco, Giulio Pizzirani, Riccardo Bucci, Massimo Pedroni, Graziella Diano in Umberto Conte. Sceno in kostime je pripravil slikar Jack Frankfurter.

Predstava bo nocoj s pričetkom ob 20.30. Predprodaja vstopnic od 11. do 13. ure ter eno uro pred predstavo v Kulturnem domu.

Jutri koncert v cerkvi na Travniku

V cerkvi sv. Ignacija na Travniku bo jutri, v četrtek, 21. januarja, pevsko orgelski koncert, ki ga prireja SKPD Mirko Filej v Gorici ter Zveza slovenske katoliške prosvete. Na koncertu bodo sodelovali sopran Zlata Gašperšič, bariton Marcel Ostashevski, bas Dragiša Ognjanovič, na orgle pa Hubert Bergant.

Izvajali bodo dela naslednjih skladateljev: F. X. A. Murschhauser, G. F. Händel, D. Buxtehude, S. Scheidet, G. Giordani, F. Mendelssohn-Bartoldi, Bach-Gounod, Burgleigh, J. S. Bach, Cg. Gaunod, F. Schubert, R. Wagner, M. Tomc, O. Messiaen, V. Jelič. Koncert se bo začel ob 20.30.

Koncert sopranistke Margarite Castro - Alberty

Margarita Castro - Alberty, svetovno znana sopranistka, bo v petek, 22. t. m., nastopila v Gorici, na koncertu v avditoriju, ki ga prireja goriška občinska uprava v sodelovanju z združenjem glasbenikov naše dežele. Albertyjeva, ki je po rodu Portoričanka, se je uveljavila kot odlična izvajalka Verdijevih skladb in je doslej nastopala že na najbolj znanih svetovnih odrih.

Goriški koncert, ki je obenem edini koncert Albertyjeve v Italiji, obsega dva dela. V prvem bo pevkla posredovala niz znanih južnoameriških pesmi, v drugem pa bo pela operne arije.

Koncert se bo pričel ob 20.30. Predprodaja vstopnic v deželni avditoriju.

■ Na sedežu goriškega fotografskega krožka CIFI v Ul. S. Chiara 15, bo v petek, 22. t. m., zvečer član Gino Morelli predstavil avdiovizuelni potopis z ekskurzije po Aljaski. Vstop je prost tudi nečlanom.

Gorel je avto

Predsinocnim okrog 22.30 so gasilci posegli v Ul. delle Grappate, kjer je gorel avto. Bila je to giulietta Roberta Colonnella iz Ul. delle Grappate 5. Kljub posegu gasilcev je zgorel prednji del vozila. Škoda je izdatna, točnih vzrokov pa zaenkrat še niso ugotovili.

razna obvestila

Gospodarska zadruga Vrh sklicuje sejo odbora in članov v četrtek, 21. t. m., ob 20. uri v središču Danica na Vrhu.

Odbor za varstvo okolja v Sovodnjah obvešča, da občani lahko nakažejo svoje prispevke pri domači Posojilnici. Odbor obenem vabi k sodelovanju vse, ki bi radi dali svoj doprinos k boju za zdravo in čisto okolje.

koncerti

V Domu A. Budala v Štandrežu bo drevi, v sredo, ob 20.30 koncert Divjak jazz banda iz Ljubljane. Prireja KD Oton Župančič v sodelovanju z zadrugo Ars Nova.

kino

Gorica
CORSO 18.00-22.00 »Angel heart - ascensore per l'inferno«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI 17.30-22.00 »Salto nel buio«.
VITTORIA 17.30-22.00 »Fanciulle scostumate«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR Danes zaprto.
COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica
SOČA 18.00-20.00 »Krokodil dandy«.
DESKLE 19.30 »Kraljeva končnica«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI
Danes v Gorici ob 9.30 Maria Lebani iz splošne bolnišnice v kapucinsko cerkev in na glavno pokopališče.

V dvorani Palazzetto Veneto v Trzinu Stališča KPI pred konferenco o podjetjih v javni lasti

»Stališče KPI pred delno konferenco o podjetjih z državno soudeležbo« je bil naslov včerajšnje javne konference, ki jo je pokrajinska federacija KPI organizirala v dvorani Palazzetto Veneto v Trzinu.

Pred številnim občinstvom je uvodno poročilo podal deželni svetovalec KPI Paolo Padovan, ki je podrobno orisal položaj, v katerem se nahajajo podjetja z državno soudeležbo. Komunistični svetovalec je dejal, da je stvarnost javnih podjetij na Trzinu — po prestopu bivše livarne Safog v zasebno last, javnih podjetij v goriški občini sploh ni več — izredno komplicirana in težka. To pa ne zaradi tega, ker bi bila storilnost slaba in bi bili proizvodi teh tovarn nekonkurenčni, ampak zaradi tega, je menil Paolo Padovan, ker se očitno nekdo zavzema, da bi ta podjetja izrinili s tržišča in bi tako lažje prešla v zasebno last.

Kar pa se tiče tretje deželne konference o podjetjih z državno soudeležbo je imel deželni svetovalec KPI veliko bojazen, da bi bila to le priložnost, za nizkotno volilno propagando in bi na tem pomembnem srečanju sploh ne izluščili odgovorov na vsa zahtevna vprašanja, ki bodo na dnevnem redu. Kljub nič kaj rožnatemu stanju, v katerem se nahaja deželno gospodarstvo,

pa je bil Padovan zmerno optimist. Dejal je, da bi se z izboljšanjem storitev, ojačanjem pristanišč in ronškega letališča lahko vključili v mednarodne gospodarske tokove, kar nam edino lahko omogoči, da se izvlečemo iz nezavidljivega položaja, v katerem se nahajamo.

Zaključke zanimive javne konference je podal deželni tajnik KPI Roberto Viezzi, ki je dejal, da se njegova stranka zavzema za izboljšanje poslovanja podjetij, ki pri nas že obstajajo in imajo pomembno tradicijo. »Da je ta pot dobra,« je dejal Viezzi, »priča primer Micoperi, svetovnega prvenca, katerega so dogradili v ladjedelnici, ki so jo imeli vsi za odpisano, kjer pa so z delom dokazali, da so še vedno lahko kos tudi najbolj zahtevnim projektom.« Deželni tajnik KPI je bil mnenja, da mora vlada več investirati v podjetja naše dežele, težiti pa je tudi treba k odpravi dopolnilne blagajne, ker je to družbeno škodljivo in brez pravega smotra bremenit državno blagajno.

Na konferenci je govorilo več predstavnikov tržiških podjetij. Ti so v svojih posegih predstavili okvire, v katerih delujejo in so od rimske vlade zahtevali večji posluš za lastne zahteve.

V bolnišnici kletnih prostorov ne bodo več uporabljali

Na svojem zadnjem sestanku je upravní odbor goriške Krajevne zdravstvene ustanove razpravljal o vrsti predlogov za preureditev služb v splošni bolnišnici, predvsem pa tistih, kjer je oktobrska povodenj povzročila največ škodo. Kot znano je narasla voda potoka Vrtojba povzročila takrat izdatno gmožno škodo v kletnih prostorih in v pritličju splošne bolnišnice, kjer so bili lekarna, fizioterapija in arhiv.

Vse kaže, da bodo v kratkem izpeljali vrsto ukrepov, s katerimi bodo ponovno izkoristili in racionalizirali več prostorov v bivšem pnevmološkem sanatoriju. V to je bil upravni odbor Krajevne zdravstvene ustanove pod vodstvom predsednika Gianpaola Robustellija, pravzaprav prisiljen, ko so odločili, da odslej ne bodo več uporabljali kletnih prostorov splošne bolnišnice in imajo s tem v splošni bolnišnici na razpolago občutno manj kvadratnih metrov prostorov.

Na sestanku so podčrtali dejstvo, da so ti ukrepi sicer upravičeni zaradi prostorske stiske, v kateri delujejo po oktobrskem neurju, nimajo pa začasnega značaja, saj spadajo v obsežen projekt preureditve celotnega zdravstvenega sistema Gorice. Prav zaradi tega bodo ponovno preverili racionalnost namestitve raznih oddelkov bolnišnice, ambulantnih in specialističnih

služb. Pred časom je bil tudi sklenjen nakup večje količine papirniškega materiala, da bi tako odpravili škodo v delno uničenem arhivu, ter opreme v lekarni in v fizioterapiji.

Goriška krajevna zdravstvena ustanova pripravlja torej po časovnih nujnih posegih obsežen preustroj celotnega kompleksa splošne bolnišnice v Ulici Vittorio Veneto.

Na sestanku so obenem obnovili pogodbo z redovnicami, ki sodelujejo pri oskrbi bolnikov v tržiški in goriški bolnišnici, v psihiatrični bolnišnici in ki vodijo šolo za bolniške sestre.

Keramika in gledališče v zavodu Lenassi

Po uspešnih izkušnjah v poletnih mesecih in jesenskem tečaju keramike v zavodu Lenassi nadaljujejo s kulturnimi in ustvarjalnimi dejavnostmi za najmlajše. Te dni se je pričel drugi tečaj keramike, ki bo trajal do konca marca. Namenjen je otrokom od 6. do 13. leta. Tečajniki se srečujejo v zavodu vsak torek in četrtek od 17. ure do 18.15. Danes, 20. januarja, se prične tudi tečaj gledališke animacije, ki bo trajal do 23. marca. Srečanja bodo ob sredo od 17. ure do 18.15. Tečaj je brezplačen. Informacije in prijave na ravnateljstvu zavoda Lenassi.

V marcu končna odločitev o poimenovanju Solkana

V Novi Gorici se nadaljujejo razprave o pobudah in zahtevah iz Solkana, da temu naselju tudi uradno priznajo in povrnejo nekdanji naziv. Kot znano, si za to že dolgo časa prizadevajo Krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije v Solkanu. Poudarjajo, da je poimenovanje naselja Solkan utemeljeno na zgodovinski osnovi, saj je bil Solkan poleg Gorice najstarejše z imenom znano naselje na Goriškem.

Občinska skupščina v Novi Gorici je jeseni lanskega leta sicer sprejela osnutek odloka o poimenovanju, toda odločanje o tem so nato odložili. Morda pod vtisom polemičnih člankov, ki so se o poimenovanju pojavili v nekaterih časnikih. Razprave o poimenovanju pa se nadaljujejo. Postopek sedaj vzporeja in usmerja podpredsednik občinskega Izvršnega sveta Jure Mli-

nar. V pogovoru za Primorski dnevnik je poudaril, da veljavna slovenska zakonodaja omogoča poimenovanje, hkrati pa zakon točno določa tudi postopek, ki ga je treba izpolniti za sklepanje oziroma odločanje o poimenovanju. Za sklepanje o tem pa ni potreben referendum, je dejal Mlinar. Sedaj razmišljajo o tem, da bi v razpravo o poimenovanju vključili tudi krajevne skupnosti v Novi Gorici. Slednje so za vso stvar zainteresirane, ker bi v primeru poimenovanja Solkan kot samostojno naselje izločili iz mesta Nove Gorice.

Predsednik Izvršnega sveta je povedal, da bo o poimenovanju Solkana sklepala oziroma odločala Občinska skupščina v Novi Gorici na zasedanju proti koncu meseca marca. (m. d.)

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

GLEDALIŠČE G. BELLi iz RIMA

predstavi farso **Daria Foja**

CHI RUBA UN PIEDE È FORTUNATO IN AMORE

Režija **Antonio Salines**

Danes, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu od 11. do 13. ure.

Generalni konzul Jakomin na obisku v Kmečki banki

Kmečko banko v Gorici je včeraj obiskal generalni konzul SFRJ v Trstu Livij Jakomin. Sprejela sta ga podpredsednik upravnega odbora odv. Karlo Primožič in ravnatelj Borut Leban. Govorilo se je o vlogi, ki jo ta kreditni zavod ima v goriškem gospodarstvu kot tudi o pomembni vlogi, ki jo Kmečka banka ima v trgovinski menjavi med Italijo in Jugoslavijo.

Sodni prepri lastnica-najemnik

Prepir med lastnico in najemnikom se je, kot se večkrat dogaja, zaključil na sodišču. V sporu okrog nekega okna je prevladalo mnenje lastnice, 66-letne Giovannangele Balentinu, Ul.

Cipriani 66. Najemnik, Giovanni Romanut, se ni dal kar tako in je prijavil žensko, češ da ga je žalila in mu grozila. Dogodek se je pripetil 1. februarja 1984 v Gorici. Zadeva je romala na Preturo, kjer so Balentinu oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Ženska je proti razsodbi vložila priziv, ker je hotela dokazati, da ni mogla tistega dne ob uri, ki jo je navedel Romanut, sploh govoriti z njim. To zato, kot je dokazal na prizivni obravi njen odvetnik Maniaco, ker je bila takrat na svojem delovnem mestu v goriški bolnišnici. Sodniki so to upoštevali in jo povsem oprostili, hkrati pa posredovali sodne listine javnemu tožilstvu, zato da ugotovi, če gre postopati proti Romanutu zaradi obrekovanja.

Revija Borec s pesmimi o italijanskem odporu Moja pesem ni le moja pesem...

Dvanajsti zvezek revije Borec je v celoti posvečen pesmim o italijanskem odporu. Prinaša 170 pesmi sedemjastih avtorjev v izboru in prevodu Jolke Miličeve z uvodnim esejem literarnega zgodovinarja Frančka Bohanca. Miličeva je izbor pripravila po Italijanskem zborniku (antologiji), ki je izšla pri založbi Il Ventaglio in je del zbirke »Carte, Quaderni d'Europa«, uredila ga je Marilena Pedrotti Probo, uvodne besede pa je napisal publicist Elio Filippo Accrocca. Jolka Milič je svoj izbor uokvirila z uvodno pesmijo Natalije Ginzburg »Spomin« in zaključno pesmijo nedavno umrlega

Slovenec

Rekli so mu: »Pojdi, prost si« in odprli glavna vrata, naredil je nekaj korakov in željno srkal zrak.

Rafal ga je zadel iznenada, vendar ga ni presenetil, niti smrt ga ni začudila na tuji zemlji, ker se je zavedal, da se bori za skupno stvar proti skupnemu sovražniku.

pesnike, ki se znajo izražati oblikovno in miselno uglajeno, a zato nič manj iskreno in neposredno.

Franček Bohaneč je za moto svojemu esejem dal Kajuhov verz: Moja pesem ni le moja pesem/ to je krik nas vseh! Moja pesem ni le moja pesem/ to je boj nas vseh!

Prav tak občutek, prav tako spoznanje kot ga je izrazil Kajuh, me je spremljalo ob prebiranju in ponovnem prebiranju teh pesmi, ki jim je Jolka Miličeva dala slovensko obleko, a pri tem ohranila s tenkčutnostjo prevajalke njih duhovno telo. Tako rekoč ob vsaki pesmi, tisti, ki poje o partizanovi smrti v hribih, o obešanju, streljanju in drugače nasilnemu umiranju borečih se ljudi, o požiganju domov, materah in očetih, ljubih in otrokih, o hribovskih domačijah, ki so nudile zavetje borecem, ali tisti, ki razmišlja o kasnejših spoznanjih in neminljivih vrednotah boja za svobodo in o smislu svobode same, so se mi ponujale vzporednice z našo slovensko in jugoslovansko partizansko poezijo. Kako zelo sta si podobni, kako iz

obeih se dviga (s Kajuhom) krik vseh nas in boj vseh nas! Kako podobna in enaka so čustva, ki oplajajo osvobodilni boj v slovenskih gorah ali gorah Piemonta in Abrucosa (in danes povsod, kjer se bije), koliko etičnega bogastva je v njih!

Je mar čudno, če se zato tu in tam zavestno utrne pesniku kaplja grenkobe ob pomisli, če morda ni bilo vse zaman, ko gleda na današnji svet, pa grenkobo v istem hipu prežene zavest nuje s Primom Levijem: Pokonci, starci, svoji lastni sovražniki: Naša vojna se ne konča nikoli.

Ali ni v tem sporočilna moč partizanske pesmi, kjerkoli in kdajkoli vzcvetele, da nam iz bolečine in trpljenja ponuja edino možno alternativo, da se boj za lepo, plemenito, človeško, ne konča nikoli?

Ali da sklenem s Frančkom Bohaneč: Italijanska partizanska poezija je zdaj pred nami. Lepa je v zemeljski čarobnosti. Presunljiva v iskreni izpovednosti. Grozljiva v opredmeteni resničnosti. Živa v ritmih, prekrizanih s cestami življenja in smrti...

JOŽE KOREN

Slovensko stalno gledališče na gostovanju po Sloveniji

Ansambel Slovenskega stalnega gledališča ta čas gostuje v raznih krajih Slovenije. Gledalcem uprizorja Cankarjevo dramo »Kralj na Betajnovi«, ki je po tržaški premieri vzbudila precej zanimanja in bila deležna najrazličnejših ocen. Sinoči so bili naši gledališčniki v Kočevju, danes in jutri bodo v Novem mestu, v petek pa v Ajdovščini

Leto evropskega filma in televizije

Evropa se pripravlja na oster spopad z ZDA

BRUSELJ — Evropa gre v protinapad in se pripravlja na oster spopad z ZDA. Tu seveda ne gre za predstavitev kakšnega fantapolitičnega programa, pač pa za osnovno postavko Leta evropskega filma in televizije - 1988.

Evropa se misli torej zoperstaviti ameriški filmskotelevizijski invaziji tako, da posveča letošnje leto številnim kulturnim pobudam, ki bodo krile tako filmsko kot televizijsko področje.

Carlo Ripa di Meana, odgovorni za kulturne dejavnosti pri EGS, je predstavil enoletne načrte novoustanovljene komisije za evropski film in televizijo, ki mu bo predsedovala Simone Veil. Načrti so izredno razvejani in do potankosti izdelani, kar se že dolgo

ni dogajalo v kulturno razdrobljeni Evropi, lahko pa jih združimo v dve veliki skupini. Prva bo informativnega značaja in bo skrbela za širjenje informacij o evropski filmski in televizijski produkciji, druga pa bo skrbela za »dogajanja«, za nagrade, retrospektive, filmske cikle, odprtja muzejev in muzejskih zbirk, skratka za vse, kar lahko še najbolj nemanega gledalca pritegne v kino ali na razstavo. Končni cilj letošnjih manifestacij pa je ustanovitev enotnega evropskega filmskotelevizijskega tržišča, ki naj bi pričel delovati leta 1992.

Da bo Evropa res dosegla zastavljene cilje sta potrebni velika angažira-

nost in zalet. Kako resno mislijo evropske države glede vlaganja dolgotrajnega truda v filmske načrte, bomo lahko preverjali šele čez nekaj let, zaenkrat lahko spregovorimo le o zaletu, s katerim se začnejo Leto evropskega filma. Prve na vrsti so seveda nagrade. Najbolj prestižna evropska filmska priznanja, ki še nimajo uradnega imena, čeprav se izrecno sklicujejo na oskarja. Če pa hočemo biti res dosledni v »boju« proti ameriški filmski nadvladi, potem se moramo oskarju izogniti in čimprej imenovati nagrado, ki jo bodo 26. novembra v Berlinu prejeli Federico Fellini (najboljši evropski režiser zadnjega tridesetletja) za film *Osem in pol* (najboljši evropski film), Marcello Mastroianni (najboljši igrallec), Jeanne Moreau (najboljša igralka), Ennio Morricone (najboljša filmska glasba) in Jean-Claude Carrière (najboljši pisec scenarijev).

Italija in Francija si delita torej evropski filmski olimpi, Velika Britanija in njeni muzejski tradiciji pa pritiče otvoritev MOMI-ja (Museum of Moving Image), prvega svetovnega muzeja, ki bo v celoti posvečen »podobam«, od »živečih fotografij« do filma in elektronskega obdelovanja slik. Veliki londonski praznik ob otvoritvi muzejskega krila BFI (British Film Institute) bo najbrž sovpadal s šestnajstim junijem, ki je bil pravkar proglašen za mednarodni Dan evropskega filma. 16. junija bi morale kinodvorane predvajati izključno kvalitetne evropske filme, ogled predstav pa bi moral biti brezplačen.

Enoletno evropsko praznovanje dosežkov domačega filma pa najbrž ne bi bilo popolno brez navedbe najboljših (filmov, režiserjev in igralcev), za katere se je opredelila mednarodna žirija, ki so jo sestavljali strokovnjaki iz 18 držav. V seznamu je zapadenih trideset let filmskih dosežkov, ki res nimajo kaj zavidati Američanom in po

hollywoodsko zapisani filmski zgodovini.

NAJBOLJŠI FILMI

8 e 1/2 (Osem in pol, r. Federico Fellini, lt. 1963), *A' bout de souffle* (Do poslednjega diha, r. Jean-Luc Godard, Fr. 1960), *Amarcord* (r. Federico Fellini, lt. 1973), *Morte a Venezia* (Smrt v Benetkah, r. Luchino Visconti, lt. 1973), *Fanny och Alexander* (Fanny in Alexander, r. Ingmar Bergman, Šve. 1982), *O thiasos* (Gledališka predstava, r. Thodoros Anghelopoulos, Gr. 1974-1975), *Il Gattopardo* (Leopard, r. Luchino Visconti, lt. 1963), *Viridiana* (Luis Bunuel, Šp.-Meh. 1961), *L'avventura* (Avantura, r. Michelangelo Antonioni, lt. 1959), *Hiroshima mon amour* (r. Alain Resnais, Fr.-Jap. 1959), *Jules at Jim* (Jules in Jim, r. François Truffaut, Fr. 1961) in *L'année dernière à Marienbad* (Lani v Marienbadu, r. Alain Resnais, Fr.-lt. 1961)

NAJBOLJŠI REŽISERJI

Federico Fellini, Ingmar Bergman, Luis Bunuel, François Truffaut, Luchino Visconti, Jean-Luc Godard, Michelangelo Antonioni, Alain Resnais, Wim Wenders, Reiner Werner Fassbinder in Bernardo Bertolucci.

NAJBOLJŠE IGRALKE IN NAJBOLJŠI IGRALCI

Jeanne Moreau, Catherine Deneuve, Simone Signoret, Romy Schneider, Liv Ullmann, Hanna Schygulla, Vanessa Redgrave, Isabelle Adjani, Anna Magnani, Sofia Loren, Ingrid Bergman in Monica Vitti

Michel Piccoli, Dirk Bogarde, Gerard Depardieu, Vittorio Gassman, Philippe Noiret, Yves Montand, Gian Maria Volonté, Bruno Ganz, Alec Guinness, Lino Ventura in Jean Gabin.

EVA FORNAZARIČ

Jeanne Moreau, najboljša igralka tridesetletne evropske filmske produkcije

Pri slovenski manjšini v Avstriji in Italiji Psihologija asimilacije

roškem, temveč tudi na Primorskem in Goriškem in sploh v našem zamejstvu: to je neenotnost. Slovenci nastopajo zunaj ločeno po političnih strankah in svetovnonazorskih skupinah. Pribiti pa moramo: politična in miselna razcepjenost manjšinskega naroda je smrt za manjšino. Tega se Slovenci na celi črti, doma in onkraj meje, premalo zavedamo.

Ločitev duhov je za majhen narod, kakršen je slovenski, narodni genocid, propad. Najhujše v tem pa je dejstvo, da je pomenila za Slovence, že več kakor sto let vse do danes, »sloga« pravo pohujšanje v vseh njenih »taborih«. Taka miselnost zavednega Slovence spravi v pravo malodušje. Ali smo res še nezrel narod? Ali še sploh nismo narod? Kaj se samo gremo narod? Pomislimo: celo veliki narodi, ki si lahko privoščijo razdeljenost v več nasprotnih političnih taborov, so glede narodnostne zavesti večkrat bolj enotni. Tako mi je prof. dr. Dominko, naš astronom, ki je bil dolga leta v Beogradu, pripovedoval: »Jaz naših Slovencev ne razumem, kak narod smo to. Vsak Srb je najprej Srb, potem dolgo nič in šele nazadnje nekoliko tudi komunista, to jim koristi. Mi Slovenci pa smo najprej pristaši stranke (liberalci, klerikalci, komunisti itd.), potem dolgo nič in šele na koncu tudi malo Slovenci.« Slogaštvo velja za Slovenca vedno za manjvredno, znak neznačajnosti. In taka naša miselnost v zamejstvu nehoti prispeva k tihi, spontani asimilaciji. Našo neenotnost umejo drugi, močnejši narodi spretno izrabiti v svojo korist, nam v škodo.

Neenotnost je bila sploh skozi vso zgodovino kar usodna za slovenski narod. Saj nismo neenot-

ni samo v nazorih, marveč smo bili zmeraj neenotni tudi politično upravno: skozi tisočletje razdeljeni po »notranje avstrijskih kronskih deželah« (innerösterreichischen Kronländer): Koroški, Štajerski in Kranjski, pa še goriški grofiji, tržaški in ogrsko obvladani prekmurski »Slovenski kraji«. Tako se nikoli ni mogla živo in enotno razviti slovenska narodnostna zavest; saj so nas zmeraj imenovali samo s Kranjci, Korošci, Štajerci, Tržačani itd., in sicer ne samo tujci, marveč tudi domačini. Gotovo, da to ni odločilno, vendar je tudi prispevalo k slabitvi enotne slovenske narodne zavesti, kar se danes najbolj čuti ravno v pogovoru s Korošci in »Primorci« onstran jugoslovanske državne meje.

Vse to je pripomoglo do tega, kar imenujemo kriza slovenske narodnostne identitete. Če je kriza identičnosti značilna za sodobno moderno zahodno družbo, potem velja ta kriza zavesti narodne identičnosti za značilnost slovenskega značaja sploh (saj se je v stari Avstriji hranil z drugo skrajnostjo, s panslavizmom).

Ta partikularnost in razdrobljenost s svojo zgodovinsko tradicijo je vsaj delni vzrok tudi za odpor zamejskih Slovencev, kolikor vidijo politično povezanost Slovencev v Sloveniji z drugimi južnimi Slovani, zlasti s Srbi. Večkrat je to pri koroških Slovencih, ki se že nagibljejo k nemčurstvu, eden od izgovorov, zakaj nečajo biti več »Slovenci«. To je ponovna ugotovitev na srečanju z njimi v zasebnih pogovorih, nekaj, kar človeka zaboli in česar najraje sploh ne bi zapisal, pač pa raje zamolčal pred tujim svetom.

V tej zvezi moramo omeniti še eno posebnost Slovencev, ki kar usodno opredeljuje naš značaj,

našo narodnostno zavest in asimilacijo, se pravi prilagajanje na sosedne večinske narode in spajanje z njimi: Slovenci smo mejni narod; same meje so nas, nikjer nimamo res velikega vseslovenskega, to je docela ves slovenski živelj prevladujočega središča. To ne velja samo za naše zamejske Slovence, ki živijo dobesedno samo ob zunanji meji naše »matične« države, bodi v Avstriji, Italiji ali na Ogrskem, marveč to velja tudi za nas, ki živimo v enotni republiki Sloveniji. Tu je namreč uradno politično potegnjen tako imenovani obmejni pas (za obmejni promet) in glejte: če pri tem upoštevamo neuradni obmejni pas ob Hrvaški, potem ugotovimo, da je približno polovica vse Slovenije v obmejnem pasu, z izjemo ljubljanske in celjske kotline; vse drugo je že »obmejno«.

To dejstvo mejnosti in obmejnosti zapuša v Slovence, tako doma kakor zlasti onstran meje, globoke psihološke usedline in posledice. Ne samo, da v zgodovini Ljubljana ni veljala za zibelko slovenstva, to je bil bolj Celovec, kar pa danes že davno ni več, marveč tudi potem, ko je že bila središče slovenskega življa, v stari Avstriji, je bil še zmeraj v načrtih za ustanovitev slovenske univerze ob Ljubljani obenem tudi Trst. To se pravi: tako docela nesporno slovensko središče do nedavnega niti Ljubljana ni bila. Taka zavest še danes živi med ljudmi z raznimi lokalizmi, kot smo že skoraj 70 let v enotni Sloveniji, da ne govorimo o zamejskih Slovencih, ki jim Ljubljana že zaradi meje ne more biti vse to, kar je nam sredi Slovenije.

Tako pa tem bolj razumemo proces, o katerem govorimo; majhen mejni narod, ki so ga same meje, prehaja v večja središča večinskih narodov; mejni narod dobesedno postopno na meji izpuhteva, izginja. To je usodna posledica njegove mejne situacije; to je psihološka zakonitost malega naroda in njegove mejnosti.

ANTON TRSTENJAK

(se nadaljuje)

II.
Čut manjvrednosti manjšine pred večino poglabljajo tudi psihološko politično pretkano izračunana in pretkana gesla, s katerimi manipulirajo in doktrinirajo množice manjšinskega ljudstva. Tako je v Avstriji zelo učinkovita, kar zastrašila, vsekakor pa neugodna krilatica, ki deluje propagandno raznarodovalno: »Slovenec biti, se pravi biti komunista; saj ne gre za slovenstvo, gre le za komunizem; če tega ne bi bilo, bi imel mir«. Tako mišljenje je v Avstriji nekako v zraku. Tako me je dobesedno nadrla preprosta žena srednjih let, ki je sicer z manj govorila slovensko, dihala pa močno nemčurskega duha. Takoj sem se zavedel: Avstriji znajo različni družbeni red pri njih in pri nas pretkano izrabiti v škodo Slovencev, zlasti pa njihovim stajanjem z matično deželo, vse zabi v prid. Kdo si nik še upa dosledno zagovarjati svoje slovenstvo, če ga tako neprijazno obarvajo. Zanimivo je tudi, ko znajo v zvezi s tem izrabiti geslo »mir«. Kdo naj bo še za slovenstvo, če to nasprotuje najbolj humanističnemu načelu »miru«!

Tako protislovensko krilatico nehoti podpirajo in ji podlegajo tisti Slovenci, ki pod geslom »enotna Koroška« (einheitliches Kärnten) zanikajo, da bi bila zanje Slovenija matična dežela, češ matična je samo tista, v kateri je prej manjšina živela in je zdaj od nje odtrgana; mi koroški Slovenci pa nismo nikoli živeli v Sloveniji, ker Slovenije (in Jugoslavije) v cesarski Avstriji, kjer smo vedno živeli, takrat še sploh ni bilo. Kaj sledi iz take miselnosti? Preprosto: da se koroški Slovenci naj ne opirajo na Slovenijo in naj se ne obnašajo v Avstriji kot manjšina, marveč naj samo kot koroški Slovenci ohranjajo svoj jezik.

Tudi če je to geslo še tako dobro mišljeno, na srečo ga zagovarjajo samo nekateri neodvisno od slovenskih političnih organizacij, vendar nehoti podaja roko vindišarjem, vsaj nekako od daleč, z njihovo teorijo o posebnem koroškem jeziku, ki ni ne slovenski in ne nemški.

S tem smo se že znašli v zvezi z naslednjim dejstvom, ki slabi slovenski živelj ne le na Ko-

Svetovni pokal: rojeva se pravi smučarski fenomen Tomba »pokopal« svetovno elito

SAAS FEE — Verjetno so sedaj časniki res v težavah, ko morajo »opevati« že sedmo zmago Alberta Tombe v svetovnem pokalu. Glede na to, da je ta serija zmag res neverjetna in se z njo ne more pohvaliti niti Ingemar Stenmark, so primerjave vse težje. Veliki Karl Schranz je celo izjavil, da velja teh sedem Tombovih zmag veliko več kot 40 Stenmarkovih. To je verjetno malce pretirano, vseeno pa je Tomba res izreden. Dovolj je namreč, da pomislimo, kako je včeraj odpravil vso svetovno elito. Bil je najhitrejši v prvem in v drugem spustu, s prednostjo skoraj dveh sekund pa je praktično »ponižal« vse svoje nasprotnike. Odlična Mader in Mayer sta morala priznati Italijanovo premoč, četrtovršeni Zurbriggen pa je moral priznati (in to je opravił zelo športno) celo dvojni poraz: športni in pa v navijanju.

Zurbriggen, ki je seveda še vedno favorit številka ena za osvojitve svetovnega pokala, se je namreč »športno

vzgajal« prav na snežnih prostranstvih v Saas Feeju in bi morali biti navijači tu vsi zanj. Kje pa! Le polovica jih je navijala zanj, druga pa za... simpatičnega, odprtega in inteligentnega Tombo. Tudi to je njegova velika zmaga, očitno pa se je odprto, spoštovanje nasprotnikov in pa... pomanjkanje vzvišenosti ali celo arogance, ki je, žal, prisotna pri precejšnjem številu smučarjev, še kako obrestovala.

V intervjujih, ki jih je dal Tomba takoj po svoji zmagoviti vožnji, ni znakov banalnosti ali rutinskega. Marsikoga je sicer presenetila izjava, da računa na nič manj kot na osvojitve svetovnega pokala, pa čeprav ne tekmuje v spustih in torej ne dobiva točk v kombinaciji.

VRSTNI RED: 1. Tomba (It.) 2'33"42; 2. Mader (Av.) 2'35"35; 3. Mayer (Av.) 2'35"73; 4. Zurbriggen (Šv.) 2'35"81; 5. Strolz (Av.) 2'35"93; 6. Girardelli (Lux.) 2'36"07; 7. Gaidet (Fr.) 2'36"56; 8. Ca-

mozzi (It.) 2'36"64; 9. Čizman (Jug.) 2'36"79; 10. Wasmeier (ZRN) 2'36"87.

LESTVICA ZA SP: Tomba (It.) 206, Zurbriggen (Šv.) 163, Mader (Av.) 96, Strolz (Av.) 93, Wasmaier (ZRN) 85, Girardelli (Lux.) in Piccard (Fr.) 62, Mayer (Av.) 61, Gstrein (Av.) 57, Boyd (Kan.) 47 itd.

LESTVICA VELESLALOMA ZA SP: Tomba 75, Mayer 52, Zurbriggen 42, Strolz 37, Mader 35 itd.

KPI proti uporabi dopinga v športu

RIM — Komunisti bodo 23. t. m. v Rimu priredili simpozij o uporabi dopinga v športu, katerega se bosta udeležila tudi ministra Donat Cattin in Carraro. Kot znano, je v zadnjem obdobju množična in pretirana uporaba emotransfuzije predvsem v atletiki povzročila mnogo hude krvi in v temeljnih zamajala celotno športno strukturo v Italiji. Komunisti bodo iznesli tudi svoje stvarne predloge.

Rally Pariz - Dakar vse bolj odet v črno

Videmčan Eddy Orioli zanesljivo vodi med motociklisti

(AP)

MOUDJARIA (Mavretanija) — Tragične vesti postajajo žal skoraj nekaj vsakdanjega na rallyju Pariz - Dakar. Včeraj je namreč zaradi hudih poškodb, ki jih je utrpel med nedeljskim padcem, umrl francoski motociklist, 32-letni Jean-Claude Huger. Po padcu so ga sicer takoj prepeljali v domovino, vendar se ni več prebudil iz nezvesti. Huger je 22. smrtna žrtev rallyja in že četrta na tej izvedbi.

Medtem še vedno plamtijo polemike v zvezi z Vatanenom, kateremu so predvčerajšnjim ukradli avtomobil, ki so ga sicer kasneje našli, vendar je startal po izteku dovoljenega časa. Ziri ga je zato izključila, a so pri Peugeotu vložili priziv, ki pa so ga zavrnili. Peugeot ni držal križem rok in se je odločil, da se obrne do mednarodne avtomobilske zveze, češ da je bil parkirni prostor, kjer je Vatanen imel svoj avtomobil, pod nadzorstvom or-

ganizatorja, ki naj bi bil tudi odgovoren za vse, kar se je tam dogajalo. Tako so Vatanenu včeraj dovolili, da starta, vendar morajo dokončno odločitev še sprejeti.

V včerajšnji 19. etapi je med motociklisti zmagal Španec Mas (yamaha) pred Italijanom Piccom (yamaha), med avtomobilisti pa Francoz Pescarolo (peugeot) pred Vatanenom (peugeot). Skupni lestvice sta naslednji:

Motociklisti: 1. Orioli (It.) honda 70.24'30"; 2. Picco (It.) yamaha po 1.10'45"; 3. Lalay (Fr.) honda 4.25'26"; 4. Mas (Šp.) yamaha 5.30'03"; 5. Terruzzi (It.) yamaha 5.31'13"; 6. Gualdi (It.) cagiva 7.18'48".

Avtomobilisti: 1. Kankkunen-Piironen (Fin.) peugeot 41.50'03"; 2. Vatanen-Berglund (Fin.-Šve.) peugeot po 2.07'54"; 3. Shinozuka-Magne (Jap.-Fr.) mitsubishi pajero 2.49'41"; 4. Tambay-Lemoyne (Fr.) range camel 5.03'43".

Rally Montecarlo: Saby (lancia) vodi

MONTECARLO — Na tretji etapi avtomobilskega rallyja Montecarlo, po kateri je v vodstvu Francoz Bruno Saby, je s proge pri veliki hitrosti zletel Yves Loubet (lancia), ki pa se na srečo ni poškodoval. Velja še omeniti podvig Finca Salomena, ki se je že z edino mazdo na dirki z 12. povzpел na 5. mesto. Skupni vrstni red pred današnjo zadnjo etapo je naslednji: 1. Saby (Fr.) lancia 4.32'04"; 2. Fiorio (It.) lancia po 10'26"; 3. Ballet (Fr.) peugeot 20'23"; 4. Balas (Fr.) lancia 26'29"; 5. Salonen (Fin.) mazda 28'28".

Košarka: zamenjava na klopi Segafreda Bosini prevzel mesto De Sistija

»Goriško košarkarsko društvo Segafredo obvešča, da je prekinilo, v prijateljskem dogovoru, sodelovanje s prof. Mariom De Sistijem. Vodstvo ekipe bo odslej prevzel Paolo Bosini. To odločitev je goriško košarkarsko društvo sprejelo v prepričanju, da bo dosedanje delo De Sistija, čeprav ga rezultati niso podprli, goriški košarki in njenim zvestim navijačem zagotavljalo uspehe, ki si jih zaslužijo.«

Tako se glasi tiskovno poročilo, ki ga je vodstvo goriškega drugoligaša včeraj zjutraj poslalo sredstvom javnega obveščanja. Odslovitev trenerja De Sistija pa je bila »v zraku« že takoj po nedeljskem srečanju, ko je Segafredo pred domačim občinstvom izgubil proti zadnjevrščenemu Biklinu iz Riminija. Vrsta zaporednih porazov ter še posebno neuspeh proti Riminiju so ekipo spravili v globoko krizo in obeta se dramatičen sklepni del prvenstva, podoben lanskemu, ko se je Segafredo izognil izpadu le v dodatnem srečanju proti tržaškemu Stefanelu.

Mario De Sisti

Verjetno prav zato, da bi se izognili loteriji dodatnih srečanj ali čemu podobnemu, so člani goriškega kluba sklenili, da poskusijo z zamenjavo trenerja. Tudi tokrat, kot sicer že lani, ko je nadomestil Waldija Medeota, so izbrali Paola Bosinija. V prejšnjem po-

skusu je mladi goriški trener, čeprav v dodatnem srečanju, ekipo le rešil pred izpadom v B ligo. Kako bo to pot?

Izhodišče je tokrat boljše, saj do konca prvenstva manjka še 12 kol, kar pomeni, da imajo Goričani tri mesece časa, da prebrodijo krizo in se povzpejo više na lestvici. Marušič in tovariši pa bodo morali odslej pokazati večjo odločnost in zagrizenost in to že v nedeljo, ko bodo v podgorski športni palači sprejeli enega od neposrednih nasprotnikov v boju pred izpadom, peterko Sabellija iz kraja Porto San Giorgio. Gostje imajo le 2 točki prednosti in so torej povsem premagljivi. Za uspeh pa bo moralo svoj prispevek dati tudi občinstvo in je zato nujno, da se v čim večjem številu zbere na tribunah.

Novega trenerja Paola Bosinija čaka sedaj doba trdega dela in velike odgovornosti. Lani je pokazal, da se neizkušnost, da v prvi osebi vodi ekipo, lahko premaga z vrhuno mero odločnosti in samozavesti. Enoletna dodatna izkušnja na goriški klopi pa mu je prav gotovo samo še koristila. (pr)

Košarka: danes spet pokali Tudi Cibona (mladi) - Jadran

Današnje in jutrišnje zadnje kolo prvega dela pokala košarkarskih prvakov bo vsekakor zanimivo in napeto. Jugoslovanski prvak Partizan bo jutri igral proti Makabiju in računa, da bo z zmago nadaljeval svojo neustavljivo pot v tej konkurenci. Beograjčani so mlada in ambiciozna ekipa, ki meri zelo visoko.

Milanski Tracer, ki je pred kratkim izgubil doma s pravzaprav slabo Barcelono, bo jutri igral na tujem proti grškemu Arisu odličnega »misterja Evrope« Galisa. Danes bosta na sporedu še tekmi med nizozemskim prvakom Nashu in presenetljivimi Nemci Saturna ter med Francozi Ortheza in Barcelono.

Tudi v Koračevem pokalu bo na sporedu cela vrsta zanimivih tekem. V skupini A bo danes Dietor igral doma proti Elitzuru (Izrael) in bi moral izbojevati zmago, Monaco (Francija) pa se bo doma pomeril z Real Madridom.

V B skupini bo v Zagrebu drevi ob 20. uri Cibona igrala proti Snaideru iz Caserte. Tekma bo prav gotovo zanimiva, za nas pa je najbolj zanimivo to, da bodo pred tem srečanjem (ob 18. uri) jadrancovi igrali proti mladincem te ekipe. Tekma bo prav gotovo dober trening za Jadran pred naslednjimi prvenstvenimi nastopi.

V C skupini bo danes Crvena zvezda nastopila na tujem proti Špancem Todagresa, Paok pa bo igral proti Asvelu (Fr.). V D skupini se bo prav tako danes Arexons v Cantuju pomeril s špansko ekipo Cala.

V ženskem pokalu prvakov bosta danes na sporedu tekmi Agon - Primigi (It.) in Tuzla (Jug.) - Versailles, jutri pa Sparta (ČSSR) - Dinamo (SZ).

Košarka: 28. t. m. velika mednarodna predstava Italija - Španija v Trstu

Včeraj so v Trstu uradno predstavili mednarodno košarkarsko tekmo med Italijo in Španijo, ki bo 28. t. m. ob 20.45 prav v Trstu. Predstavniki italijanske košarkarske zveze De Gobbis je v uvodnem nagovoru poudaril, da gre za važen športni dogodek za naše mesto, saj se bosta pomerili ekipi, ki sodita v sam evropski in svetovni vrh. Bolj kot za uvrstitev v finale evropskega prvenstva 1989 (v skupini C, kjer igra ta še Švica in Madžarska, sta tako Italija kot Španija dejansko že kvalificirani), bo tekma važna preizkušnja za olimpijske kvalifikacije, ki bodo od 26. do 28. junija na Nizozemskem. Evropi so bila tokrat na olimpijskih igrah dodeljena samo tri mesta, zato bo boj bržkone zelo ogorčen.

De Gobbis je tudi najavil petnajsterico, iz katere bo selektor Gamba izbral deset igralcev, ki bodo nastopili proti Španiji. Skilicani so: Bosa in Riva (Arexons), Binelli in Brunamonti (Dietor), Carera in Tonut (Enichem), Dell'Agnello in Gentile (Snaidero), Vescovi in Rusconi (Divarese), Montecchi (Tracer), Della Valle (Bancoroma), Magnifico (Scavolini), Morandotti (San Benedetto) in Jacopini (Benetton). Omenil je tudi, da bodo na tekmi prisotni kot gledalci tudi veterani Meneghin, Sacchetti, Marzorati in Villalta, kar daje slutiti, da Gamba ni pozabil nanje in da jih bo verjetno za olimpijsko kvalifikacijo tudi ponovno vključil v reprezentanco.

Dino Meneghin

Za De Gobbisom so spregovorili še tajnik košarkarske zveze Ceccotti, tržaški občinski odbornik za šport Salvagno, predstavnik CONI Felluga in predstavnik organizacijskega odbora Dragan. Ta je med drugim dejal, da bodo začeli s prodajo vstopnic že danes pri UTAT, v Pasazi Protti. (M. Oblak)

Italijanski pokal: povratne tekme osmine finala »Veliki« mnogo tvegajo

Danes bodo nekatere italijanske nogometne prvoligaške ekipe pred prvim popravnim izpitom, na katerem lahko rešijo svojo ne navdušujočo prvenstveno sezono. To velja predvsem za Juventus, Inter, Romo in sedaj še za Sampdorio, ki se je prav v nedeljo odpovedala misli na državni naslov.

Torino mora doma proti Veroni nadoknaditi gol razlike iz prve tekme. Favorita tu verjetno ni. Zanimivo bo v Pescari, kjer bo Juventus branil gol prednosti. Vsekakor bi mu moralo uspeti, saj je Pescara povprečna ekipa, Juventus pa bo skušal vsaj v pokalu rešiti tisto, kar se rešiti da. Jasno je namreč, da je Agnellijeva enajsterica v krizi, saj še išče svojo identiteto. Ima preveč igralcev, ki ne bi spadali v dosti slabšo prvoligaško ekipo, pa tudi trener Marchesi ni preveč priljubljen ne med igralci in ne med navijači.

Inter je lahko povsem gotov, da se bo uvrstil v četrtfinale italijanskega pokala, saj ima dva zadetka prednosti

iz tekme na tujem. Avellino naj bi premagal Parma pač zato, ker je prvoligaš, čeprav slab, Fiorentina pa bo doma proti Napoliju branila zadetek prednosti, ki ga je presenetljivo dosegla na tujem. Zanimivo bo v Ascoliju, kjer bo domači Ascoli branil zadetek prednosti nič manj kot proti velikemu Milanu, ki pa je trenutno v izredni formi.

Roma naj bi brez težav odpravila Empoli, saj je razlika med obema ekipama več kot očitna, Sampdoria pa bo naravnost »divje« navallila na vrata Pise, saj se mora maščevati za prvenstveni spodrsrlaj proti Napoliju, predvsem pa mora nadoknaditi gol prednosti, ki ga ima Pisa.

DANAŠNJI SPORED: Torino - Verona (ob 18.00); Pescara - Juventus (14.30); Inter - Bologna (20.30); Avellino - Parma (14.30); Fiorentina - Napoli (19.00); Ascoli - Milan (18.30); Roma - Empoli (14.45); Sampdoria - Pisa (14.30).

Tenis: na prvenstvu Avstralije Favoriti ne popuščajo

MELBOURNE — V četrtfinalu mednarodnega teniškega prvenstva Avstralije je šlo po predvidevanju, saj so se vsi najboljši z dokajšnjo lahkoto uvrstili v nadaljnje kolo. Lendl je v samih 3 setih odpravil Witskena in se bo v polfinalu pomeril z wimbledonskim prvakom Patom Cashem, proti kateremu je lani dvakrat izgubil: v polfinalu avstralskega »open« in v wimbledonskem finalu. Izidi četrtfinalov:

Moški: Lendl (ČSSR) - Witsken (ZDA) 6:2, 6:1, 7:6; Cash (Avstral.) - Schapers (Niz.) 6:1, 6:4, 6:2.

Ženske: Navratilova (ZDA) - Sukova (ČSSR) 6:4, 7:6; Evert (ZDA) - Porwick (ZRN) 6:3, 6:1; Graf (ZRN) - Mandlikova (Avstral.) 6:2, 6:2; Kohde Kilsch (ZRN) - Minter (Avstral.) 6:2, 6:4. Spored polfinala: Evert - Navratilova, Graf - Kohde Kilsch.

Danes bodo opravili še drugi dve četrtfinalni srečanja: Jarryd (Šve.) - Wilander (Šve.) ter Česnokov (SZ) - Edberg (Šve.).

Danes razprava o povratku angleških ekip v Evropo

MONTECARLO — V Montecarlu bo danes sestanek izvršnega odbora UEFA, na katerem bodo razpravljali, če je napočil čas, da angleške ekipe lahko spet igrajo v evropskih pokalih, iz katerih so jih za nedoločen čas izključili po heyselski tragediji leta 1985. Dokončno odločitev pa bodo sprejeli maja v Aberdeenu na Škotskem.

UEFA je določila tudi spored prvega dela v evropskih nogometnih pokalih v novi sezoni. Spored je naslednji: 12. 7. 1988 žrebanje 1. kola v vseh treh pokalih; 7. 9. 1. kolo; 5. 10. povratne tekme 1. kola; 7. 10. žrebanje 2. kola; 26. 10. 2. kolo; 9. 11. povratne tekme 2. kola; 11. 11. žrebanje 3. kola pokala UEFA; 23. 11. 3. kolo pokala UEFA; 7. 12. povratne tekme 3. kola pokala UEFA; 9. 12. žrebanje četrtfinalov v vseh 3 pokalih.

Za zimske olimpijske igre Določeno jugoslovansko zastopstvo

BEOGRAD — Jugoslovansko zastopstvo na bližnjih 15. zimskih olimpijskih igrah v Calgaryju bo šlo 44 članov: 22 tekmovalcev, 18 članov strokovnega štaba, člani vodstva pa bodo štirje. Tako so sklenili na včerajšnji seji jugoslovanskega olimpijskega odbora in športnih zvez Jugoslavije.

V reprezentanci bo šest smučarjev (Bojan Križaj, Rok Petrovič, Grega Benedik, Tomaž Čizman, Robert Žan in Klemen Bergant), a smučarke bodo štiri (Mateja Svet, Veronika Šarec, Mojca Dežman in Katra Zajc). Katja Lesjak, ki je bila zanesljiv potnik, bo zaradi poškodb ostala doma.

Na igre v Kanado bo šlo nadalje šest skakalcev, poleg njih pa še dva tekača in en biatlonec. Primož Ulaga in Miran Tepeš sta zanesljiva potnika, za ostala štiri imena bomo izvedeli po švicarski turneji, veljavni za svetovni pokal. Kandidatov je namreč pet: Matjaž Zupan, Matjaž Debelak, Rajko Lotrič, Robert Kopač in Tomaž Dolar. Dvojica tekačev bo določena do nedelje, kandidati pa so Jani Kršinar, Ivo Carman in Sašo Grajš, medtem ko je bil Robert Keršajn črtan s seznama. V biatlonu bo nastopil Jure Velep, v umetnostnem drsanju pa Zeljka Čizmešija. V ekipi v dvo-sedežnem bobu bosta Vujadinović in Pandurevič.

Vodja alpske reprezentance je Tone Vogrinec. Trenerji moške reprezentance so Jože Sparovec, Matjaž Kranjec in Marko Klemenčič, ženske reprezentance pa Jože Drobnič, Milan Bernik in Dejan Poljanšek. Maser ekipe je Masahiro Hirajama. Nordijsko zastopstvo bo vodil Lojze Gorjanc. Trenerji so Danilo Pudgar, Luka Koprievšek, Bogdan Norčič, Janez Bukovnik in Jože Raišp. Trener dvosedežnega bobja je Zdravko Stojnič, a Željke Čizmešije Nataša Katič.

Zdravnik reprezentance je Vinko Pavlovčič, vodja jugoslovanske olimpijske ekipe v Calgaryju pa Miha Ravnik, njegov namestnik Janez Kocjančič, tajnik Sveta Dragovič, a strokovni direktor Zoran Jocič. Iz ekipe so bili izvzeti sankaci in tekmovalci v hitrostnem drsanju.

Namizni tenis: v 4. kolu ženske A lige v Veroni

Kras Globtrade namučil Areno

V 4. kolu italijanske ženske namiznoteniške A lige je homogeno veronska ekipa Surgelati Arena pred domačim občinstvom s 4:3 premagala prvo žensko postavo Krasa Globtrade. Dvakratni državni prvak, ki je tudi letos glavni favorit za končno zmago, pa se je pošteno namučil in je proti.

Krasu Globtrade odigral eno svojih najtežjih tekem, tesen izid pa priča o napeti in borbeni igri naših prvoligašic, ki si pred gostovanjem niso delale utvar: edino možnost za zmago bi imele, če bi nasprotnice igrale pod svojimi sposobnostmi, kar pa se ni zgodilo. Celo nasprotno: igrale so zelo dobro. Prav isto lahko rečemo tudi za Branko Batinič, Damijano Sedmak in Sonjo Milič.

Prvi sta se srečali Zampinijeva in Sedmakova. Prva italijanska igralka, ki je v izredni formi, je osvojila prvi set, v drugem pa se ji je Sedmakova z napadalno igro nevarno približala in domačinka je niz osvojila na razliko. Zatem se je Branka Batinič srečala s tretjo igralko Surgelati Arena, Moretijevo, ki je peta članica italijanske reprezentance, s čimer je deležna posebnih priprav, in jo v dveh nizih premagala. V tretjem srečanju (Busnardo - Milič) je imela kapetanka Krasa Globtrade težko nalogo. Busnardova, izrazita obrambna igralka, druga na vsedržavni lestvici, članica državne reprezentance in gojenka tehničnega središča v Fiuggiju, je premagala Sonjo Milič, ki se je morala spoprijeti ne samo s kakovostno igralko, ampak tudi s tehničnimi težavami. Igrali so namreč z žogicami sunflex, s katerimi se zelo težko izvaja top-spin in so kot take idealne za obrambo.

V igri dvojic Zampini-Busnardo in Batinič-Milič je prišla do izraza taktična dobra igra in velika borbenost Krasovih prvoligašic, ki so tako osvojile drugo točko.

V srečanju večera med Zampinijev in Batiničevo je naša igralka v napetem, dramatičnem boju v treh setih premagala kapetanko domačinov Giorgio Zampini. Branka Batinič je s to zmago dokazala, da je še zmeraj ena najboljših jugoslovanskih igralk, saj je Zampinijeva na zadnjem odprtem prvenstvu Madžarske in na kvalifikacijah za olimpijske igre premagala jugoslovanski reprezentantki Vesno Ojsteršek in Jasno Fazilič.

Odločilno točko je osvojila Moretijevo, ki je premagala Sonjo Milič. Srečanju je s klopi sledila tudi najmlajša igralka Krasove postavne Tanja Ukmar. V naslednjem kolu, ki bo 30. januarja, bo ekipa Krasa Globtrade gostovala pri Comit Milan.

SURGELATI ARENA - KRAS

GLOBTRADE 4:3
Zampini - Sedmak 21:15, 22:20; Moretti - Batinič 17:21, 16:21; Busnardo - Milič 21:13, 21:11; Zampini-Busnardo - Batinič-Milič 18:21, 18:21; Zampini - Batinič 19:21, 21:16, 18:21; Busnardo - Sedmak 21:6, 21:12; Moretti - Milič 21:16, 21:11.

Izidi 4. kola: Surgelati Arena Verona - Kras Globtrade 4:3; TT Coccaglio - Tennistavolo Maratea 4:0; Comit Milan - Sardaalimentari Quattro Mori 1:4; Barcellona - TT Recoaro 2:4.

Lestvica: Coccaglio, Surgelati Arena, Sardaalimentari Quattro Mori 8; Kras Globtrade 4; Recoaro, Comit, 2; Barcellona, Maratea 0. (J. J.)

V ostalih prvenstvih
Spodbudne zmage

ŽENSKA B LIGA

Obe ženski ekipi B lige sta se z gostovanja vrnila z zmago. V Gorici je Kras Globtrade A (Nataša Škrk, Alenka Obad, Tanja Ravbar, Ksenija Marušič) s 5:4 odpravil Azzurro Gorizia. Nasprotnice so na papirju sicer bile boljše, saj je njihova prva igralka Marisa Musina 20. na državni lestvici 2. kategorije, Paganellijeva in Terrazzerjeva pa sta tretjekategorijni, tako kot Obadova in Škrkova. Krasovke pa se niso ustrašile vrednotenja na papirju in so nasprotnicam dokazale, da so boljše za zeleno mizo. Alenka Obad je dosegla tri točke, po eno pa Nataša Škrk proti Terrazzerjevi (19, 11) in Tanja Ravbar proti isti igralki (12, 16). Za Obadovo tretja igralka Azzurre Terrazzerjeva ni bila velika ovira (3, 12), Paganellijeva jo je skušala dohiteti le v prvem setu (18, 13), drugokategorijna Musinova pa je morala po trdi borbi priznati taktično premoč igralk Krasa Globtrade (17, 19).

Mlajša ženska ekipa Kras B je slavila svojo prvo zmago v gosteh pri bencinskem Karneidu. Mladinke Elena Colja, Katja Čok in Martina Ravbar zaslužijo vso pohvalo, da so premagale ekipo, v kateri so vse tri igralko na državni lestvici 3. kategorije. K rezultatu 5:2 je največ doprinesla Martina Ravbar, ki je osvojila tri srečanja. Clementijevo in Nardinovo je premagala na razliko, saj je s premišljeno igro v ključnih trenutkih znala potegniti prave poteze, proti Michellijevi pa je morala odigrati kar tri sete (-12, 17, 15). Izkazala se je tudi Elena Colja, ki je dosegla dve točki. V prvem srečanju je premagala Nardinovo (14, 15), Michellijevi je prvi set prepustila, potem pa je v drugem nizu odločno poprijela, čeprav je nasprotnica ves čas vodi-

la. Tretji set je osvojila na razliko (-11, 19, 20). Tudi Katja Čok je igrala dobro, saj je Michellijevi bila stalno za petami (-23, -19), s Clementijevo pa je prvi set tesno zgubila (-19, -16).

Izidi 4. kola: Azzurra Gorizia - Kras Globtrade A 4:5; Recoaro Bocen - Lana Tischtennis 5:3; Fincantieri Trst - Auer Ora 5:4; Karneid - Kras Globtrade B 2:5.

Lestvica: Fincantieri 8, Auer Ora, Kras Globtrade A, Recoaro 6, Azzurra 4, Kras Globtrade B 2, Karneid, Lana Tischtennis 0.

MOŠKA C LIGA

Z zmago na gostovanju v Tržiču se je moška postava Krasa Globtrade (Igor Milič, Boris Stocca, Matjaž Šercer) s 5. povzpela na 3. mesto na lestvici, Fincantieri pa še naprej ostaja na predzadnjem mestu. Rezultat 5:0 pa še ne pomeni, da je na obeh straneh manjkala borbenost, saj so naši vsak po eno tekmo zaključili šele po 3. setu: Milič proti Gabrovzu (-20, 14, 20), Šercer proti Dondi (-20, 12, 17) in Stocca proti Fornasaru (-16, 15, 17). Preseñetil pa je mladinec Igor Milič, ki je v dveh setih premagal veterana Dondo (16, 19). Zadnjo točko je osvojil Stocca proti Gabrovzu.

Izidi 4. kola: Cassa Rurale Villanzano - Alto Adige Bocen 3:5, Italcantieri Tržič - Kras Globtrade 0:5, Fincantieri Trst - Edera Pordenone 5:4, Lana Tischtennis - Mezzolombardo 5:1.

Lestvica: Alto Adige, Fincantieri 2, Kras Globtrade, Lana Tischtennis 4, Edera, Cassa Rurale, Italcantieri, Mezzolombardo 2.

MOŠKA D-1 LIGA

Moška ekipa D-1 lige (Roberto Milič, Igor Colja, Marjan Milič) je na domačem terenu izgubila proti tržaškemu Italcantieriju s 5:3. Dve točki je osvojil Igor Colja proti Vivianiju (15, 19) in Cristianu Mersi (15, 16), poskušal pa je dobiti še tretjo proti kapetanu Bormenu, a mu to ni uspelo (16, -20, -13). Tudi R. Milič je pri 3:4 za goste z istim igralcem prišel do tretjega seta, ki pa ga je izgubil (-14, 14, -17). Pred tem je R. Milič osvojil točko proti Mersiju (10, 15). Tretji igralk Krasa Globtrade, Marjan Milič, ki je še naraščajnik in prvo leto nastopa kot standardni igralk, je dobro igral v prvem setu proti kapetanu nasprotnega moštva. Za drugi del igre pa mu je zmanjkalo moči (-17, -8).

Izidi 4. kola: Kras Globtrade - Fincantieri Trst 3:5, Lega Nazionale Gorica - Ronco 5 Trst 1:5, CMM Trst - Chiadino Trst 5:2, Rangers Videm - Fincantieri Tržič 5:0.

Lestvica: CMM, Rangers 8, Ronco 5, Lega Nazionale 2, Kras Globtrade, Fincantieri Tržič 0. (J. J.)

Odbojka: žensko prvenstvo under 16
AgoREST tretji po prvem delu

LIBERTAS - AGOREST 0:3
5:15, 5:15, 4:15)

AGOREST: Magda in Maša Braini, Florenin, Grillo, Azzori, Oretti, Fajt, Kuzmin, Krašček, Ceselli.

Z zmago proti neposrednim nasprotnicam za vrh lestvice so mlada dekleta združene ekipe AgoREST sklenila prvi del prvenstva. Dosedanji obračun je nadvse pozitiven, saj so doslej Prinčičeve varovanke zabeležile le dva poraza (Villacher in Krmin) in so trenutno na 3. mestu razpredelnice.

Zmaga proti goriskemu Libertasu ni bila nikoli v dvomu, saj so naše predstavnice povsem nadigrale nasprotnice in bile zelo učinkovite v serviranju. (jo)

DEŽELNI KADETI

LIBERTAS B - BOR ADRIAIMPEX 75:104 (41:57)

BOR: Simončič 29 (4:10), Acerbi 21 (2:2), Doles 2, Glavina 4, Sestan 0, Presel 10 (5:8), Furlan 4, Legiša 5, Perzan 0, Pertot 29 (3:5).

3 TOČKE: Simončič 1, Acerbi 1, Presel 1.

Proti najslabši ekipi prvenstva je borovcem le uspelo osvojiti prvi par točk in upamo, da ne bo tudi edini. Na nemogočem igrišču Libertasa so plavi takoj povedli z 18:8 in razliko stalno večali. Simončič, Acerbi in Pertot so bili najuspešnejši v napadu, kjer je občasno razvidno preveč egoizma. V obrambi pa sta pohvale vredna Presel in Legiša. V nedeljo bodo borovci gostili ekipo Alabarde. (Jogan Vanja)

NARAŠČAJNIKI

SANTOS - BOR INDULES 78:101 (41:50)

BOR: M. Umer, Debeljuh 20 (0:2), Barini 4, Paulica 26 (1:1), Spalac 2, Rudež 20, D. Umer 11 (1:5), Uršič 6, Pettiroso 2, Simončič 10 (3:4).

1. MOŠKA DIVIZIJA

OLYMPIA KOMJANC VINI - INTREPIDA 0:3 (2:15, 7:15, 3:15)

OLYMPIA: Košič, Cotič, I. in P. Špaccan, Lutman, Dornik, Korsi, Terčič.

V manj kot eni uri je Olympia gladko zgubila z letošnjim favoritom za napredovanje v D ligo. Nasprotniki so bili boljši v vseh elementih igre in le manjše raztresenosti gostov so pripomogle, da so se gostitelji izognili huji kazni.

Treba je vsekakor povedati, da so slovenski odbojkarji začeli zelo pozno s treninji in da je ekipa pomlajena. Nekaj standardnih igralcev je namreč odšlo v vojsko.

Naše igralkce čaka obilo dela z novim trenerjem Metodom Tušarjem, ki je v lanskoli sezoni treniral člansko postavo v C-2 ligi. (gs)

naša košarkarska moštva v mladinskih ligah - naša košarkarska moštva v mladinskih ligah

DEŽELNI KADETI

LIBERTAS B - BOR ADRIAIMPEX 75:104 (41:57)

BOR: Simončič 29 (4:10), Acerbi 21 (2:2), Doles 2, Glavina 4, Sestan 0, Presel 10 (5:8), Furlan 4, Legiša 5, Perzan 0, Pertot 29 (3:5).

3 TOČKE: Simončič 1, Acerbi 1, Presel 1.

Proti najslabši ekipi prvenstva je borovcem le uspelo osvojiti prvi par točk in upamo, da ne bo tudi edini. Na nemogočem igrišču Libertasa so plavi takoj povedli z 18:8 in razliko stalno večali. Simončič, Acerbi in Pertot so bili najuspešnejši v napadu, kjer je občasno razvidno preveč egoizma. V obrambi pa sta pohvale vredna Presel in Legiša. V nedeljo bodo borovci gostili ekipo Alabarde. (Jogan Vanja)

NARAŠČAJNIKI

SANTOS - BOR INDULES 78:101 (41:50)

BOR: M. Umer, Debeljuh 20 (0:2), Barini 4, Paulica 26 (1:1), Spalac 2, Rudež 20, D. Umer 11 (1:5), Uršič 6, Pettiroso 2, Simončič 10 (3:4).

DEČKI

RICREATORI - BOR INDULES 88:61 (46:30)

BOR: Filipčič 3, Posega 15 (3:7), Bajc 8, Martinolič 6, E. Bajc 1 (1:2), Salvi 4 (2:2), Brus, Tomsič 20 (3:4), Križmančič (0:2), Turk 4.

naši nogometaši v mladinskih ligah

Tokrat dobri le Prosečani

Ekipa under 18 Vesne

UNDER 18

BREG - EDILE ADRIATICA 0:5 (0:1)

BREG: Giorio, P. Tamaro, Pitacco, Sancin, Kersetic, Salvi, M. Tamaro, Slavec, Turco, Giuressi (Bandi), De Franceschi, Bevč.

Telesno in tehnično boljše nasprotniku so Brežani kljubovali le v prvem polčasu. Edile Adriatica je kmalu povedel. Brežani so reagirali, a niso izvedli nevarnejših akcij, Edile pa je s protinapadi večkrat zaposlil zanesljivega Gioria. V drugem delu so Brežani povsem popustili in Edile je v nekaj minutah trikrat zatresel mrežo. Brežani so pokazali premalo borbenosti in preveč spoštovanja do nasprotnika. (E. B.)

OPICINA - VESNA 3:1 (0:1)

STRELEC ZA VESNO: v 25' Kuzma iz 11-metrovke.

VESNA: Saverino, Babič, Grgič, Vlah (v 46' Štefančič), S. Sedmak (v 46' M. Sedmak), Škabar, Šuc, Tavčar, D. Sedmak, Cusma, Kavalič.

Vesni že dalj časa ne gre preveč od rok, kar je glede na igralški potencial nerazumljivo. V soboto so plavi začeli dobro. Po lepi akciji se je nasprotnik v kazenskem prostoru dotaknil žoge z roko in Križani so učinkovito izvedli 11-metrovko. Prednost bi lahko še povečali, saj se je nekaj minut kasneje Vlah znašel sam pred vratarjem, a tega ni znal izkoristiti. V drugem polčasu je trener Miozzo zamenjal S. Sedmaka in Vlaha, kar se je krepko poznalo, predvsem v obrambi. Domačini so nato dosegli lep zadetek, kriški igralci pa so postali nervozni in sodnik je izključil Babiča in Tavčarja, kar je seveda pokopalo vsa upanja. Domačini so se mirno podali v napad in postavili rezultat na varno. (Andrej Kostnapfel)

LESTVICA: Vivai Busà 24, Edile Adriatica 23, Opicina 19, San Sergio 18, Muggesana 16, Supercaffè, CGS, Chiabola in Costalunga 13, Breg, Montebello in San Vito 11, S. Andrea 9, Vesna in Fortitudo 8, San Marco 6.

NARAŠČAJNIKI

GIARIZZOLE - PRIMORJE 3:3 (1:1)
STRELCA ZA PRIMORJE: Tomasettig 2, Štolfa 1.

PRIMORJE: Blason, Škabar, Prinčival (Štolfa), Lukša, Praselli, Mitja Štoka, Žagar, Peter Štoka, Tence (Gherbassi), Trampuž, Tomasettig.

Tekma je bila lepa in napeta. Že na začetku prvega polčasa so Prosečani prešli v vodstvo s Tomasettigom po podaji Tenceja, nad katerim so nekaj minut kasneje branilci zakrivilili prekršek v kazenskem prostoru, a je vratar ubranil 11-metrovko Mitje Štoka. Po tej napaki so domačini imeli nekaj priložnosti in so izenačili po nespornu v obrambi rdeče-rumenih.

V drugem polčasu so domačini dosegli še dva zadetka, oba spet po napaki igralcev Primorja. Ko je že kazalo bolj slabo, so gostje v zadnjih desetih minutah izenačili. Prestregli so žogo na sredini igrišča in Žagar je podal do

Štolfe, ki je premagal sicer dobrega vratarja. Tomasettig je nato z osebno akcijo in diagonalnim strelom dosegel še tretji zadetek. Pred končnim žvižgom sodnika bi lahko obe ekipi spet povedli. Gherbassi je najprej odbil strel na gol črti, nato je Škabar direktno s kakih 40 metrov streljal v vrata, a vratar je žogo poslal v kot. (M. Š.)

BREG BEST - FORTITUDO 0:3 (0:0)
BREG: Giacobbe, Štefančič, Degrassi, (d. p. Guštin), Menegon (d. p. Giglifaño), Zupin, Ota, Majevski, Grilanc, Impellizzari, Rocchetti, Buzzi.

Tokrat so Brežani napravili res lepo priložnost za zmago. Po dobrem prvem polčasu, v katerem so imeli stalno pobudo, je prišlo do preobrata. Gostje niso igrali nič bolje kot v prvem delu, toda naši fantje so popustili. Na sredini igrišča in v napadu tokrat niso bili tako zagriženi. Branilci pa se sami niso mogli upirati nasprotnikom. Treba je pohvaliti Štefančiča. V zadnjih tekmah je dokazal, da je res dober branilec. (Buzzi)

VESNA - PORTUALE 0:3 (0:1)

VESNA: Delise, Saba, Esposito, Mahorčič, Madotto, Košuta, Švab, Dussi, Baselice, P. Sedmak, Tence.

Križani se tokrat prav niso mogli upirati boljše nasprotniku, anajveč odgovornost pri zadetkih je tokrat imel nerazpoloženi vratar. Gostje so sicer skozi vso tekmo vodili niti igre in imeli veliko priložnosti. Na razpolago so imeli tudi 11-metrovki, ki pa so ju zgrešili. Z lepim strelom so tudi zadeli vratnico. Nasprotno pa so plavi le s težavo prehajali čez polovico igrišča. V tem prvenstvu so nekatere ekipe za razred boljše od drugih. Večkrat pa se z večjo borbenostjo in samozavestjo tudi proti takim ekipam doseže ugoden rezultat. (Andrej Kostnapfel)

LESTVICA: Zaula Rabuiese 23, Montebello 22, Giarizzole in Portuale 21, San Sergio in Muggesana 19, Olimpia in CGS 18, Fortitudo 17, Primorje 16, Domio 15, Vesna 11, Campi Elisi in Opicina 8, Breg Best 6, San Vito 4, Campanelle 0.

NAJMLAJŠI

PRIMORJE - FORTITUDO 2:1 (1:0)
STRELCA ZA PRIMORJE: Sardoč in Gruđen.

PRIMORJE: Franza, Battigelli, Osi, Štolfa, Husu, Savi, Vodopivec, Trampuž, Gruđen, Sardoč, Emili.

Prosečani so zmagali s težavo. Prešli so prvi v vodstvo po lepem prostem strelu Sardoča, ki je nato izvedel še nevaren prosti strel.

V drugem polčasu so domačini dosegli še drugi zadetek z Gruđenom, potem ko je vratar odbil strel Vodopivca. Gostje so reagirali in dosegli gol po lepi akciji. Proti koncu tekme je bil nevaren še Vodopivec, njegov strel pa je vratar ubranil. (M. Š.)

LESTVICA: Olimpia 26, Triestina 24, Portuale 21, CGS 19, S. Giovanni 18, Don Bosco 14, Breg Best, Montebello, Campanelle in S. Andrea 12, Primorje 10, Giarizzole in Fortitudo 8, Zaula Rabuiese 5, Esperia 0.

SAN MARCO - KONTOVEL

ELECTRONIC SHOP 87:76 (43:38)

KONTOVEL: Cingerla 2, Križman, I. Emili 35 (1:1), Černe 2 (0:2), M. Emili 2, Espadoni 2 (0:2), Ban 11 (1:2), Daneu 6 (0:2), Milič, Vodopivec 16 (2:3).

Proti enakovrednemu nasprotniku so naši igrali v okrnjeni postavi, vendar so z veliko mero požrtvovalnosti odigrali eno letošnjih boljših tekem, tako da so se morali nasprotniki večkrat poslužiti nedovoljene conske obrambe, kar se žal vse bolj pogosto dogaja v raznih mladinskih prvenstvih. Naši so dober del tekme odigrali brez visokega Daneua in Emilija, ki sta zaradi štirih osebnih napak dalj časa sedela na klopi. Ob neustavljivem Ivi Emiliju se je v napadu izkazal tudi Igor Vodopivec, ki pa v obrambi ni prizadeval. (Jogan Vanja)

LESTVICA: Santos 10, Libertas A in Ricreatori 8, Don Bosco in Ferroviario 6, Scoglietto, Inter 1904 in Alabarda 4, Servolana, CGI in Bor 2, Libertas B 0.

Deželno prvenstvo CSI

Borova ženska ekipa rase

Na deželnem ženskem ekipnem namiznoteniškem prvenstvu CSI v Gorici so Borove igralko v nedeljo ponovno posegle po prvem mestu in s tem potrdile, da rase v naši deželi nov in kakovosten ženski namiznoteniški kolektiv. Lara Posega, Ana Bersan in Jadranka Cergolj so brez težav odpravile videmski Rangers (4:1) in pordeonski Settimo B (3:0), le prva ekipa Settima se je našim igralkam upirala nekoliko bolj uspešno, vendar je morala tudi ona položiti pred njimi orožje. »Plave« so zmagale s 3:2.

To zmago so mlade borovke dodale uspehu, ki so ga dosegle pred nekaj dnevi, ko so se uvrstile tudi v državni finale FITET v ženskih ekipah.

Konec tega tedna pa bo Bor s svojo žensko ekipo nastopil na velikem mednarodnem pionirskem prvenstvu Zagreba, kar bo za naše igralko gotovo izjemna priložnost, da pridejo v stik z jugoslovanskim in tujim mladinskim namiznim tenisom. (boj)

obvestila

SPDT
vabi jutri, 21. t. m., na predavanje zamejske alpinistke ERIKE KOŠUTE na temo »V KITAJSKI HIMALAJI«. Predavateljica bo s pomočjo barvnih diapozitivov opisala uspešno odpravo na himalajski sedemtisočak Muztagato (7546 m). Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.) ob 20.30. Vabljeni!

ŠD MLADINA
prireja v nedeljo, 24. t. m., avtobusni smučarski izlet na Monte Elmo (Sesto). Odhod z Opčin ob 5.15 in iz Križa ob 5.30. Vpisovanje od jutri do četrtega od 20. do 21. ure v Domu A. Sirk v Križu.

KK BOR - SEKCIJA MINIBASKET
sklicuje v četrtek, 21. t. m., na Stadijonu 1. maj ob 20. uri sestanek s starši vpisanih otrok (letniki 1976, 77, 78, 79 in 80).

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

20. januarja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Huda nesreča kitajskega potniškega letala pri Chongqingu

V razbitinah letala umrlo 108 ljudi

Med nesrečnimi potniki štirje tujci

PEKING — V bližini kitajskega mesta Chongqing je v ponedeljek zvečer prišlo do hude letalske nesreče, v kateri je izgubilo življenje vseh 98 potnikov in 10 članov posadke. Med žrtvami so tudi trije japonski in en britanski državljani. Podrobnosti o nesreči in vzrokih zanjo še niso znane.

Kratko poročilo o katastrofi je včeraj podal kitajski državni radio. V sporočilu je bilo rečeno le, da gre za letalo sovjetske izdelave iljušin 18 in da se je letalo zrušilo približno osem kilometrov severno od letališča Baishiyi pri Chongqingu. Letalo, ki je bilo last kitajske državne letalske družbe Southwest China Airline, je letelo na redni progi od Pekinga do Chongqinga. Do nesreče naj bi prišlo potem, ko se je pilot že pripravil za pristanek na chongqingškem letališču.

Letalske nesreče so na Kitajskem zelo redke in ravno pred desetimi dnevi je kitajska državna uprava za civilno letalstvo objavila, da lani ni bilo niti ene letalske nesreče, medtem ko je bila zadnja nesreča zabeležena decembra 1986, ko se je zrušilo letalo antonov 42. Takrat je bilo v nesreči mrtvih 6 od 37 potnikov. Za nesreče v prejšnjih letih pa je značilno, da je večkrat prišlo do trčenja avionov na samem letališču, večkrat pa so kitajske avione tudi ugrabili in jih prisilili, da pristanejo v Južni Koreji.

Kitajska ima danes približno 490 potniških letal, ki letijo na 318 domačih in mednarodnih linijah. Na Kitajskem načrtujejo, da bodo letos odprli še nove proge in zato so nedavno kupili dvajset novih potniških letal. Družba upravlja s 34 letališči, načrtujejo pa izgradnjo še 20 novih letališč.

Sabotaža razlog trčenja dveh vlakov na Kitajskem

PEKING — V nedeljski železniški nesreči v bližini Beiyinheja v kitajski pokrajini Heilongjiang je umrlo 17 ljudi. Kot poroča kitajska tiskovna agencija Nova Kitajska, naj bi preiskovalci ugotovili, da je do usodnega trčenja med potniškim in tovornim vlakom prišlo zaradi sabotaže.

Železniška nesreča se je zgodila potem, ko so potniškemu vlaku odpovedale zavore in se je zaletel v tovorni vlak v bližini postaje Beiyinhe. Trije vagoni so se prevrnili in pri tem je bilo 17 potnikov mrtvih, 73 pa poškodovanih.

Preiskovalci so prepričani, da gre za atentat, ki ne bi bil prvi te vrste v za-

dnjem obdobju. Čeprav na Kitajskem niso objavili uradnih podatkov o številu atentatov, pa je samo od leta 1986 do danes kitajski tisk poročal o petih primerih atentatov na vlak. Dva atentata so uspeli preprečiti, v vseh primerih pa so storilci uporabili eksploziv.

Tako je v atentatu na vlak na progi Kanton-Peking leta 1986 umrlo 6 potnikov, lani spomladi pa sta v podobnem napadu na progi Urumqi-Lanzhou umrli dva potnika. Storitve obeh atentatov so prišli in jih v prvem primeru obsodili na dosmrtno ječo, v drugem primeru pa so storilca obsodili na smrt.

Odkrita razprava o problemu amnestije

RIM — Prihod Franca Piperna v Italijo je spet postavil v ospredje vprašanje amnestije ter zapleteno problematiko tako imenovanih skesancev in tistih teroristov, ki so se v zaporu na nek način oddaljili od prevratniških organizacij. Mnogi so namreč mnenja, da bosta morala vlada in predvsem parlament čimprej vzeti v poštev možnost pravne amnestije za tiste člane oboroženih tolpa, ki niso sodelovali v atentatih proti ljudem. Med temi je tudi ustanovitelj in prvi »zgodovinski« voditelj rdečih brigad Renato Curcio, ki so ga obsodili na več let zopora zaradi sodelovanja v prevratniški dejavnosti, nikoli pa zaradi povzročitve telesnih poškodb tej ali oni žrtvi atentatov. V podobnem položaju je tudi Piperno, ki so ga takoj po vrnitvi iz Kanade priprli v rimski zapor Rebibbia. Piperno, ki je bil med ustanovitelji tako imenovane »delav-

ske avtonomije«, je sedaj med najbolj glasnimi zagovorniki amnestije.

V razpravi o tem kočljivem vprašanju se je včeraj oglašil poslanec radikalne stranke Emilio Vesce, ki je bil svojčas med obtoženci na procesu o »delavski avtonomiji«, ki bo ostal zapisan v zgodovini kot proces »7. april«. Vesce, ki je bil na tistem procesu oproščen, a je vseeno predsedel več mesecev v zaporu, je mnenja, da morebitna amnestija ne bo in tudi ne sme na noben način izbrisati iz kolektivne zavesti problematiko terorizma. Demokratična tradicija nas uči, da je treba spoštovati žrtve terorizma in bolečino njihovih sorodnikov, strpnost pa nam narekuje, da ne gre pozabiti na ljudi, ki so postavili na kocko svojo krvavo preteklost. Vesce zato poziva vse politične stranke, naj vzamejo resno v poštev problem amnestije ter naj ne nasedajo na površne ter na emotivne ocene posameznih primerov.

Komunisti so medtem včeraj v poslanski zbornici predložili zakonski predlog, ki ima namen znatno okrepiti denarni sklad, iz katerega država črpa denar za gmotno pomoč žrtvam terorizma. Podpisnika osnutka, Francesco Forleo in Giovanna Filippini, poudarjata, da njuna pobuda nima nobenega polemičnega prizvoka, ampak hoče samo zaščititi žrtve prevratniških skupin. Mnogi, ki so bili žrtve »svinčenih let«, ali njihovi sorodniki še danes čakajo na ustrezno pomoč in na ustrezno denarno odškodnino, ki jim je država po zakonu dolžna. Filippinijeva in Forleo sta pozvala vse parlamentarne skupine, da podprejo ta njen predlog, ki formalno in praktično dopolnjuje posebni zakon iz leta 1973. Podobni zakonski predlog napoveduje tudi poslanska skupina neodvisne levice, ki je v preteklosti pokazala veliko pozornost do teh vprašanj. (st)

Ali bodo bombniki F-16 končali v oporišču Aviano?

RIM — Angleški dnevnik Sunday Times in sovjetska tiskovna agencija TASS sta pred kratkim objavila vest, da namerava NATO premestiti bombnike F-16, ki so trenutno v ameriškem letališču Torrejon v Španiji, v neko italijansko vojaško oporišče. Španska vlada namreč ne namerava obnoviti posebnega sporazuma z ameriško vlado in z zavezništvom NATO o uporabi letališča v Torrejonu, kar pomeni, da bo moral Washington hočeš nočeš premestiti zgoraj omenjene bombnike. Govori se, da bo njihov cilj letališče Aviano (pokrajina Pordenon), kjer ima NATO že dolgo let svoje oporišče.

Pisanje angleškega časopisa in sovjetske uradne tiskovne agencije je sprožilo plaz polemik v italijanskih političnih in parlamentarnih krogih. Posebno glasni so poslanci Proletarske demokracije in zeleni, ki pozivajo obrambnega ministra Zanoneja, naj potrdi (ali demantira) vest, ki je prišla iz Moskve in iz Londona. Ekologi so s tem v zvezi predložili tudi posebno interpelacijo ministrskemu predsedniku Giovanniju Gorii.

Kakšno spomladansko-poletno modo kuhajo v še zimskih večerih velemesta ob Tiberi?

V minikrilu z gizdalinom

RIM — Proti koncu zime, ki je letos vsaj meteorološko še nismo sploh okusili, se v rimskih večerih že kuha spomladansko-poletna modna mineštra. Tako kot Campbellova paradižnikova juha, bo tudi ta šla izvrstno v prodajo in tako pomagala italijanskemu gospodarstvu, da na tem področju ohrani svoje prestižne pozicije na evropski in svetovni ravni.

Največ novega in zanimivega je mogoče zaslediti predvsem na področju moške mode, ki je bila do nedavnega precej zanemarjena. Živela je v senci svilenih umotvorov in minikril, namenjenih ženskam, modni sektor pa je kmalu uvidel, da tiči bodočnost v moški konfekciji (»pret à porter« po francosko). Kozmetiki so prvi odkrili, da je moški še neraziskovano področje in so zato poskrbeli za nove kreme, šampone, mila, parfume, skratka za vse, kar lahko mlademu mestnemu profesionalcu (»yuppie« po ameriško) pomaga, da se pri brijtu izogne, denimo, mozoljem.

Tako negovane in dišeče moške pa le ne moremo prisiliti, da se oblačijo v jeansih, so si menda rekli modni kreatorji. Druga za drugo so pričele nastajati modne zbirke za moške, ki ne hodijo h krojaču, jeansov in volnenih jopičev pa so se že zdavnaj naveličali. Valentino, ki je pravkar odprl Cocteauju posvečen atelje v Milanu, je mladeničem posvetil zbirko Oliver (tako je ime Valentinovemu psičku), na moško modo pa se je letos spravila še Krizia. Zbirko Krizia uomo je namenila »moškim, ki so znali počakati na žensko«, pa si tolmači reklamo, kot moraš.

V Rimu je Kriziin exploit presenetil marsikaterga modnega mojstra, saj je milanska dama znana po tem, da se izvrstno prodaja. Njeni kroji so enostavni, a izredno uporabni, poleg tega pa so večkrat dostopni tudi takim, ki ne razpolagajo z astronomskimi plačami. Nekoliko globlje v žep bo le treba seči za mehko krojene hlače

Giorgio Armani, a kdo bi se odrekel lahki volni, ki ti ob vsakem koraku poboža meča!

Nova moška moda nam vsekakor ponuja lik pravega gizdalina, ki se bo oblačil tako izbrano, kot se že dolgo ni. Pazljivo bo moral izbrati kravate, ki bodo vseh vrst, barv in seveda iz najrazličnejšega finega blaga. Hlače bodo morale imeti zavitek, brez elegantnih telovnikov pa tudi ne bo šlo. Pa še to, majice in puloverji sodijo v hlače, prav tako kot srajce. Moški se bo moral torej sprijazniti z dejstvom, da bo nekaj svojega dragocenega časa prebil v garderobi, in to pred ogledalom.

Manj šokantna bo ženska spomladanska modna ponudba. Modni kreatorji, predvsem pa kreatorke, še niso opustili minikril. Tudi glede barv ni veliko sprememb v ponudbi. Črna in bela sta še vedno najbolj priljubljeni, k modnim odtonom pa lahko pristežemo tudi rožnate in oranžne barve ter vse pastelne nianse. Ženska bo morala vsekakor pozabiti na slaščice, čokolado in špagete, sicer ji bo moda ostala nedostopna. Minikrila zahtevajo čisto posebne spodnje okončine, ki jih žal vsaka ne premore. Zato najbrž ni odveč, če damam sugeriramo, naj se kar brez strhu podajo pred zrcalo, pa naj zrcalo pošteno pove, ali smejo z minikrilom na cesto ali ne. Z daljšim krilom ne bo težav s krivimi ali debelušastimi koleno, modi pa bo lahko vseeno zadoščeno, saj je izbira dovolj obsežna.

Dama, ki si ne more privoščiti minikrila, si bo lahko nabavila poseben klobuk (letošnja ponudba je res bogata), na voljo pa bo imela tudi čudovit izbor čevljev, torbic in... nakita. Temu se nikar ne čudite, saj je nakit postal prav tako modna pritliklina kot šal ali eleganten par nogavic. Od prstanov do uhanov, od verigic (če so Chaneline, so prave verige) do ur in zapestnic, vse nosi modni podpis. Kaj pa moški? Tudi njim so modni kreatorji odmerili primeren nakit: gre za drobne briljante, ki so vsesplošno uporabni, če jim jih seveda ne sune zaročenka...

Na slikah (Telefoto AP): Armanijev model mahedravih volnenih hlač (levo) in nova poletna moda Rocca Barocca (desno).

